JJ-38

Karnataka State Archives,
(Departmental Library)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
ಪುಸ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No. 4886 (9)
ದಿನಾಂಕ Date.....

TABLE OF CONTENTS

TO THE

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Volume I—(1 to 5)

(From 24th March 1972 to 29th March 1972)

Friday, 24th March 1972

		PAGES
1.	Oath or Affirmation by Members	1—9
2.	Election of Speaker	9—16
3.	Felicitations to the Speaker	17—31

Saturday, 25th March 1972

1.	Papers relating to the Business of the House to be made available in Kannada, etc. ...	33
2.	Obituary references to the demise of the Ex-Members of the Legislative Assembly and Legislative Council, Parliament and others	34
3.	Speaker's Report *re*: the Governor's Address. Copy of the Governor's Address to the Houses of the Mysore Legislature	34—60
4.	Secretary's Report — Statement of Bills assented by the Governor or the President	60
5.	Budget Estimates for 1972-73—(Presentation) ...	61—82

Monday, 27th March 1972

1.	Panel of Chairmen	83
2.	Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance *re*: Disturbances at Hubli ...	83—89

		Pages
3.	Papers laid on the Table—	
	Accounts of the MSEB for 1969–70 and Audit Report ...	89—90
	Notification No. HMA 6 TMO 71 dated 27th May 1971, issued under the Mysore Municipalities Act, 1964 ...	
	Administration Report of the MSRTC for 1969–70 ...	
	Notification No. 282/I/MY/71 dated 6th December 1971 *re*: Amendments to the Delimitation of Parliamentary and Assembly Constituencies ...	
4.	Objection to taking up Financial Business ...	90—92
5.	(i) Budget Estimates for 1971–72—Supplementary and Additional Demands for Grants ...	92—111
	(ii) Budget Estimates for 1972–73 -Demands for Grants (Vote on Account)—Debate not Concluded ...	111—137

Tuesday, 28th March 1972

1.	Obituary references *re*: Demise of Sriyuts: A. Krishna Shetty and Atada Ponniah ...	139
2.	Papers laid on the Table—	
	(i) Accounts and Audit Report of the M S R T C for 1969–70 ...	139—140
	(ii) Finance Accounts 1969–70, Appropriation Accounts 1969–70 and Audit Report 1969–70 of the Government of India ...	
3.	Budget Estimates—	
	(i) Demand for Grants for 1972–73 (Vote on Account)—Voted ...	140—185
	(ii) Supplementary and Additional Demands for Grants—Voted ...	185—198
4.	Business Advisory Committee—Nomination of Members—Announced ...	199

Wednesday, 29th March 1972

1	Calling Attention to a matter of urgent Public Importance *re*: Acute scarcity of Drinking Water Supply in Chitradurga Town	201—202

		PAGES
2.	Motion for Constitution of a Special Committee pending constitution of a House Committee—Adopted ...	203
3.	(i) Mysore Appropriation Bill, 1972—Introduced ...	204
	(ii) Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1972—Introduced	204
4.	Mysore Appropriation Bill, 1972—Passed ...	204—206
5.	Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1972—Passed	206—208

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Alphabetical list of Members

[*Returned at the General Election in March 1972*]

Sl. No.	Name of Member	Name of Constituency
	Sriyuths :	
1	Abdul Khuddus Anwar ...	Bhadravathi
2	Abdul Subhan, K. ...	Tumkur
3	*Smt. Addy Saldanna* ...	Mangalore-I
4	Amir Rahamathulla Khan ...	Basavangudi
5	Ammannavar Jayakumar Shripal...	Sadalga
6	Andanaiah ...	Kunigal
7	Andaneppa, C. ...	Hadagalli
8	Anna Rao Veerabppahaadr ...	Aland
9	Arumugam, C. M. ...	Kolar Gold Fields (SC)
10	Aswatha Reddy, C. H. ...	Jagalur
11	Azeez Sait ...	Narasimharaja
12	Bachi Reddy, S. ...	Srinivasapur
13	Badarinarayana Iyengar, A. R. ...	Shimoga
14	Banakar, B. G. ...	Hirekerur
15	Bangarappa, S. ...	Sorab
16	Bangera, P. D. ...	Sullia (SC)
17	Bangi, P. M. ...	Jamkhandi
18	Bapugouda Rayappa ...	Shahapur
19	Bapurao Anand Rao ...	Basavakalyan
20	Bapu Rao Patil ...	Aurad
21	Basavaiah, N. ...	Chicknayakanahalli
22	Basavalingappa, B. ...	Uttarahalli (SC)
23	Basavantha Rao Basangouda ...	Sindhanoor

Sl. No.	Name of Member	Name of Constituency
	Sriyuths :	
	Belliappa, A. M.	... Mercara
25	Bettaswami Gowda	... Kudur
26	Bhasker Shetty, B.	... Kaup
27	Bhimanna Narasappa	... Manvi
28	Bhyrappaji, B.	... Turuvekere
29	Biligowda, A. D.	... Maddur
30	Boraiah, M. H.	... Mandya
31	Byre Gowda, C.	... Vemgal
32	Channabasappa, H. M.	... Periyapatna
33	Channappa, H. G.	... Magadi
34	Chikkaiah, R.	... Madhugiri
35	Chikke Gowda, N.	... Hosakote
36	Chowda Reddy	... Chintamani
37	*Smt. Damayanthi Bore Gowda*	... Srirangapatna
38	Damodar Moolky	... Mudabidri
39	Desai, A. A.	... Athani
40	Desai, K. B.	... Kushtagi
41	Desai, R. S.	... Badami
42	Devegowda, H. D.	... Holenarsipura
43	Devendrappa Ghalappa	... Chincholi
44	Dharmasingh Narayansingh	... Jewargi
45	Digambar Rao Balwant Rao	... Afzalpur
46	Doddathimmaiah	... Gulur
47	Doreswamy Naidu, K. M.	... Bethamangala
48	Fareed, U. T.	... Mangalore-II
49	Gangal, K. M.	... Bilgi
50	Gatti Chandrashekar	... Gubbi
51	Ghadi Virupaksha Mallappa	... Haliyal
52	Ghorpade, M. Y.	... Sandur
53	Gopinath Rangaswamy Sandra	... Hubli Rural
54	Guddakayu, C. T.	... Gokak (ST)

Sl. No.	Name of Member		Name of Constituency
	Sriyuths :		
55	Gundu Rao, R.	...	Somwarpet
56	Gurusiddappa, N. S.	...	Biligere
57	Halage Gowda, D.	...	Pandavapura
58	Halappa, N. G.	...	Channagiri
59	Hameed Shah, S.	...	Shivajinagar
60	Hanji Shivanna	...	Tarikere
61	Hanume Gowda, K. H.	...	Hassan
62	Hegre Parashuram Padmanna	...	Chikkodi (SC)
63	Honnappa, K. R.	...	Kadur
64	Hutchamasthy Gowda, N.	...	Huliyurdurga
65	Inamdar, B. D.	...	Kittur
66	Jayaram, M. R.	...	Devanahalli
67	Jayaprakash Narayan, M. H.	...	Sirsi (SC)
68	Jayaprakash Shetty Kolkebail	...	Brahmavar
69	Jogannavar Yellappa Venkappa	...	Nargund (SC)
70	Kabade, J. L.	...	Ballolli (SC)
71	Kadam, B. P.	...	Karwar
72	Kadam, R. V.	...	Nipani
73	Kadasiddappa, H. B.	...	Honnali
74	Kagodu Thimmappa	...	Sagar
75	Kakkilaya, B. V.	...	Bantwal
76	Kariappa, S.	...	Kanakapura
77	Kariappa Gowda, D.	...	Hunsur
78	Kenche Gowda, H. B.	...	Krishnarajanagar
79	Kittur, R. D.	...	Kagwad (SC)
80	Kodgi, A. G.	...	Baindur
81	Koliwad, K. B.	...	Ranibennur
82	Konandur Lingappa	...	Thirthahalli
83	Koujalgi, V. S.	...	Arbhavi
84	Krishnan, M. S.	...	Malleswaram
85	Krishnappa, T. V.	...	Channapatna

Sl. No.	Name of Member	Name of Constituency
	Sriyuths :	
86	Krishna Rao, V.	... Gowribidnur
87	Kulakarni, M. K.	... Navalgund
88	Kuradagi, K. H.	... Mundargi
89	Lakshmana, H. B.	... Bhramasagara (SC)
90	Lingappa, S. M.	... Krishnarajpet
91	Linga Reddy, H.	... Kurugodu
92	Madappa Gowda, T. N.	... Nagamangala
93	Madegowda, G.	... Kirugavalu
94	Made Gowda, K.	... Bannur
95	Mahendra Kumar Kallappa	... Hulsoor (SC)
96	Mallappa, M.	... Birur
97	Mallikarjun	... Gurmitkal (SC)
98	Mallikarjunaswamy, M.	... Malavalli (SC)
99	Manik Rao, R. Phuleker	... Bidar
100	Manjunath, T. M.	... Tiptur
101	*Smt. Manorama Madhvaraj*	... Udipi
102	Mare Gowda, H.	... Nelamangala
103	Masiyappa, V.	... Challakere
104	Mohamad Saifuddin, C. R.	... Chitradurga
105	Mohammed Ali Mehtab Ali	... Gulbarga
106	Muddaramaiah	... Koratagere
107	Muniswamy, A. V.	... Malur
108	Muniyappa, P.	... Mulbagal (SC)
109	Murnal, B. T.	... Bagalkot
110	Nadaf Mohammed Kasimsab Mardansab	... Shiggaon
111	Nadagouda, K. P.	... Mudhol
112	*Smt. Nagamma, C. Keshavamurthy*	... Davanagere
113	Naganna, K. M.	... Chickpet
114	Nagappa, V.	... Bellary
115	Nagaral, S. P.	... Hungund

Sl. No.	Name of Member	Name of Constituency
	Sriyuths :	
116	*Smt. Nagarathnamma, K. S.*	... Gundlupet
117	Naikar, D. K.	... Dharwar
118	Naik, S. V.	... Kumta
119	Nanjayyanamath, G. P.	... Guledgud
120	Nanje Gowda, H. N.	... Arakalgud
121	Nanje gowda, M.	... Gandasi
122	Narayana Das, D.	Harapanahalli (SC)
123	Nazeer Ahmed Siddiqui	... Raichur
124	Nooli, V. B.	... Hukeri
125	Padaki, S. B.	... Parasgad
126	Parameswarappa, B.	... Holalkere
127	Patel Papa Naik	... Molakalmuru
128	Patil, A. V.	... Ron
129	Patil, B. S.	... Bagewadi
130	Patil, C. N.	... Lingsugur
131	Patil, G. N.	... Tikota
132	Patil G. C.	... Kalghatgi
133	Patil, K. B.	... Sankeshwar
134	Patil, K. F.	... Byadgi
135	Patil, K. D.	... Huvina Hipparagi
136	Patil, K. H.	... Gadag
137	Patil, V. N.	... Humnabad
138	Patil, P. B.	... Bailhongal
139	Patil, R. S.	... Ramdurg
140	Patil, S. A.	... Bagewadi
141	Patil, S. S.	... Kamalapur
142	Patil, S. Y.	... Sindgi
143	Patil, V. L.	... Raibag
144	Pawashe, P. A.	... Uchagaon
145	Peeranna, R.	... Heggadadevanakote (SC)
146	Poosalingam, D.	... Bharathinagar

Sl. No.	Name of Member		Name of Constituency
	Sriyuths :		
147	Prabhakar, K.	...	Varthur (SC)
148	Prabhaker Telker	...	Kalgi
149	Prabhu Raj Lingangouda	...	Yelburga
150	Puttadasa, H.	...	Sathanur (SC)
151	Puttakamaiah, B.	...	Sira
152	Puttaranganath, S. H.	...	Belur (SC)
153	Puttaswamaiah, B.	..	Ramanagaram
154	Puttaswamy, G.	...	Mudigere (SC)
155	Puttaswamy, K.	...	Chamundeswari
156	Puttaswamy, S.	...	Chamarajanagar
157	Rache Gowda, R.	...	Hanur
158	*Smt. Radha* Kom *Mahabaleshwar Bhatt*	...	Ankola
159	Raja Pid Naik	...	Shorapur
160	Rajashekara Murthy, M.	...	T. Narasipur
161	Ramaiah, B. E.	...	Siruguppa
162	Ramaswamy, M. B.	...	Anekal (SC)
163	Rame Gowda, G.	...	Doddaballapur
164	Rangangoudra Venkangouda Rangangowda.	...	Kundgol.
165	Ranganath, K. H.	...	Hiriyur (SC)
166	Rathod, K. T.	...	Bijapur
167	*Smt. Renukarajendran*	...	Bagepalli (SC)
168	Rudrappa, K. M.	...	Sakalespur
169	Rudrappa, M. V.	...	Hosadurga
170	Sajjan, M. M.	...	Muddebihal
171	Sanadi, I. G.	...	Hubli
172	Sarwesh, J. P.	...	Serum
173	Satyanarayana Singh, B.	...	Hospet
174	Sayanak, B. B.	...	Belgaum
175	Shamanna, T. R.	...	Fort

Sl. No.	Name of Member		Name of Constituency
	Sriyuths :		
176	Shankara Alva, A.	...	Puttur
177	Sharanappa	...	Deodurg
178	Sheeranaly Chandrasekhar, S. M.	...	Hosanagar
179	Shettar, P. C.	...	Hangal
180	Shivanna Bheemappa	...	Kalmala (SC)
181	Shiviah, K. B.	...	Nanjangud
182	Siddamadaiah, M.	...	Kollegal (SC)
183	Siddappa, H. S.	...	Arsikere
184	Siddaveerappa, H.	...	Harihar
185	Siddiah, K.	...	Santhemarahalli
186	Sirdesai, N. B.	...	Khanapur
187	Srikantaiah, H. C.	...	Sravanabelagola
188	Srinivasulu Nayadu, K. R.	...	Shanthinagar
189	Sriramulu, K.	...	Gandhinagar
190	Sriramulu, H. R.	...	Gangavati
191	Subbaiah, G. K.	...	Virajpet (ST)
192	Subbayya Shetty, B.	...	Surathkal
193	Subhash Asture	...	Bhalki
194	Subramanya Gowda, K.	...	Belthangady
195	*Smt. Sumati Balachandra Madiman*	...	Dharwar Rural
196	Surpur, M. K.	...	Indi
197	Suryanarayana, D.	...	Krishnaraja
198	Suryanarayana Gowda, A. M.	...	Yelahanka
199	Taregowda, T.	...	Kallambella
200	Taware, F. S.	...	Haveri
201	Thimmarayappa, K. R.	...	Pavagada (SC)
202	Vatal Nagaraj	...	Chamarajpet
203	*Smt. Vaz, E. E.*	...	Chikmagalur
204	Veerabhadrappa, B. S.	...	Kudligi

Sl. No.	Name of Member		Name of Constituency
	Sriyuths :		
205	Veerappa Gowda, K. N.	...	Sringeri
206	Veerappa Moily, M.	...	Karkal
207	Venkatappa, J.	...	Sidlaghatta
208	Venkataramaiah, D.	...	Kolar
209	Venkatarayappa, C. V.	...	Chickballapur
210	*Smt. Vijaya Desai*	...	Chitapur
211	Virupakshappa Shivappa, M.	...	Koppal
212	Vishwanath Reddy	...	Yadgir
213	Wai, V. V.	...	Shirahatti
214	*Smt. Winnifred F. Fernandes*	...	Coondapur
215	Yahya, S. M.	...	Bhatkal
216	Yenkatappa, K.	...	Shikaripur
217	*Smt. Sheila Irani* *	...	Nominated

* *Vide* Notification No. LAW 27 EBE 72, dated 10-4-1972.

LIST OF MINISTERS

1 Sri D. Devaraja Urs, Chief Minister.

2 Sri H. M. Channabasappa, Minister for Public Works.

3 Sri H. Siddaveerappa, Minister for Health.

4 Sri B. Basavalingappa, Minister for Municipal Administration.

5 Sri M. Mallikarjunaswamy, Minister for Community Development and Social Welfare.

6 Sri A. R. Badarinarayana Iyengar, Minister for Education.

7 Sri Shanker Alva, Minister for Co-operation.

8 Sri N. Hutchamasthy Gowda, Minister for Revenue.

9 Sri Azeez Sait, Minister for Labour.

10 Sri K. H. Patil, Minister for Agriculture and Forests.

11 Sri M. Y. Ghorpade, Minister for Finance.

12 Sri S. M. Krishna, Minister for Industries.

13 Sri D. K. Naikar, Minister for Law and Parliamentary Affairs.

LIST OF MINISTER OF STATES

1 Sri N. Chikke Gowda, Minister of State for Animal Husbandry.

2 Sri H. N. Nanje Gowda, Minister of State for Major Irrigation.

3 *Smt. E. E. Vaz*, Minister of State for Food and Civil Supplies.

4 Sri K. T. Rathod, Minister of State for Fisheries.

5 Sri S. B. Nagaral, Minister of State for Sericulture.

6 Sri V. S. Koujalgi, Minister of State for Youth Services.

7 Sri Shivanna Bhimappa, Minister of State for Finance.

8 Sri R. D. Kittoor, Minister of State for Home.

9 Sri Devendrappa Ghalappa, Minister of State for Planning and Information.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, 24th March 1972.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Thirty Minutes past Twelve of the Clock.

SRI T. TARE GOWDA *(SPEAKER *Pro-Tem*) in the Chair.

OATH OR AFFIRMATION BY MEMBERS

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಈ ಮಹಾ ಸಭೆಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಧಾನ ಸಭೆಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವವರೆಗೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನನ್ನನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವ ವಿಚಾರವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಮಾಣ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಚನವನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನನಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈಗ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಕ್ರಮ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತಿದೆ :

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೂತನವಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಂತರ ಅಕಾರಾದಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು.

ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಕರೆದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮಗೆ ಮೊದಲೇ ಕೊಡಲಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಚನದ ನಮೂನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಮೇಜಿನ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕುದು. 1951ನೇ ಇನವಿಯ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ 66ನೇ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾದ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿರತಕ್ಕ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕುದು. ಸದಸ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕುದು. ನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹಸ್ತಲಾಘವವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕುದು ಅಥವಾ ವಂದಿಸತಕ್ಕುದು. ತದನಂತರ ಸದಸ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಮೇಜಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ನಾಮಾವಳಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಸದನದಲ್ಲಿನ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕುದು.

ಈಗ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯಬಹುದು.

---

* Sri T. Tare Gowda (Kallambella) took the Oath before the Governor at Raj Bhavan on 24th March 1972.

Sriyuths : Mohamed Ali Mehatab Ali and M. K. Surpur took Oath in the Chambers of the Speaker on the day.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು 'ನಾನು' ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಟಿ. ತಾರೇಗೌಡ.

The Secretary called the names of members to take the Oath and the following members took the prescribed oath or made the affirmation :

	Sriyuths :		*Constituency*
1.	K. M. Naganna	...	Chickpet
2.	*Smt. K. S. Nagarathnamma*	...	Gundlupet
3.	H. Siddaveerappa	...	Harihar
4.	A. R. Badarinarayana Iyengar	...	Shimoga
5.	A. Shankara Alva	...	Puttur
6.	N. Hutchamasthy Gowda	...	Huliyurdurga
7.	Patil Krishtagouda Hanumanthagouda	...	Gadag
8.	Naikar Dyamappa Kallappa	...	Dharwar
9.	Koujalgi V. S.	...	Arbhavi
10.	H. N. Nanje gowda	...	Arakalgud

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—On a point of clarification, Sir, I know I have not taken the oath or affirmation ; still I want to know whether the oath is being taken as per the constituency of the members or according to alphabetical order.

Mr. SPEAKER.—It is according to alphabetical order.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—It is not.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೂತನವಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಂತರ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಆಕಾರಾದಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM :—I want to make it clear, Sir, that Chair cannot make any distinction between Ministers and members in oath-taking. I know you are appointed temporarily.

Mr. SPEAKER.—It is a convention which we are following.

Sri C. M. ARUMUGHAM:—Where is the Convention ?

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಐದು ಜನ ಶಾಸಕರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದರೂ, ನಿರಾಶರಾಗಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Is Sri Naganna also a Minister ?

Mr. SPEAKER.—He is a candidate for Speakership.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—So, you are giving him the first preference simply because he is contesting for the Speakership.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ (ಯಾದಗಿರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ವಿಷಯ ಕೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿರುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಜನ ಶಾಸಕರು ಹೊರಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗೆ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೌಜನ್ಯದ ಮಾತು ಹೇಳಿ ಅವರೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ತಡವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಹೊರಗೆ ಇರುವ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ರೂಲ್ 325 ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಖೈರು ತೀರ್ಮಾನ.

Oath or Affirmation by Members—*(contd.)*

Name		*Constituency*
Sriyuths:		
11. Kittur Raghunath Dhulappa	...	Kagwad
12. Shivanna Bheemappa	...	Kalmala
13. *Smt. E. E. Vaz*	...	Chickmagalur
14. Devendrappa Ghalappa	...	Chincholi
15. N. Chikke Gowda	...	Hosakote
16. Nagaral Sangappa Palappa	...	Hungund
17. *Smt. Addy Saldanha*	...	Mangalore–I
18. Ammannavar Jayakumar Shripal	...	Sadalga
19. Andanaiah	...	Kunigal
20. Andaneppa, C.	...	Hadagalli

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಅಕಾರಾದಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು.

Name		*Constituency*
Sriyuths:		
21. C. M. Arumugham	...	Kolar Gold Fields
22. C. H. Aswatha Reddy	...	Jagalur
23. S. Bachi Reddy	...	Srinivasapur
24. S. Bangarappa	...	Sorab
25. P. D. Bangera	...	Sullia
26. K. H. Ranganath	...	Hiriyur
27. H. M. Channabasappa	...	Periyapatna

Sri H. S. SIDDAPPA (Arsikere).—Sir, Is it pick and choose ? Where is the convention ? When members are called upon, some Ministers are allowed to take the oath.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, when I raised objection you were pleased to say that the ministers will have the first priority and they will be first called to take oath. Now the members are taking oath. Some of the ministers whose names were called were not present then and now you are calling them. The very first day of the Assembly Session they have come late. Now you are giving them chance. Are we here to obey to whatever you do and say? We must know your directions. Now, when the members are taking oath you are calling the ministers. Let us know what exactly is the procedure.

Mr. SPEAKER.—That is a concession I have allowed to the ministers?

Sri H. S. SIDDAPPA.—Then where is the convention?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Is it your direction that as and when ministers come, their names will be called?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Sir, I should like to submit one thing. As the hon'ble Speaker said there is the convention to call the Ministers first and then the hon. Members. That convention is there from the very beginning. As regards the other point raised by the hon. Opposition members that.....

(At this stage there were interruptions and some of the hon. members wanted the Chief Minister to speak in Kannada)

I think there is some relevancy in the other point raised by the hon'ble member Sri C. M. Arumugham. Once the names of ministers are called if they are in the House they may take oath. If at the time of calling the ministers they are not in the House and other members are called upon to take oath, that order may be kept. After the members take oath, the ministers who were absent when called may take their oath. I think there is some force in what the hon. member Sri C. M. Arumugham says. I submit it is your discretion to call ministers who feel that they have some other work and they may take oath in the middle. That discretion is with the Speaker. Otherwise I think those who come late may take their chance.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :— ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯವಿದ್ದು ಅವರು ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ ಸಭೆಯು ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರೇ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ, ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ತಡವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅಂಥವರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

Name	*Constituency*
28. Sri B. Basavalingappa	Uttarahalli

(At this stage the Speaker called Sri M. Y. Ghorpade to take the Oath)

	Name		*Constituencies*
	Sriyuths :		
29.	Sri M. Y. Ghorpade	...	Sandur
30.	Sri P. M. Bangi	...	Jamkhandi
31.	Sri Bapu Rao Ananda Rao	...	Basavakalyan
32.	Sri Bapu Rao Patil	...	Aurad
33.	Sri N. Basaviah	...	Chikkanayakanahal
34.	Sri Basavantha Rao Basangouda	...	Sindhanoor
35.	A. M. Belliappa	...	Mercara
36.	Bettaswami Gowda	...	Kudur
37.	B. Bhaskar Shetty	...	Kaup
38.	Bhimanna Narasappa	...	Manvi
39.	B. Byrappaji	...	Turuvekere
40.	A. D. Biligowda	...	Maddur
41.	M. H. Boriah	...	Mandya
42.	C. Byre Gowda	...	Vemgal
43.	Chandrashekar N. Patil	...	Lingsugur
44.	H. G. Channappa	...	Magadi
45.	R. Chikkaiah	...	Madhugiri
46.	Chowda Reddy	...	Chintamani
47.	*Smt. Damayanthi Bore Gowda*	...	Srirangapatna
48.	Damodar Moolky	...	Mudabidri
49.	A. A. Desai	...	Athani
50.	R. S. Desai	...	Badami

1-30 P.M.

51.	H. D. Deve Gowda	...	Holenarasipura
52.	Dharmasingh Narayansingh	...	Jewargi
53.	Digambar Rao Balwant Rao	...	Afzalpur
54.	Doddathimmaiah	...	Gulur
55.	K. M. Doreswamy Naidu	...	Bethamangala
56.	U. T. Fareed	...	Mangalore-II
57.	K. M. Gangal	...	Bilgi
58.	Gatti Chandrashekhar	...	Gubbi
59.	Ghadi Virupaksha Mallappa	...	Haliyal
60.	Gopinath Rangaswamy Sandra	...	Hubli Rural
61.	C. T. Guddakayu	...	Gokak (ST)
62.	R. Gundu Rao	...	Somawarpet
63.	N. S. Gurusiddappa	...	Biligere
64.	D. Halage Gowda	...	Pandavapura
65.	N. G. Halappa	...	Channagiri
66.	S. Hameed Shah	...	Shivajinagar
67.	Hanji Shivanna	...	Tarikere
68.	H. K. Hanume Gowda	...	Hassan
69.	Hegre Parashuram Padmanna	...	Chikkodi (SC)

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

	Name		*Constituencies*
	Sriyuths :		
70.	K. R. Honnappa	...	Kadur
71.	B. D. Inamdar	...	Kittur
72.	M. R. Jayaram	...	Devanahalli
73.	M. H. Jayaprakash Narayan	...	Sirsi (SC)
74.	Jayaprakash Shetty	...	Brahmavar
75.	Jogannavar Yellappa Venkappa	...	Nargund (SC)
76.	J. L. Kabade	...	Ballolli (SC)
77.	B. P. Kadam	...	Karwar
78.	R. V. Kadam	...	Nipani
79.	H. B. Kadasiddappa	...	Honnali
80.	Kagodu Thimmappa	...	Sagar
81.	B. V. Kakkilaya	...	Bantwal
82.	Kantha Rao Bhim Rao Desai	...	Kushtagi
83.	S. Kariappa	...	Kanakapura
84.	D. Kariappa Gowda	...	Hunsur
85.	H. B. Kenche Gowda	...	Krishnarajanagar
86.	A. G. Kodgi	...	Baindur
87.	K. B. Koliwad	...	Ranibennur
88.	Konandur Lingappa	...	Thirthahalli
89.	M. S. Krishnan	...	Malleswaram
90.	T. V. Krishnappa	...	Channapatna
91.	V. Krishna Rao	...	Gowribidanur
92.	M. K. Kulakarni	...	Navalgund
93.	K. H. Kuradagi	...	Mundargi
94.	H. B. Lakshmana	...	Bharmasagara (SC)
95.	S. M. Lingappa	...	Krishnarajpet
96.	H. Linga Reddy	...	Kurugodu
97.	T. N. Madappa Gowda	...	Nagamangala
98.	G. Made Gowda	...	Kirugavalu
99.	K. Made Gowda	...	Bannur
100.	Mahendrakumar Kallappa	...	Hulsoor (SC)
101.	M. Mallappa	...	Birur
102.	Mallikarjun	...	Gurmitkal (SC)
103.	Manik Rao Ramachandra Rao Phulekar	...	Bidar
104.	T. M. Manjunath	...	Tiptur
105.	*Smt. Manorama Madhvaraj*	...	Udipi
106.	H. Mare Gowda	...	Nelamangala
107.	V. Masiyappa	...	Challakere
108.	C. R. Mohamed Saifuddin	...	Chitradurga
109.	Muddramaiah	...	Koratagere
110.	A. V. Muniswamy	...	Malur

	Name		*Constituency*
	Sriyuths :		
111.	P. Muniyappa	...	Mulbagal (S.C.)
112.	B. T. Murnal	...	Bagalkot
113.	Nadaf Mohammed Kasimsab Mardansab	...	Shiggaon
114.	K. P. Nadagouda	...	Mudhol
115.	*Smt. C. Nagamma Keshavamurthy*	....	Davangere
116.	V. Nagappa	....	Bellary
117.	S. V. Naik	...	Kumta
2-00 P.M.			
118.	G. P. Nanjayyanamath	....	Guledgud
119.	M. Nanje Gowda	....	Gandasi
120.	D. Narayana Das	...	Harapanahalli (S.C.)
121.	Nazeer Ahmed Siddiqui	...	Raichur
122.	V. B. Nooli	....	Hukkeri
123.	S. B. Padaki	....	Parasgad
124.	Patel Papa Naika	...	Molakalmuru
125.	B. Parameswarappa	...	Holalkere
126.	A. V. Patil	...	Ron
127.	B. S. Patil	...	Bagewad
128.	G. N. Patil	...	Tikota
129.	G. C. Patil	...	Kalghatgi
130.	K. B. Patil	...	Sankeswar
131.	K. F. Patil	...	Byadgi
132.	K. D. Patil	...	Huvina Hippargi
133.	P. B. Patil	...	Bailhongal
134.	V. N. Patil	...	Hunnabad
135.	R. S. Patil	...	Ramdurg
136.	S. A. Patil	...	Bagewadi
137.	S. Y. Patil	...	Sindgi
138.	V. L. Patil	...	Raibag
139.	P. A. Pawashe	...	Uchagaon
140.	R. Peeranna	...	Heggadadevana-kote (S.C.)
141.	D. Poosalingam	...	Bharathinagar
142.	K. Prabhakar	...	Varthur (S.C.)
143.	Prabhakar Telker	...	Kalgi
144.	Prabhu Raj Lingangouda	...	Yelburga
145.	H. Puttadasa	...	Sathanur (S.C.)
146.	B. Puttakamaiah	...	Sira
147.	S. H. Puttaranganath	...	Belur (S.C.)
148.	B. Puttaswamaiah	...	Ramanagaram
149.	G. Puttaswamy	...	Mudigere (S.C.)
150.	K. Puttaswamy	...	Chamundeswari

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

	Name	*Constituency*
	Sriyuths:	
151.	S. Puttaswamy	... Chamarajanagar
152.	R. Rache Gowda	... Hanur
153.	*Smt. Radha Kom Mahabaleshwar Bhatt*	... Ankola
154.	Raja Pid Naik	... Shorapur
155.	M. Rajashekara Murthy	... T. Narasipur
156.	B. E. Ramaiah	... Siruguppa
157.	M. B. Ramaswamy	... Anekal (S.C.)
158.	G. Rame Gowda	... Doddaballapur
159.	Rangangoudra Venkangouda Rangangouda	... Kundgol
160.	*Smt. Renuka Rajendran*	... Bagepalli (S.C.)
161.	K. M. Rudrappa	... Saklespur
162.	M. V. Rudrappa	... Hosadurga
163.	M. M. Sajjan	... Muddebihal

2-30 P. M.

164.	I. G. Sanadi	... Hubli
165.	J. P. Sarwesh	... Serum
166.	B. Satyanarayana Singh	... Hospet
167.	B. B. Sayanak	... Belgaum
168.	T. R. Shamanna	... Fort
169.	Sharanappa	... Deodurg
170.	Sheeranaly Chandrasekhar, S. M.	... Hosanagar
171.	P. C. Shettar	... Hangal
172.	K. B. Shivaiah	... Nanjangud
173.	M. Siddamadaiah	... Kollegal (S.C.)
174.	H. S. Siddappa	... Arsikere
175.	K. Siddaiah	... Santhemarahalli
176.	S. M. Yahya	... Bhatkal
177.	N. B. Sirdesai	... Khanapur
178.	S. C. Srikantaiah	... Sravanabelagola
179.	K. R. Srinivasulu Nayadu	... Shanthinagar
180.	K. Sriramulu	... Gandhinagar
181.	H. R. Sriramulu	... Gangavathi
182.	G. K. Subbaiah	... Virajpet
183.	B. Subbayya Shetty	... Surathkal
184.	Subhash Asture	... Bhalki
185.	Subhash Shankershetty Patil	... Kamalapur
186.	K. Subramanya Gowda	... Belthangady
187.	*Smt. Sumati Bhalachandra Madiman*	... Dharwar Rural

	Name	*Constituency*
	Sriyuths :	
188.	D. Suryanarayana	... Krishnaraja
189.	A. M. Suryanarayana Gowda	... Yelahanka
190.	F. S. Taware	... Haveri
191.	K. R. Thimmarayappa	... Pavagada
192.	Vatal Nagaraj	... Chamarajpet
193.	B. S. Veerabhadrappa	... Kudligi
194.	K. N. Veerappa Gowda	... Sringeri
195.	M. Veerappa Moily	... Karkal
196.	J. Venkatappa	... Sidlaghatta
197.	D. Venkataramaiah	... Kolar
198.	C. V. Venkatarayappa	... Chickballapur
199.	*Smt. Vijaya Desai*	... Chitapur
200.	M. Virupakshappa Shivappa	... Koppal
201.	Vishwanath Reddy	... Yadgir
202.	V. V. Wai	... Shirahatti
203.	*Smt. Winnifred F. Fernandes*	... Coondapur
204.	K. Yenkatappa	... Shikaripur
205.	Azeez Sait	... Narasimharaja
206.	M. Mallikarjunaswamy	... Malavalli (S.C.)
207.	K. T. Rathod	... Bijapur
208.	Abdul Khudus Anwar	... Bhadravati
209.	K. Abdul Subhan	... Tumkur
210.	Amir Rahamathulla Khan	... Basavanagudi
211.	B. G. Banakar	... Hirekerur
212.	Bapu Gowda Rayappa	... Shahapur

3-00 P.M.

Election of Speaker

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವವರು ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಬಂದು ಪ್ರಮಾಣವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೂವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಿವೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಸೂಚಕರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದಾದ ನಂತರ ಒಂದರಂತೆ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇತರ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆ ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ಅವರನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri T. R. SHAMANNA (Fort).—Sir, I move "That Sri K. M. Naganna be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I rise to a Point of Order. This notice of proposing the name of Sri K. M. Naganna was given by Sri T. R. Shamanna yesterday. It is a question of participating in the proceedings of the Assembly. A member, unless he takes the oath or affirmation, cannot take part in the proceedings of the Assembly. Both Sri Naganna and Sri Shamanna have taken oath today. Therefore, the notice should have been given today and the election should take place tomorrow only. The notice was given yesterday by Sri T. R. Shamanna even before taking the oath in the Assembly. He was not a member of this House yesterday. As per rules of Procedure, one becomes a member of the Assembly when he takes the oath, otherwise he is a member-elect. Election of Speaker is a part of the proceedings of the House. Therefore I submit that the procedure followed so far with regard to the election of Speaker is void and should be cancelled, and that the election of Speaker should not be held today. I request you to give a ruling on this.

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—One becomes a member the moment the certificate of election has been given and he has the right to participate in the Assembly. I am sure my friend Sri Arumugam will agree that today all the persons have taken oath and it is only after taking oath that the name has been proposed and duly seconded. The same procedure has been followed in the case of Smt. K. S. Nagarathnamma, who has been proposed for the Speakership.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, what I said was, proposing the name of any person for the election of Speaker is a matter of participating in the proceedings of the House. The Speaker's election is entirely the responsibility of this House. I am not questioning as to how some members have become Ministers. My point is that unless a member takes the oath, he cannot participate in the proceedings, and the election of the Speaker is a part of the proceedings.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—(Minister of State for Major Irrigation) Sir, I would like to draw your kind attention to rule 7 (1), which says :—

> "The election of a Speaker shall be held on such date as the Governor may fix, and the Secretary shall thereupon send to every member notice of the date so fixed."

The date for election of the Speaker is fixed by the Governor. It is not the precedent of this House to question whether the Governor has done a good thing or a bad thing.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನೀವೇ ಆಗಲೀ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲೇ ನಮಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನದ ಪ್ರಶ್ನೆವನೆಗಳು ವ್ಯಾಲಿಡ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ಗೂ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಎರೆಕ್ಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟ ದಿನವೇ ಮೆಂಬರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನಂತರ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸೂಚನೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. The notice has been given to you; the agenda has been sent to you. Is it to be sent to the non-members? It can be sent only to members. Members are those who have got the certificates from the Returning officers. Members are expected to do the ministerial duty without taking the oath also. The mo nent they take oath they can participate in the Assembly. Therefore, it is perfectly in order, legal and therefore it should be accepted.

Sri S. BANGARAPPA (Sorab).—Sir, I rise to a point of order. Rule 7 (1) says :

> "The election of a Speaker shall be held on such date as the Governor may fix, and the Secretary shall thereupon send to every member notice of the date so fixed."

So, it is the bounden duty of the Secretary to send notice to each member. So, if any member has not received such a notice from the Secretary, the proceedings will be illegal. The Hon. Friend on my right side has not received the notice. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ತಲುಪಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ 7, ಕ್ಲಾಸ್ 1ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲೀಗರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಜೆ).—ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದವರು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ ಅವರು. ಆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಅನುಮೋದಿಸಿಲ್ಲ. ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿಷಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. The point of order raised by my Hon. Friend Sri Arumugham is out of order. A point of order should not be argumentative. Besides, it should say what the point is. On these two counts, the point of order is out of order.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—Sir, I am sorry to say that there appears to be a certain misapprehension about this matter. Immediately after the election, the Returning Officer issues a certificate that so and so has been elected from such and such a constituency. Immediately after that, the Government issues a notification declaring him to be the member of the Assembly. So, by virtue of the notification he becomes a member of the Assembly. To become a member of the Assembly is one thing and to participate in the Assembly proceedings is another thing. Here, under Rule 7 of the

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

Rules of Procedure and Conduct of Business, it is clearly stated that the nomination has to be filed by a member on the previous day. The Governor in the exercise of his powers has iseued the notification and in accordance with that. a member of the Assembly has nominated another member to be the Speaker. Thereore, it is perfectly in order that a member may nominate another member to be the Speaker of the Assembly. And in order that a member may participate in the proceedings it is necessary that he should take the oath as required under the Constitution. After having been elected and duly notified to be the member of the Assembly, nominations have been called for and have been made. After making affirmation of oath, it is open to any member to participate in the proceedings of this Assembly. Therefore, I humbly submit that there is no substance in the point of order raised by Sri Arumugham.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾನು ಎತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕು, ಅದಾದಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವವರೆಗೂ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. My contention is that nobody should be allowed to speak on the merits of the resolution.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The hon. Member Sri Naganna cannot direct in that way. The Chair can use its discretion and can allow or disallow.

Sri K. M. NAGANNA.—The Speaker has certain limits.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I was submitting that proposing the name of a person to be the Speaker is part of the proceedings of the House. Whatever paper was sent by a member yesterday in connection with the election of the Speaker, which is fixed for today, is part of the proceedings. Of Course, Sri Channabasappa knows the rules of procedure very well and he can argue for and against. Members of the Assembly should be given an opportunity to second the name of a member for speakership after taking oath in the House. You, Sir, are going to give a very important ruling on this issue. I request you to kindly study all aspects of the matter, and then give a considered ruling. Till then you may adjourn the House if necessary.

Sri B. SUBBAYYA SHETTY (Suratkal).—Sir, a person becomes a member of the Legislative Assembly as soon as the certificate of election is issued to him. Regarding the election of the Speaker, there are two portions : one is to give a notice as contemplated under rule 7 (2). Any member, who has been elected, can give notice to the Secretary. My submission is that giving of notice is not part of the proceedings ; it, however, becomes part of the proceedings after the oath is taken. If a member proposes the name of a person for speakership and another person seconds it and then election takes place, then that becomes part of the proceedings. Hence my submission is that the present mode of election is valid.

SRI S. M. SHEERANALY CHANDRASEKHAR.—The hon. member Sri S. Bangarappa must be aware of the fact that Section 15 of the Evidence Act clearly says that registered notice is not necessary. If delivery is proved, it is enough. Every hon. member has got notice in his room. When there is gazette notification and certificate issued to the hon. members they have become members without taking any oath. That is my submission.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೀಪಲ್ಸ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟಿನ ಸೆಕ್ಷನ್ 73ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆದ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾದರು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಭಾಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅರ್ಹತೆ ಬರುತ್ತದೆ. 73ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆದಕೂಡಲೇ ನಾವೆಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಾದೆವು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಸಮನ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ದಿನ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಕೂಡ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರೂಲ್ 7(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ತಲುಪದೆ ಇದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಚುನಾವಣೆ ಇಂಥ ದಿನ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸೂಚಿಸಿ ತಮಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಈ ದಿನವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಾವ ವಿಧಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮೀರಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಯಲೋಪವನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನನಗೆ ಒಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗತಾನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ನೋಟೀಸುಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ತಲುಪಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ (ಯಾದ್ಗಿರ್).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇರೆ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು, ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರೆಗೆ ಸದಸ್ಯನು ಸದಸ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು. ಎರಡನೆಯದು ಪ್ರಪೋಸ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಚುನಾವಣೆಯ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿದ ನೋಟೀಸ್ ಮುಟ್ಟಿತೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು 24ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ 24ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ,

(ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ)

ನಮಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಊರುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ನೋಟೀಸ್ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ನನಗಂತೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದು. ಈ ಎರಡು ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸದನದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಡವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು, ಆ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅಭಾರ ಮನ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅಂಥ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದನ ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವಾಗ ಇಡೀ ಮನೆಗೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಮ್ಮತವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಡೆಮೋಕ್ರೆಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದವರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಅಂಥ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಈ ಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಸಭಾನಾಯಕರು—ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ನಂತರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವಂತಹ ಸಂತ'ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ತಡೆದು ಮುಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂತ ಪವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3-20 P.M.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸತ್'ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕಾಲಹರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಎದುರುಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ ಸತ'ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸತ'ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇರಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ, ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ದೇಶದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎತ್ತಿದಂಥ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಗಳಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸತ'ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬಾರದು, ಈ ಸದನವು ಜನತೆಯ ಅಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದೆ, ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸತ'ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲ ಬ್ಯಾನರ್ ಹಾಕಿ ಮಾತನಾಡಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸತ' ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು.

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಈಗಲಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್‌ಮುಗಂ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಇದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಾವೇ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಇರಬಹುದು. ತಾವೇ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಸದನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ತಾವು ಈ ಒಂದು ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಇದುವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕ್ರಿಯಾ ರೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿಯವರು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾವ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಲೇಬಲ್ ಅನ್ನೂ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕೆಂದು. ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣನವರು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ 'ಆರ್' ಪಾರ್ಟಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಪತ್ರವನ್ನು ಆಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ವಾದವಿವಾದಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೂಡ ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾರೋಪಗಳನ್ನೂ ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಅವರ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡರು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri T. R. SHAMANNA (Fort).—Sir, I beg to move:

"That Sri K. M. Naganna be elected as Speaker of the Legislative Assembly".

Sri BAPUGOWDA (Shahapur).—Sir, I beg to second the motion moved by my friend Sri T. R. Shamanna.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ ಅವರನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸ ಬೇಕು' ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡರು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—Sir, I beg to move :

"That Smt. K. S. Nagarathnamma be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—Sir, I beg to second the motion moved by my friend Sri N. Hutchamasthy Gowda.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—"ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು" ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆಯೂ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆಯೂ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri N. CHIKKEGOWDA (Minister of State for Animal Husbandry and Veterinary Services):—Sir, I beg to move :

"That Smt. K. S. Nagarathnamma be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—Sir, I beg to second the motion moved by my friend Sri N. Chikkegowda.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—"ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು" ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಗೌಡ ಅವರು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪನವರು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಸ್ತಾವ ಹೀಗಿದೆ. "ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು" ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಪರವಾಗಿರುವವರು 'ಹೌದು' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು, ವಿರೋಧ ಮಾಡುವವರು ಇಲ್ಲ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. (ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು) ಸಭೆಯು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂಬುವವರ ಪರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಸೂಚಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವ ಹೀಗಿದೆ: "ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸ ಬೇಕು." ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಪರವಾಗಿರುವವರು 'ಹೌದು' ಎಂದೂ, ವಿರೋಧವಾಗಿರುವವರು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಯು ಹೌದು ಎನ್ನುವವರ ಪರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನುಳಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಸೂಚಕರಾದ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ ಹಾಗೂ ಅನುಮೋದಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಅವರು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರಿ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಅವರು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು.)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಸ್ತರಾಘವ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರಿಗೆ ಪೀಠವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

MADAM SPEAKER (SMT. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

Felicitations to the Speaker.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಬೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದು ಜಯಗಳಿಸುವ ಭರವಸೆಯಿಂದಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಪೊನ್ನೆತಾನೆ ರೇಡಿಯೋ ಅನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಎರ್ನಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದರು ಎಂದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಮಧಾನವಾಯಿತು. ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 54 ರಷ್ಟು ಮತನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 46 ಮಂದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮತ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಧಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ 54 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಆದರೂ ಜನತೆ 46 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಂದ ಯಾರೂ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಈ 46 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಜನರು ಏನು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಏನು ಒಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ನಲುವಾಗಿ ಇಂದು ನಾನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಿಂತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸಭಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ, ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ, ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಪದವಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಪಿತ್ರರನೇಕರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾರೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ''ಬ್ಯೂಟ್ ಪೆಜಾರಿಟಿ'' ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಏಕೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ?

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಬ್ಯೂಟ್ ಪೆಜಾರಿಟಿ ಎಂಬುದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಯಾವುದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿಬಿಡಿ, ಯಾವುದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೊಸಬ.

ಸಭಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ ಇಷ್ಟೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬರೇ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದು, ಅವರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಾದರೆ, ಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿನಯಶೀಲರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಮತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ಇವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಕೊಡಬೇಕು, ಅದರ ಬದಲು ಇವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ಇವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಥೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ಇವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂಬ ಯಾವ ಒಂದು ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದುದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದು ಕೇವಲ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳವರ ಕೇಳಿಕೆಗಳಿಗೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೆ, ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ; ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದು ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೌರವವನ್ನು ತಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಯೇ ತಾವು ಒಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರಾಗಿ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಸುಯೋಗ ದೊರಕಿತ್ತು. ನೀವು ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಿದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಅನುಮಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತಾವು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಿರೇನೋ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆದರೂ ತಾವು ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಏನಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ 'ಬ್ಯಾಕ್ ಬೆಂಚರ್' ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಆ ರೀತಿಯೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸದೇ ಇದ್ದಂತಹವರೇನಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ತುಂಬಾ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸದಸ್ಯರು ರೌಂಜಿನಲ್ಲಿದ್ದು ವಿರಾಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಮಗೆ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕುಳಿತು ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರುವ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ವಾಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ತಮಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ. ನೀರಿನ ಮೇಲೂ ಈಜಬಲ್ಲರು ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಒಳಗೂ ಈಜಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ, ಈ ರೀತಿಯಾದ ಎರಡು ಅನುಭವಗಳಿಗೂ ತಾವು ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಗೌರವವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ತಾವು ಪಡೆದಿರುವ ಅನುಭವದ ಹನ್ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡದು ಇದೆ ಮತ್ತು ಇಡೀ

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ತಾವು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಹೊರಗಡೆ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಎಂದರೆ ಜಪಾನ್, ಫಿಲಿಫೈನ್ಸ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಅಮೆರಿಕಾ, ಹೀಗೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ, ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಖುದ್ದು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರೂ ಆಗಿದ್ದೀರಿ, ಈಗಲೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಾಗಿಯೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಅನುಭವಗಳು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ವಿದೇಶ ಪರ್ಯಟನದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅನುಭವ ಇವೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ; ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ನಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ, ತಮಗೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಿತಿ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೈಲ್ವೆ ಯೂಸರ್ಸ್ ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಟೀವ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗೂ ಸೆನೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಅನುಭವ; ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅನುಭವ ಪಡೆದು ಇರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಗುಣ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನರಿ, ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ, ತಾವು ಯಾವ ಗಂಡಸಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಯಾವ ಗಂಡಸಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಧೈರ್ಯ ಇದೆ. ನ್ಯಾಯ ವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಕೆಚ್ಚೆದೆ ಹಾಗೂ ಧೈರ್ಯ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಗುಣ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಣ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಮತ್ತೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕಡಿಯ ಗುರುತು ಇದೆ, ಆ ತಕ್ಕಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಗುಣವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ತಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಅನುಭಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈಗ ತಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಾವು ಷಿವಲ್ರಸ್ (Chivolrous) ಆಗಿರುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತು ತಾವು ಈ ಇನ್ನು ನದನದಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಗೌರವವೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಗೌರವಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಸಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕು, ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಾಗಿ ರುವವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಎಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯು ನದನ್ಯರಾಗಿರುವ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಅದೇನೆಂದರೆ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು. ಈ ತತ್ವವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು, ನಾನೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಎಲ್ಲರೊಡನೆಯೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇದ್ದರೆ ಅವರೊಡನೆ ಪ್ರನ್ಯಾಸ ಮಾಡ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳೊಡನೆ ಇಂತಹ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ನಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ತರಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ, ಈಗ ಇದ್ದಂತಹ ಅನಿವಾರ್ಯ ನಂಗತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ, ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿದೆ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೂ ಬಹುಮತದಿಂದ ಈ ನಭೆಯು ನಾಯಕರಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಭೆ ನಡೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷ ಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೆ ಪೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಈ ನಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ, ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಭಾ ನಾಯಕರು ನಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 216 ಮಂದಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮದೇ ಬಹುಮತ. ಈ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನದಸ್ಯರು, ಹಳಬರಿಗಿಂತಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಳಬರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ನಭೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ಹಳಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಬೃಹದಾಕಾರವಾದ ಆನನದ ತುಂಬ ತಾವು ಕೂತುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ. (ನಗು) ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಸಂಭೋದಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಮಿಸ್ಟರ್ ಸ್ಪೀಕರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಮ್ಮಾವರೆ, ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದುದಾಗಿ ಕರೆಯಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದು. ತಾವು ಈ ನಭಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈಗ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Smt. VIJAYA DESAI (Chitapur).—Madam Speaker, I associate myself with the sentiments expressed by our Chief Minister. It is a matter of pride for the whole of women folk because you are the second lady to occupy this post in the whole of India and the first lady in Mysore. Madam, people become great because of their good qualities, because of their towering personality and because of their organising capacity. I feel that you are the unique mixture of all these qualities. You are the embodiment of ability, capacity, strength and courage. I pray God to give you more strength and more courage to discharge your duties efficiently and become the best Speaker of Mysore. I assure you that I co-operative in all the proceedings of the Assembly.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಈ ನಭೆ ಬಹುಮತದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಮನಸಾರೆ ಬಹಳ ನಂತೋಷದಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ನನಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದರು. ಈ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇಡೀ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕೆಳಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತ

ನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಫರ್ಷಣ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ನಾನು ಏನೇ ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯಾದರೂ ತಮಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮಗಳ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಪುನಸ್ಕಾರ, ಅತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಲಹಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡದೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಸಾರಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಎದುರು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಗರಾಟೆ ಮಾಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೇ ನಮ್ಮ ಎದರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲಚಕ್ರ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹಾರಂಗಿ, ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ನನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಮತ್ತೆ ಕೂಡಿಸುವುದು, ಈರೀತಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ 1972ಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವರೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಂಡರು. ನಾವು ಈ ಕಡೆಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಗುದ್ದಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಈಗ ಆಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುದ್ದಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಳೂರಿಗೆ ಉಳಿದವನೇ ಗೌಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೈಮುಗಿದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಬರಲಾರದೆಂದು ನಾವು ಮನಗಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಾದಪ್ಪು ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಉಗ್ರ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದರೂ, ಅವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ತಾವು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀ ಆಗಿದ್ದರೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಗಂಡಸಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸೂ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ತಾವೇ ಗಂಡಸು ರೂಪ, ಗಂಡಸು ಅವತಾರದಂತೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅಷ್ಟು ವಿನಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲವರಾಗಿ ಇದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮೂರು ಬಾರಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಿಂದ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಗಳತಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗಬಹುದು. ಈ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ಸದನ್ಯರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ಪರವಾಗಿಯೂ ತಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮನೆತನವನ್ನೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಲ್ಲೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆತನ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಹಳ ಹೆಸರಾದ ಮನೆತನ. ದೇಶಸೇವೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನೆತನ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿದೆ. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ನ್ಯೂಡೆಂಟಾ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ)

ಗಿದ್ದೆ. ನಾವುಗಳು ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೌರವದನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದಾವರ್ತಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ತಮಗಿರತಕ್ಕ ಅಪಾರ ರಾಜಕೀಯ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದ ನಂತರ ಇಂಥವರು ಒಬ್ಬರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು, ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಶಂಶನೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲಬರುತ್ತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಂದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಒಳ್ಳೇ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಳಿಗರವರೂ ಒಳ್ಳೇ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ತಾವೂ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಒಳ್ಳೇ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುತ್ತೀರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜು ಹಾಗೂ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಏನು ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳು—ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಇವೆ ಅವು ಒಂದು ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳೇನಿವೆ ಇವೆರೆಡೂ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸು. ಈ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳ ಅತ್ಯಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಎತ್ತಿಕಟ್ಟುವುದೂ ಇಲ್ಲ—ಅಥವಾ ಅತ್ತ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನೂ ಇಳಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತೀರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು—ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೌಜನ್ಯತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗುಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಿ ಆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಮಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಅನುಭವ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯು ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯಗಳನ್ನೂ ನಾವು ನೀಡಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎರ್ನಾಲ್ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಎರಡನೆಯವರು, ಎಂದನೆಯವರು ಡಾ. ನುಶೀರಾನಾಯರ್ ಅವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದರು. ಅದರೆ ಹಿಂದೆ ಆ ದೆಹಲಿಯ ಒಂದು (ಸಿ) ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು; ಇದರಂತೆ ಅದು ಒಂದು (ಎ) ಸ್ಟೇಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಇಂಥ ಒಂದು (ಎ) ಸ್ಟೇಟಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುವುದಿರಲಿ—ಇಡೀ ಭಾರತವೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ತಮಗೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನವಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಲೌಕಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನವಿದೆ, ಅನುಭವವಿದೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇದ್ದವರಾದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ತಮಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಏನು ಸಹಕಾರಗಳು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಂದು ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಸಮನಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಕಾಣುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Smt. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—Hon'ble Madam Speaker, Please accept my hearty congratulations on behalf of the people of our State and on my own behalf. This is the first time in the history of our Legislative Assembly that a lady is elected as a Speaker. So I must thank our Leader and also hon. Members for their generosity and goodwill. May God Almighty grant you His grace and strength to carry on your duties impartially. Thank you.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಹಾಗೇನೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೆ ಏನು ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೇ ನಾನೂ ಕೂಡ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಹಲವಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ, ಅಂದರೆ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಡೆಡ್ ರಾಕ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮನಗಾಣಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಲೆ ಪೋಲು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭ ಕಂಡುಬಂದಾಗ, ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಕಮುಕಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕನ್ನಡಪಕ್ಷದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ನವರೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಕೂತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಭಿಮಾನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಮೇಲೂ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಗಳೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪೋಲು ಆಗುತ್ತದೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜೈಜರಿಬೆಂಜಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಬೆಂಬಲಗಿರಾಗಿ ಇರುತ್ತೀರಿಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಗೌರವ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಗೌರವ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಡೆಡ್ ಲಾಕ್ ಬಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಈಪೊತ್ತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೂ ಹೊಸಬರೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಈಪೊತ್ತು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ನವರು ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಬರಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಲೀಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕತ್ವದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ತಾವು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದು ಸಂತೋಷ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವ ವಿಷಯವೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಾದರೂ ನಮಗೆ ಒಂದು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೊಟಾವಳೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಮೈಕ್‌ನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಬಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ, ಬಡವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದನ್ನು, ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಂತಹ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಭಾ ನಾಯಕರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇದು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಬರೀ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ ಇರಬಹುದು. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ನಾಳೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ತಮಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ತಮಗೂ ಕೂಡ ಇಡೀ ದೇಶದ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟು, ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟವರೂ

ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಏನಿದ್ದರೂ ನೇರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು. ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಪಕ್ಷದವರು, ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯದೆ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಾದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆ ವಿಷಯ. ಆರೀತಿ ತಾವು ಬರಬೇಕು. ಬಾಕಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ಗೆ 100ಕ್ಕೆ 60 ಪರ್ಸೆಂಟು ಅಂತ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದೇರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಚೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವೇ ಸರಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಇವೆರಡರಲ್ಲೂ ಇದ್ದು ಅದರ ಅನುಭವವೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಮಾತು ಏನು ಎಂಬುದರ ವಿಷಯವೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಮಗೆ ಬಂದಂಥ ಹುಟ್ಟುಗುಣ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅಂತಹ ಸದಂರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಆರೀತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಮತವಿರುವ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪಕ್ಷದ ಮಾತಿಗೆ ಎರೆಲ್ಲೂ ಗೌರವವಿರುವುದರಿಂದ ಅತ್ತ ಕಡೆಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಡದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಮೇಲೂ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ಅದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರೇ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಂತೆ ಕಳೆದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲ ಕಹಿ ಅನುಭವವುಂಟಾಗಿದೆ. ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರಿಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಮೂರ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಾಯ್ತು. ಅದು ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಪ್ಪೋ ಏನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ತಾವು ಆ ಕಡೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ತಾವು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ನಾವು ಮಾಡಿದುದು ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ದಿವಸ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಂಥ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಜನರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು. ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಳೆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲ ವಿದ್ದರೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರು. ಆ ರೀತಿಯ ಸಂಶಯ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಉಂಟಾದಂಥ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವಂತೆ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳುವುದುಂಟು. ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಕೊಠಾವಳೆಯವರು ಗಂಟೆ ಬಡಿದು ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ತಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಲ ಹೋದ ಸಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರು ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮತವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಬಾಳಿಗಾರವರಿದ್ದಾಗ ಸಹ ನಾನು ಸದಸ್ಯ ನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ವಿಟ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯೂಮರ್ ಎರಡೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಗಂಟುಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಕಷ್ಟ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಗುಮುಖದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆಲವುವೇಳೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಹ್ಯೂಮರ್ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಬಾಳಿಗಾರವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವರ ನಂತರ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಅದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಟ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯೂಮರ್ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಯಲ್ಲದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಸಂಪರ್ಕ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಧಾಟಿ, ಹಿಂದೆ ತಾವು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾಳಿಗಾರವರಲ್ಲಿ ದ್ದಂಥ ಸುಗುಣಗಳಿವೆಯೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವನ್ನು ಈಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಿರಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ತಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೆಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಡೆಗಾಣದೆ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯವನ್ನೊದಗಿಸುವಿರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಸ್ಕೇರ್ಸ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ತಾವು ತಕ್ಕಡಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೂಗುತ್ತೀರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಹೋದಸಲ ಸರಿಯಾದ ಲೈಟ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈ ಸಲ ಹಾಕಿಸಿದೆ. ಇದೊಂದು ಶುಭ ಸೂಚನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ತಾವು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವ ನ್ಯಾಯು ಬದ್ಧವಾದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವಿದೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಾರದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಿರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಇದುವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯು ತಮ್ಮ ತವರೂರು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಜನರು ವಿರೋಧ ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಕಡೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ತಾವೂ ಸಹ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಿರಿ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯು ತಮ್ಮ ತವರೂರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು 4 ಜನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಾಸನದ ವರ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತವರೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಈ ದಿನ ಈ ಸಭೆಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಒಂದು ಧನ್ಯವಾದ ದಿನ ಮತ್ತು ಗೌರವದ ದಿನ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆ ಒಬ್ಬರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅದರಲ್ಲೂ ನಜ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಗೌರವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಮನೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾವ ಒಂದು ವಸ್ತುವಾಗಲಿ, ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಗೌರವ ಮತ್ತು ವೈಭವ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವದಿಂದ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆ ನನಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾದ ಮತ್ತು ಚುರುಕುಚುರುಕಾದ ಮಾತುಗಳಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ವವಾದ ದೇವತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯಂತೆ ತಾವು ಆಗಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾಪುದಾದರು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಾಗ, ಏಪಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಾಗ, ತಾವು ಆ ಪಕ್ಷದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದುದು ಸಂತೋಷ. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ತಮಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂದ್ಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಈಗ ಸಮಯ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇವಲ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂಬೈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮೆಹತಾ ಅವರು ತಿರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು ಸಲ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದು ತಡವಾದಾಗ, ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ವಷಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗಲೂ ಸಹ ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ವಿಧಾನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆಗಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಹ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಎಂಬುದು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ 8 ಸ್ಥಾನಗಳ ಪೈಕಿ 5 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಾವು ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮೆಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಐದು ಮಂದಿ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವುದೇ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಬೈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ತರಾವ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು 5 ಜನ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೊಡಬಾರದು. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ದುಷ್ಕಾಳಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಾವು ಸಮಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗಂಟೆ ಹೊಡೆಯಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಹೊಡೆದರೆ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂಬೈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಲೇ ಗಪ್ ಎಂದು ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ತಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಪ ತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಈ ಸಭೆಗೆ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಯುವಕರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಅಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲಹಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯರಾದವರು ತಾಯಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತಾಯಿಯಂತೆ ಇದ್ದೀರಿ. ತಾಯಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮ ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯುವಕರಾದ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಮಮತೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ನಮನಮಗಾಗಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವುಗಳು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಮಗೆ, ಅವರ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾವು ಸಹ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ತಾರೇಗೌಡ (ಕಳ್ಳಂಬೆಳ್ಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭಾಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಕುಳ್ಳರಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನನಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಸೌಜನ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳು. ಮಾತೆಯರಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು, ತಾಳ್ಮೆ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಿವೆ. 1957 ರಿಂದ 1962 ರವರೆಗೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ, ತಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಆ ಸಮಯಾಭಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಪೀಠದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಾವು ದೇಶದ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬಡಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ಜನಸೇವೆಯ ಮನೋಭಾವ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಗುರುತಿಸಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆತನದವರು ಬಹಳ ಧರ್ಮದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಸಹ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸೆನೆಟ್ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿಯೂ ಇದೆ. ಜನಸೇವೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮನೆತನದವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠ ಮುಳ್ಳಿನ ಪೀಠವಾಗಿದೆ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ಹೊರಕೆಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಭೆಯ ಮೇಲ್ಮಡೆ ಧರ್ಮದ ತಕ್ಕಡಿ ಇದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು, ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರೇಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತಾವು ಅವರಲ್ಲ ಇಡುತ್ತೀರಾ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೀರಾ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದ ಒಬ್ಬ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವಂಥಾದ್ದು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ವರ್ತಿಸುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮನು ತಮಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶಾಂತಿ ಸಹನೆ ಮುಂತಾದ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೂ ಕೊಡಲಿ, ತಾವು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಾದರೂ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸು

ತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಮ್ಯೂನೂರು ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭಾನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಡವರ ಬಂಧು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿಸಿರುವ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸ, ಮಮತೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆ ಹಾಗೂ ಈ ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ನೆರವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನೆರವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಬಗೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾವು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ, ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಜಿ. ಆರ್. ಸಾಂದ್ರ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರೀಕರೂ ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯ್ಕರು ತಮ್ಮ 15 ವರ್ಷಗಳ ಅಪಾರ ಅನುಭವವನ್ನು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಯುವಕರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗವಂತಹವರು ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾಯಿ ತಿದ್ದುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ (ಕೆರುಗಾವಲು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಸಭಾನಾಯಕರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈಗ ತಾವು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಅರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಕಾಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾದಂಥ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವುದು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ವಿಶಾಲವಾದುದು ; ಹೂವಿನಂತಹ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು, ಯಾರನ್ನೇ ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಮರುಗುವಂತಹ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ)

ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಅವರು ಬಡವರಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಬಲ್ಲಿದರಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕೆ ಜನ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಜನರಾದ ಅವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ; ಅದೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಆರಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಈ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಯ್ಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವೇ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ, ಅದು ದೊಡ್ಡದಾಗಲಿ, ಚಿಕ್ಕದಾಗಲೀ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತಳಿಯಬೇಕು. ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಕೂಡ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರೂ ತಾವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಾವು ಈ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭಾ ನಾಯಕರೆ, ಸದನದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆ ಮತ್ತು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೆ, ಈಗ ವೇಳೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬಹುಜನ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ನನಗೆ ಇಪತ್ತು ಈ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು, ಇದು ಮುಳ್ಳಿನ ಕುರ್ಚಿ, ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವೇನಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ; ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಆ ರೀತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ಈ ಸದನದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೊಸಬಳೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಇದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಈ ಕಡೆ ಕೂತೂ ಅನುಭವವಿದೆ ; ಆ ಕಡೆ ಕೂತು ಕೂಡ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷ—ಇವು ಎರಡೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಗಾಡಿಗೆ ಇರುವ ಎರಡು ಚಕ್ರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಬಹಳ ಪ್ರಿಯ ವಚನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿತ ವಚನಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ, ಆ ಹಿತವಚನಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯ ವಚನಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವು ನನ್ನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನಾದರೂ

ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ನನ್ನ ಪ್ರಿಡೆಸೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರೆಡಿಶನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ, ನಾನಾ ತರದ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒಮ್ಮತ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನ ಇರಬೇಕಾದುದೆ, ಅದು ನಿಜ. ಆದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ನಾವು ದ್ವೇಷ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ದ್ವೇಷ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಸಹೋದರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಫ್ರೀಡಂ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಶನ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಮಾಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಟ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ಗಂಡಸಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ದೃಢತೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲಪಂದು ಹೇಳಲಹೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಯಾರಾದರೂ, ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನವಳು ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಂತಹ ಸ್ವಭಾವದವಳು ಅಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಚಂಚಲ ಸ್ವಭಾವವೂ ನನ್ನದಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದುದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ಯಾರಿಂದ ಬಂದುದೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಾದರೂ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಾಹಸ ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲೂ ನಾವೇನೂ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೂಡ ದೇಶ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಬಾರದೆ ಕೂತರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರರಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರ ಒಂದು ಕೈ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿ, ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ನಾನೂ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ಇದರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆದರೂ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧೈರ್ಯವೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಆಡಿದಂತಹ ಪ್ರೀತಿ ವಚನಗಳಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಹಕಾರ ಸೌಹಾರ್ದ ಮುಂದೆಯೂ ನನಗೆ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಪುನಃ 6 ಗಂಟೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಲು ಸೇರುವುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾಳೆ ಈ ಸಭೆಯು 11-00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದು.

The House adjourned at Fifteen Minutes past five of the Clock to meet again at Eleven of the Clock on Saturday, the 25th March 1972.

WD 17081—GPB—500—28-4-72

(Department of ...)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ...
(ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಂಘಟನೆ)
ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No. 4886
ದಿನಾಂಕ Date.....

ಮೈ ಸೂ ರು ವಿ ಧಾ ನ ಸ ಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, 25th March 1972

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Eleven of the Clock.

MADAM SPEAKER (Smt. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

(Sri Anna Rao Veerabhadrappa (Aland) took oath or made the affirmation in the Chambers of the Speaker)

Papers relating to the Business of the House to be made available in Kannada Etc.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಚೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ತಮಗೆ ಶಾಸನ ಸಭಾ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ರೂಲ್ 51ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ. ಈಗ ಕೆಲವು ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅದಕ್ಕೆ ಸೋಮವಾರವಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನಸಭಾ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಮಾತಾಯಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ತರಗಳು ಗಂಭೀರವಾಗೇ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಗಂಭೀರವಾದದ್ದೇ.....

MADAM SPEAKER.—We will see to it.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನನ್ನ ಅರಿಕೆಯು ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವೇನಾಯಿತು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಸೋಮವಾರ ನೋಡೋಣ.

OBITUARY REFERENCES

MADAM SPEAKER.—Before we commence the business, I regret to make a reference to the sad demise of the following Ex-Members of Mysore Legislative Assembly, Legislative Council and Representative Assembly :

Sriyuths :

1. Syed Esa, Ex-M.L.A.
2. D. T. Seetharama Rao, Ex-M.L.A.
3. H. B. Gundappa Gouda, Ex-Chairman, Legislative Council.
4. G. V. Hallikeri, Chairman, Legislative Council.
5. T. Madiah Gowda, Ex-M.L.A. and Ex-M.L.C.
6. S. Channaiah, Ex-M.L.A. and Ex-M.L.C.
7. T. Subramanya, Ex-M.L.A., Ex-M.L.C.
8. C. H. Lingadevaru, Ex-M.L.A.
9. A. J. Doddameti, Ex-M.L.A.
10. M. P. Krishnamurthi Rao, Ex-Member, Representative Assembly.
11. M. P. Somashekara Rao, Ex-Member Representative Assembly.
12. N. Veeraraj Urs, Ex-Member, Representative Assembly.
13. M. A. Kaliq, Ex-Member, Representative Assembly.
14. A. G. Ramaiah Reddy, Ex-Member Representative Assembly.
15. H. Siddananjappa, Ex-M.L.A. and Ex-Member of Lok Sabha.

I request the hon'ble Members to stand in silence for two minutes as a mark of respect to the deceased,

The hon'ble Members stood in silence for two minutes

SPEAKER'S REPORT

MADAM SPEAKER.—As required by Rule 18 (1) of Assembly Rules I report to the House that the Governor was pleased to address the Legislature on Friday, 24th March 1972 and I place a copy of the Address on the Table of the House.

Address of the Governor of Mysore to the State Legislature

HONOURABLE MEMBERS OF THE LEGISLATURE,

It is my privilege to extend to you a very warm welcome on the occasion of my first address to the joint session of the Houses of Legislature. This occasion also marks the termination of the President's Rule in the State of Mysore and the installation of a democratically elected Government after a period of nearly twelve months. The elections to the State Assembly reflecting the wishes of the people of the State have been held, by and large, without serious incidents.

I am sure the Honourable Members will join me in extending our warm and sincere congratulations to the brave people of Bangla Desh on their unparallelled heroic fight against the forces of tyranny. We can look back with a sense of satisfaction that it was given to us to go to their aid in defence of human freedom under the inspiring leadership of our beloved Prime Minister Smt. Indira Gandhi.

I should like to take this opportunity to pay a tribute to the courage of our Armed Forces who have so successfully defended our motherland against a sudden and unprovoked attack. It is our duty to recognise their services in a befitting manner. In the wake of the National Emergency, in addition to efforts for securing contributions to the National Defence Fund, instructions have been issued regarding the grant of cash relief, land legal assistance, medical facilities and

educational concessions to serving personnel, disabled jawans and the families of those killed in action. Government will continue to pay special attention to the rehabilitation of disabled and other ex-servicemen.

My Government have just assumed office and in the context of their socio-economic objectives, will examine the various measures and schemes, either on the anvil or in the process of implementation, and in due course, place them before you with such modifications as may be required.

The regular budget for the year 1972-73 will be presented to this House some time in June 1972. This budget would reflect the activities of Government and the resources in detail. Meanwhile, the main business of this Session will be consideration of the interim budget for the year 1972-73 in order to obtain a vote on account.

Kannada as Official Language

Kannada has already been made the official language in the administration at taluk and sub-division levels. Its extension to higher levels has been examined by a Special Committee. Government will give their earnest consideration to the recommendations of the Committee and issue appropriate orders expeditiously.

Law and Order

With the exception of the recent unfortunate disturbances at Gulbarga and a few incidents elsewhere,

the Law and Order situation has, on the whole, been satisfactory. The Police force has been strengthened by a small increase in the armed reserve. It will also be provided with more modern equipment and other facilities to make it more effective in the prevention and detection of crime and the maintenance of public order.

Seasonal Conditions and Relief Measures

During 1971-72, as a result of a widespread draught, scarcity conditions appeared in many districts affecting in varying degrees 106 taluks. In undertaking relief measures, works of lasting benefit have been selected and full use has been made of existing schemes for minor irrigation, afforestation and soil conservation. The Government of India have offered to make available for relief measures a sum of Rs. 5.49 crores, out of which Rs. 3.00 crores have been already released.

Land Reforms and Revenue Administration

A National policy providing for lower ceilings on agricultural holdings has been enunciated, based on the recommendations of the Central Land Reforms Committee. In the light of these recommendations the land reforms law in the State is proposed to be amended suitably. The imposition of ceilings on urban property will also be taken up.

The work of bringing the Record of Rights up-to-date and the issue of patta books will be speeded up

so that every ryot will have a current title deed to enable him to get easy credit from Co-operative and other financial institutions.

In order to expedite the disposal of Government waste lands, Special Assistant Commissioners have been appointed in seven districts of the State to attend exclusively to this work. Fifty per cent of the land to be granted will be earmarked in favour of Scheduled Castes and Scheduled Tribes. Specific areas will be reserved for Ex-servicemen and their families to whom it is proposed to grant the land free of cost. It is also proposed to lower the ceiling for the grant of land under 'unauthorised occupation' to eligible persons so that encroachers could be eliminated from excess areas which would then become available for distribution to landless persons and poor farmers.

Unemployment and Remedial Measures

The problem of educated unemployed is causing concern. A beginning has been made in tackling this problem by providing employment and practical training to a limited number of engineering graduates and diploma holders as well as to graduates in Arts, Science and Commerce. A more practical bias is being given to technical education in Polytechnics. Increasing employment in rural areas and strengthening the forces of agricultural production will also be necessary. In addition to the existing Draught Prone Affected Areas Programme, a Crash Scheme for Rural Employment designed to provide employment to about

1,000 persons in every district of the State for 10 months in the year, has been initiated. Projects under the scheme are being implemented by the Taluk Boards and the Land Army. The pace of implementation will be accelerated.

Planning

The Annual Plan for 1972-73 has been fixed at Rs. 72.3 crores excluding the Centrally sponsored and Central Schemes. In order to rectify certain inter-sectoral imbalances observed during the mid-term appraisal, emphasis will be laid in the remaining years of the fourth plan on agricultural production, rural electrification, rural and urban water supply and the welfare of backward classes.

Agriculture

More attention will be paid to the problems of small farmers and marginal farmers and to the activation of the agencies already created for this purpose.

In spite of a number of irrigation projects, a large area in the State will continue to be covered by dry farming. It will, therefore, be necessary to step up to a considerable extent the soil conservation programme, the benefits of which are already beginning to be seen.

The sinking of 20,000 new irrigation wells has been programmed and an equal number will also be energised by the Mysore State Electricity Board.

Extension services for the supply of seeds, fertilisers, pesticides, tractors, and other inputs will also be made available.

The World Bank has approved a project providing a credit of the order of 40 Million Dollars over a period of three years for minor irrigation, land reclamation and supply of agricultural equipment.

A target of Rs. 43 crores has been fixed for short and medium term agricultural credit through co-operative institutions. In addition, it is expected that the commercial banks will also afford credit to farmers in a larger measure during the next year. The long term requirements of agricultural finance will be met by the Land Development Banks to the extent of approximately Rs. 15 crores.

Marketing and Co-operation

A comprehensive agricultural marketing project for the development of regulated markets in the State has been prepared. The project has been forwarded to the Government of India for securing the assistance of the World Bank for its implementation.

The co-operative audit will be strengthened and reorganised and steps will be taken to eradicate the shortcomings that have developed in the system.

Forests

The gradual depletion of our forest wealth over the past 20 years is a matter which requires urgent

attention. Government's policy of afforestation will be reoriented to the production not only of teak, eucalyptus and other commercial soft woods but the re-planting programme will take into account fuel as well as industrial requirements.

Fisheries

A project for the development of the Offshore and Deep Sea fishing industry of the Mysore coast and all-round fisheries development in the State is being prepared. A phased programme of construction and operation of 370 medium sized boats is expected to be implemented by the two Co-operative Fish Marketing Federations. Besides, a project for introducing medium and large sized fishing vessels with the necessary infra-structure is also under consideration. Government propose to regulate the activities of the fishing industry in order to conserve and exploit more systematically the fish wealth in coastal areas.

Housing and Slum Clearance

The Housing Board will expand its programme under various schemes. Particular attention will be given to rural housing, especially for those whose homes will be submerged in major irrigation reservoirs.

The problem of eradication of slums will be tackled. A slum clearance scheme at a cost of Rs. 124 lakhs covering 3,300 families has been formulated and the Government of India have been requested to provide financial assistance for its implementation.

Rural and Urban Water Supply

A little over a thousand villages are yet to be given drinking water facilities. It is expected that they will all be provided with this facility by the end of the Fourth Plan period. Works taken up under National Rural Water Supply and Urban Water Supply schemes are in various stages of progress. Every effort will be made to complete these works as expeditiously as possible.

Irrigation

A co-ordinated plan has been drawn up in respect of irrigation projects in order that funds may be allocated and work organised in such a manner that partial benefits at least will begin to accrue as soon as possible. Ghataprabha, Malaprabha, Kabini and Hemavathi Projects are making good progress. Their progress will be accelerated. The work on Gundal, Taraka and Hathikoni projects has also been taken up.

Power

The total installed generating capacity of power has been raised from 877.50 megawatts to 966.6 megawatts with the commissioning of the 8th unit of the Sharavathi Valley Project this year. The 9th and 10th generators are expected to be commissioned in 1974. The first phase of the Kalinadi Hydro-Electric Project consisting of 2 units of 135 megawatts each, is under execution and power from this project is expected to

flow into the grid system from 1976. Efforts will be made to obtain sufficient resources to complete quickly the Kalinadi Project. The rural electrification programme is being stepped up, and the targets already set for the coming year will be achieved.

Communications

It will be necessary further to improve road communications to facilitate the movement of persons and goods. The outlay on National Highways is being stepped up. Greater emphasis will be laid on the construction of over/under bridges in lieu of level-crossings.

Family Planning Programme

Effective control over the growth of population must receive high priority. Five districts in the State have been selected for an intensive family planning programme under the India Population Project. The scheme is expected to be finalised shortly and its implementation initiated in the coming year. Under this scheme, additional buildings for Maternity Hospitals, Urban Family Welfare Centres, Training Institutions, additional inpatient accommodation and equipment will be provided.

Social Welfare

A larger provision for the welfare of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes will be made during the next 12 months. A scheme for financial assistance for

payment of initial share fee, admission fee, investigation fee, etc., to the members of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes to enable them to become members of the Primary Land Development Banks and Primary Credit and Agricultural Co-operative Societies and to obtain loans for irrigation and for irrigation pumpsets has been sanctioned.

Education and Youth Services

Primary education is compulsory and it will be the endeavour of Government to achieve 100 per cent enrolment within the next two years. More attention will be paid to the teaching of science at both the primary and secondary stages. The scheme of mid-day meals for primary school children will be supplemented by a World Food Programme for secondary schools. Further assistance will be given to the Universities for the publication of text books in Kannada.

An Institute of Management supported by the Government of India and the State Government offering post-graduate courses in management education, as also an Institute for Social and Economic Change will be set up at Bangalore.

Play fields and other open spaces in the State are being constantly encroached upon. In view of the necessity for providing adequate opportunities for physical education and sports, the introduction of legislation for the preservation of play fields and other open spaces will be considered. In addition to assistance for youth activities in educational institutions,

it is proposed to establish a net-work of centres for promoting programmes for non-student youth.

Industry

In pursuance of the policy of self-reliance, it is imperative that the installed industrial capacity in Government Undertakings should be utilised to the fullest extent possible. Government will take appropriate steps to improve the working of the State Industrial Undertakings in this direction.

New incentives have been recently given to entrepreneurs for starting industries in the eleven backward districts of the State. Additional incentives have been sanctioned in the case of Raichur district. The construction of a fertiliser plant at Mangalore is expected to begin shortly. A letter of intent has been issued by the Government of India for the setting up of a nylon plant in the State.

A crash programme for the development of Sericulture, sanctioned by the Government of India will be implemented over a period of ten years. This programme will enable the industry to more than double its out-put of raw-silk and to concentrate on improved varieties.

Financial position of the State

The Honourable Members are aware that the award of the Fifth Finance Commission was unfavourable to

the State. On a consideration of the State Government's memorandum urging for a review of the overall deficit of the State and grant of additional assistance for both plan and non-plan expenditure, the Government of India came to the conclusion that a measure of special accommodation during the Fourth Plan period would have to be provided. The actual annual releases of special accommodation have, however, not been adequate to meet the needs of the State. The State has achieved the target fixed for additional Resource mobilisation. The increase in normal revenues though substantial could not cover the normal increase in expenditure, expenditure on Irrigation Projects pending clearance and the inevitable increases in emoluments of employees. There has been an additional burden on debt repayment amounting to Rs. 45 crores over the whole plan period and this has aggravated our problems. The additional resources raised have not been adequate to cover the deficit. In these circumstances, it is necessary that Mysore's case for special accommodation receives sympathetic consideration of the Government of India, so that the State Government may be able to deal with the overdraft effectively.

The Government of India have been voicing their general concern about the growing overdrafts of the States including Mysore. This is a problem which calls for a realistic approach and any formula applied will have to take into account the particular circumstances in each State. While the State Government will play their part fully and co-operate with the Government of

India in their efforts to enforce financial discipline, they will urge the Government of India to take note of their real difficulties.

Further mobilisation of resources will be inevitable if the present tempo of development is to be maintained.

Government are fully aware of the need for controlling expenditure. Certain economy measures have already been enforced. A one-man Economy Committee has been appointed to make a quick study of administrative costs and to suggest how real economies can be achieved.

Legislation

The following measures have been enacted as President's Acts :—

1. The Mysore Entertainments (Amendment) Act, 1971 (President's Act 14 of 1971).
2. The Mysore Motor Vehicles (Taxation on Passengers and Goods) (Amendment) Act, 1971 (President's Act 15 of 1971).
3. The Mysore Motor Vehicles Taxation (Amendment) Act, 1971 (President's Act 16 of 1971).
4. The Mysore Stamp (Amendment) Act, 1971 (President's Act 17 of 1971).
5. The Mysore Sales Tax (Amendment) Act, 1971 (President's Act 18 of 1971).
6. The Mysore Co-operative Societies (Amendment) Act, 1972 (President's Act 1 of 1972).

Bills to replace such of them as are necessary will be placed before you in due course.

The recent happenings in the country have vindicated the soundness of the principles of democracy, secularism and socialism to which our Nation stands committed. It should be the endeavour of all concerned to work ceaselessly towards the attainment of these ideals through the implementation of appropriate socio-economic programmes based on self-reliance so that poverty may be banished, disparities reduced and injustice put an end to.

I wish you success in your deliberations and in your efforts to achieve the ideals we cherish and to work for the continued progress and prosperity of the people of the State.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಭಾಷಣ

ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯ ಮಹಾಶಯರೆ,

ವಿಧಾನಮಂಡಲ ಸದನಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಹಾರ್ದಿಕ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಅಡಳಿತ ಕೊನೆಗೊಂಡು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತವಾದ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಜನತೆಯ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗಳೇನೂ ಸಂಭವಿಸದೆ ಜರುಗಿವೆ.

ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಡಿದ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಧೀರ ಜನತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನೊಡನೆ ಹಾರ್ದಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ನೆರವಿಗೆ ಹೋಗುವ ಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾವು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಸಶಸ್ತ್ರ ದಳಗಳ ಧೈರ್ಯಶೌರ್ಯಗಳಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಸಮರ್ಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಸೇವೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಘೋಷಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾನಿಧಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಸೈನ್ಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ, ಅಂಗವಿಕಲ ಜವಾನರಿಗೂ, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮೃತರಾದವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ನಗದುಪರಿಹಾರ, ಭೂಮಿ, ಕಾನೂನು ನೆರವು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಗವಿಕಲರ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರ ಪುನಸ್ಸಜ್ಜೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ತಾನೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ಇಲ್ಲವೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ನಾನಾ ಪಿರ್ಯಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಧ್ಯೇಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಡನೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

1972–73ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸುಮಾರು ಜೂನ್ 1972ರಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನೂ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಸವಿವರವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಲೇಖಾನುದಾನ (ವೋಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್) ಪಡೆಯುವ ನಿಮಿತ್ತ 1972–73ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸ.

ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ

ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಉಪವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವು ಈಗಾಗಲೇ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಮಿತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಈಚೆಗೆ ಗುಲಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ, ಬೇರೆಕಡೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೆಲವಾರು ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಸಶಸ್ತ್ರ ಮಿಸಲು ಪಡೆಯನ್ನು ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಪೊಲೀಸು ದಳವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದೆ. ಅಪರಾಧದ ನಿವಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾಲನೆ— ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪೊಲೀಸು ಪಡೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸಜ್ಜುಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಬೇರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು
(ವಿಧಾನ ಸೌಧ)
ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No. 4886
ದಿನಾಂಕ Date.....

ಋತುಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ

1971-72ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಬರಗಾಲವಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿತು. ನೂರ ಆರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ನಾನಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದುವು. ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಶಾಶ್ವತ ಪ್ರಯೋಜನ ತರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ; ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ವನನಿರ್ಮಾಣ, ಭೂಸಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು 5.49 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನೆರವು ನೀಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪೈಕಿ 3.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಡಳಿತ

ಕೇಂದ್ರ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಕೃಷಿ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ರಾಜ್ಯದ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ನಗರ ಸೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಚಾಲ್ತಿ ಹಕ್ಕುಪತ್ರ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಮತ್ತಿತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ, ಹಕ್ಕು ದಾಖಲಾತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರೆದು ಪಟ್ಟಾ ಪುಸ್ತಕ ನೀಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸರ್ಕಾರಿ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು, ರಾಜ್ಯದ ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸ ಲಾಗಿದೆ. ನೀಡಲಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಅರ್ಧಾಂಶ ಭಾಗವು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೇ ಮೀಸಲು. ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರಿಗೂ ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅನಧಿಕೃತ ಅನುಭವದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರ್ಹವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ಯಾಗಿ ನೀಡುವಾಗ ಅದರ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಅತಿಕ್ರಮಣಕಾರರನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲ. ಆಗ ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಭೂ ರಹಿತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಒಡ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚಲು ದೊರೆಯಬಹುದು.

ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಚಿಂತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಪರಿಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೊಮಾಧಾರಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಟ್ಸ್, ಸಾಯಿನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಮರ್ಸ್ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೂ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪ್ರಯೋಜನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇಕಾಗುವ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜತೆಗೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪಾದನ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಕೂಡಾ ಅವಶ್ಯ. ಈಗಿನ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಜೊತೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಸುಮಾರು 1,000 ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ಮಾಣದ ಒಂದು ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಹಾಗೂ ಭೂ ಸೇನೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಯೋಜನೆ

1972-73ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರೂ. 72.3 ಕೋಟಿ ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಲಯಗಳೊಳಗೆ ಕಂಡುಬಂದ ಅಸಮತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನಾವಧಿಯ ಉಳಿದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ

ಚಿಕ್ಕಪ್ರಟ್ಟ ರೈತರ ಮತ್ತು ನಾಮಮಾತ್ರ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸೃಜಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಈಗ ಹಲವಾರು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ರಾಜ್ಯದ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯವೇ ನಡೆಯುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಸಾರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ತ್ವರೆಗೊಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ.

ಇಪ್ಪತ್ತುಸಾವಿರ ಹೊಸ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಲಿದೆ. ಬೀಜ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಕೀಟನಾಶಕ, ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಚಿಕ್ಕಪ್ರಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯಗೊಳಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಯ ಸರಬರಾಜು—ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ದಶಲಕ್ಷ ಡಾಲರು ಸಾಲ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.

ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯ ಕೃಷಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ 43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೂಡಾ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಧನ ಸಹಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸುಮಾರು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿವೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವು ಪಡೆಯಲು ಅದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳು

ಜನರ ಹಾಗೂ ಸರಕಿನ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಲೆವೆಲ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಮೇಲುಸೇತುವೆ, ಅಡಿಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಗ್ರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ತೀವ್ರತರ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಒಳರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆ—ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ಸಜ್ಜು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ

ಮುಂದಿನ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದಕ್ಕೂ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪೇರು ಶುಲ್ಕ, ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ, ಅನ್ವೀಷಣ ಶುಲ್ಕ ಮುಂತಾದ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಯುವಜನ ಸೇವೆ

ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯತ್ನಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಹಂತಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡ

ಈಗ ಹಲವಾರು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ರಾಜ್ಯದ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯವೇ ನಡೆಯುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಸಾರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ತ್ವರೆಗೊಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ.

ಇಪ್ಪತ್ತುಸಾವಿರ ಹೊಸ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಲಿದೆ. ಬೀಜ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಕೀಟನಾಶಕ, ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯಗೊಳಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಯ ಸರಬರಾಜು—ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ದಶಲಕ್ಷ ಡಾಲರು ಸಾಲ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.

ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯ ಕೃಷಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ 43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೂಡಾ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಧನ ಸಹಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸುಮಾರು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿವೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವು ಪಡೆಯಲು ಅದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಅರಣ್ಯಗಳು

ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಕ್ರಮೇಣ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತ್ವರಿತ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತೇಗು, ಯುಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಣಿಜ್ಯಾರ್ಥ ಮೆದುಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ವನ ನಿರ್ಮಾಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಮರ ನೆಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಂಧನ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ, ತೀರ ಸಮೀಪದ ಹಾಗೂ ತೀರ ದೂರದ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಸಹಕಾರಿ ಮೀನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಸ್ಥೆ (ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಿಷ್ ಫೆಡರೇಷನ್)ಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ 370 ದೋಣಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಹಂತಹಂತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಮತ್ತು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯದ ಹಂದರದೊಡನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಕೂಡಾ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ತೀರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮತ್ಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬಳಸುವ ನಿಮಿತ್ತ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಉದ್ದಿಮೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ

ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಲಿಯವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಮೂರುಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ 124 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಹಣಸಹಾಯ ನೀಡುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ

ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನಾವಧಿಯ ಅಂತ್ಯದೊಳಗಾಗಿ ಆ ಗ್ರಾಮ ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಾನಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲಿವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಲು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಲಾಗುವುದು.

ನೀರಾವರಿ

ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವಂತೆಯೂ, ಕೆಲಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯುವಂತೆಯೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಪೂರ್ಣ ಯೋಜನೆ ಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ಕಬಿನಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಲಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಗುಂಡಾಲ್, ತಾರಕಾ ಮತ್ತು ಹಾಥೀಕೋಣೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡಾ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ

ಈ ವರ್ಷ ಶರಾವತಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಯ 8ನೆಯ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿತ ಉತ್ಪಾದನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು 877.50 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟುಗಳಿಂದ 966.5 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 9ನೆಯ ಮತ್ತು 10ನೆಯ ಜನರೇಟರುಗಳು 1974ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಕಾಳೀನದಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಲಾ 135 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟುಗಳ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಜ್ಜಾಲಕ್ಕೆ (ಗ್ರಿಡ್ ಸಿಸ್ಟಮ್) 1976ರ ಒಳಗಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹರಿಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಕಾಳೀನದಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಗು ವುದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಿ, ಬರುವ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳು

ಜನರ ಹಾಗೂ ಸರಕಿನ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಲೆವೆಲ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಮೇಲುಸೇತುವೆ, ಅಡಿಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಗ್ರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ತೀವ್ರತರ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಒಳರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆ—ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ಸಜ್ಜು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ

ಮುಂದಿನ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದಕ್ಕೂ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದ ಶೇರು ಶುಲ್ಕ, ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ, ಅನ್ವೇಷಣ ಶುಲ್ಕ ಮುಂತಾದ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಯುವಜನ ಸೇವೆ

ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯತ್ನಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಹಂತಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡ

ಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಒಂದು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿವರ್ತನ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಟದ ಬಯಲುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಖಾಲಿ ಜಾಗದ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಸದಾ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಅಂಗಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ, ಆಟದ ಬಯಲುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಖಾಲಿ ಜಾಗದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಶಾಸನ ರಚಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು. ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುವ ಯುವಜನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀತರ ಯುವಜನರಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನೇಕಾನೇಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ಉದ್ದಿಮೆ

ಸ್ವಾವಲಂಬನ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ದಿಮೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಪಾದನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ದಿಮೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯರೀತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ಯಮ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ಈಚೆಗೆ ಹೊಸ ಉತ್ತೇಜನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವು ಬೇಗನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ "ನೈಲಾನ್" ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಶಯ ಪತ್ರ (ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಇಂಟೆಂಟ್) ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರೇಶ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ

ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ, ಈ ಉದ್ದಿಮೆಯವರು ಕಚ್ಚಾ ರೇಶ್ಮೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸುಧಾರಿಸಿದ ತಳಿಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ

ಐದನೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದ ಐತೀರ್ಪ (ಅವಾರ್ಡ್) ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ರಬೇಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕೆಂದೂ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮನವಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ವಿಶೇಷ ಧನಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆದರೆ, ಈ ವಿಶೇಷ ನೆರವಿನ ಹಣದಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವಾದರೋ ರಾಜ್ಯದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಗುರಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಪಾಡಿಕೆಯ ಪರಮಾನದಲ್ಲಿ ಗಣನಾರ್ಹ ಏರಿಕೆಯುಂಟಾಗಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ; ಆದರೂ ಕೂಡ, ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪಾಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ, ಇನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ನೌಕರರ ವೇತನಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳ—ಇವುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ತಿ ಯೋಜನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ 45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿಯ ನಿಮಿತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಹೊರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಲ್ಬಣವಾಗಿದೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಈ ಕೊರತೆ ತುಂಬಲು ಸಾಲದಾಗಿವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ, ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ, ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮನವಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು, ಮೊದಲಾದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ

ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಈಗಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕಾದರೆ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

ವೆಚ್ಚ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅರಿತವ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವಾರು ಮಿತವ್ಯಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏಕಸದಸ್ಯ ಮಿತವ್ಯಯ ಸಮಿತಿ ಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ

ಶಾಸನ ನಿರ್ಣಯ

ಈ ಮುಂದಿನ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದೆ :—

1. ಮೈಸೂರು ಮನೋರಂಜನ ಸಂಬಂಧವಾದ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ 14/1971).

2. ಮೈಸೂರು ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ (ಪ್ರಯಾಣಿ ಕರ ಮತ್ತು ಸರಕಿನ ಮೇಲಿನ) (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ, 15/1971).

3. ಮೈಸೂರು ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ತೆರಿಗೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ 16/1971).

4. ಮೈಸೂರು ಮುದ್ರಾಂಕ ಸಂಬಂಧವಾದ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ 17/1971).

5. ಮೈಸೂರು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಾದ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ 18/1971).

6. ಮೈಸೂರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1972 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ 1/1972).

ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಶಾಸನಗಳ ಬದಲಾಗಿ ವಿಧೇಯಕಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳು ಈ ತತ್ವಗಳ ನಿರ್ಮಾಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿವೆ. ಬಡತನ ಮಾಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅಸಮತೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅನ್ಯಾಯಗಳು ದಮನಗೊಂಡಬೇಕಾದರೆ. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಈ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತ ನಿರಂತರವಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳೂ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ನಿರಂತರ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೀವು ನಡೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

'ಜೈ ಹಿಂದ್'

Secretary's Report

SECRETARY.—I beg to lay on the Table a statement showing the Bills which have received the assent of the Governor or the President, as the case may be, subsequent to the Report made during the previous session.

Statement showing the Bills assented to by the Governor or the President.

Sl. No.	Name of the Bill	Date of Assent	Assented by
1	The Mysore Rent Control (Amendment) Bill, 1970.	17-12-1970	President
2	The Mysore Excise (Second Amendment) Bill, 1970.	20-1-1971	President

Budget Estimates for 1972-73—Presentation

MADAM SPEAKER. –I now call upon the Finance Minister to present the Budget Estimates for the year 1972-73.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಾದರೋ ಕನ್ನಡ ಮಹಾವೇತ್ತರು, ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ತೀವ್ರತಮವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ತಮ್ಮ ಈ ದಿವಸದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರೇ, ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪಡೆಯವರು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮೆಟ್ಟಿನ ಸೀಮೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಂಡೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ. ಅವರು ಮೇಲಾಗಿ ನಂಡೂರು ರಾಜಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಮಂಡಿಸಲಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರಿರತಕ್ಕ ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಚಯವುಳ್ಳ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸದೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರೋಲಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪರಿಚಯ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವಾರು ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡದೆ ಅದು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಧ್ಯೆ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಏಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕು?

Sri B. B. SAYANAK.—When an hon. Member is addressing the Chair, why is Sri Nagaraj speaking ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ನಾಡಿನ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಜನರ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ವೇನಿದೆ ಆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನ ಒಂದು ನಿಷ್ಠೆ ಇದ್ದಲ್ಲ ಅವರು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಲೆಸಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಾದಗಳೇನಿವೆ ಅವು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪೈ ಫೋರ್ಪಡೆ (ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನನ್ನ ಈಗಿನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನನಗೆ.....

Sri B. B. SAYANAK.—Till the Mysore-Maharashtra boundary dispute is solved, we will be here and we cannot understand Kannada. So, I request the Finance Minister to speak in English.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಗುರಾಂಗಿರಿಯು ಒಂದು ನಂಕೇತ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ!

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರ ಉದ್ಧಟತನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮರಾಠಿಗರ ಗೂಂಡಾಗಿರಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಉದ್ಧಟತನ ವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು?

Sri B. B. SAYANAK.—The hon. Member should withdraw those words.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದು ನೀತಿಗೆಟ್ಟ ಮಾತು.....

Sri B. B. SAYANAK.—Yesterday he said that we are traitors and today he is saying that we are **'udhats'**

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—I submit through you, Sir, to the hon. Member that let not our emotions run like that. Let us conduct the business in a dignified manner.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕರಾಪ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ.....

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕನ್ನಡ ಕುಲಕೋಟಿಗೇ ಬಹಳ ಅಪಮಾನ ಕರವಾದಂಥ ಮಾತು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಅಪಮಾನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು.—ನಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ ಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ನಡೆಸೋಣ. ಅದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆಗ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ರೇಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಾಲರೇಟ್ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೋಗೋಣ.

Sri B. B. SAYANAK.—Yesterday also he said that we are traitors and today he is saying that we are 'udhats'... .....

Sri D. DEVARAJ URS. —'Udhat' is not unparliamentary.

Sri B. B. SAYANAK.—Is the word 'traitors' parliamentary?

Sri D. DEVARAJ URS.—That word is not used just now.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಆಗಲೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ನನ್ನ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಮಾಕ್ಯ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಂಥದೇ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದ ನಂತರ ಅದರ ತರ್ಜುಮೆಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೈಲೂ ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷಣದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಇದರ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ತಾಪೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಿ.

ಇನ್ನು ನನಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಭಿಮಾನದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಅಭಿಮಾನವಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ನನಗೆ ಒಂದು ಚೂರಾದರೂ

ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಸಂಡೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಸಂಡೂರು ಕನ್ನಡ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವಾದ ವಿಜಯನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತು. ನನಗೂ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವೇನೂ ಕೈ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಈ ದಿವಸ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೈಬಿಡಿ ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತು. ಮುಂದಿನ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ನನಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಾಮೂಲನಂತೆ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಯನ್ನೆ ನಟಿವರು ಏಕೆ ಓದಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಾನು ಆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಆ ತರ್ಜುಮೆಯನ್ನ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತಿದ್ದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆರ್ಲಾ ಕಾರಾವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ತಿದ್ದಿದೆ ಇದ್ದಂಥ ಕನ್ನಡದ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ.

Shri M. Y. Ghorpade, (Minister for Finance).—

Hon'ble Speaker, the new Government has just taken over. The main object of presenting this interim budget is to seek a Vote on Account for the first four months of 1972-73, so that the Government gets a little more time to have a fresh look at the difficult financial situation, and all other major problems facing the State. The drift will have to be stopped, and a financial strategy evolved which protects essential developmental activity in the State and ensures reasonable growth with social justice. This budget contains no proposals for fresh taxation. It is intended to come before this House with a more purposeful budget sometime in June after a fuller and deeper assessment of the situation and the vital needs of our State.

2. As a result of the recent General Elections, a new era of political and economic co-operation between the Centre and the States has begun. We have to utilise this new climate of constructive co-operation to evolve new conventions and norms with regard to Centre-State relations to ensure balanced growth and maintain a tempo of development which is in keeping with the rising expectations of the people. Financial policies will have to be clearly related to social and economic goals which have received such a massive mandate from the people. The attitude of merely complaining against the Centre will have to give way to one of courage and co-operation to fulfil common objectives. The people do expect that clearcut and consistent effort is made in the right direction. Realities of the situation may be difficult and none too rosy. But every situation can be mastered and changed step by step. Government is determined to make this effort without fear or favour, and ensure a bright future for Mysore.

3.1 The Budget Estimates for 1971-72, as approved by Parliament in July, 1971 had estimated an overall deficit of Rs. 15.72 crores. The revised estimates now show an overall deficit of Rs. 42.60 crores. This increase in deficit is mainly because of a net shortfall in anticipated tax and non-tax revenues to the extent of Rs. 10.27 crores and increase in expenditure of Rs. 11 crores on irrigation projects, including the Cauvery Projects.

3.2 As on 31st March, 1971, the overdraft was Rs. 30.38 crores and the year 1971-72 is expected to

close with an overdraft of Rs. 76.38 crores. The total loan liabilities amount to Rs. 427.73 crores and consist of:

		(Rs. in crores)
Market Loans	....	77.49
Loans from Central Government	....	321.83
Other Loans	....	28.41

4.1 The Budget Estimates for the year 1972-73 places the revenue receipts at Rs. 293.26 crores and revenue expenditure at Rs. 292.05 crores, resulting in a revenue surplus of Rs. 1.21 crores. The revenue receipts include principally:

		(Rs. in crores)
Sales Tax	....	57.00
Excise	....	25.60
Motor Vehicles Tax	....	11.10
Entertainment Tax & Tax on Electricity etc.	....	14.13
Forest	....	16.45
Share of Income Tax	....	24.42
Share of Union Excise Duties	....	25.06
Grant-in-aid from Centre	....	29.26

4.2 The revenue expenditure of Rs. 292·05 crores includes:

		(Rs. in crores)
Education	....	60·25
Medical & Public Health	....	18·77
Public Works	....	25·06
Irrigation (including interest on irrigation capital)	....	23·30
Agriculture	....	11·95
Civil Administration	....	23·13

Of the revenue expenditure of Rs. 292·05 crores, Rs. 33·59 crores is on items in the Plan and Rs. 258·46 crores is on items under non-Plan. Much of this non-Plan expenditure is committed expenditure arising out of development during the previous Plan periods.

4.3 The revision of emoluments of Government employees in 1970 along with dearness allowance sanctioned from 1st January, 1972, amounts to an annual commitment of about Rs. 17 crores. This is a common problem for all States and no solution has yet been found to take care of its impact on State finances. It is hoped that the Government of India, Planning Commission, and the new Finance Commission will pay particular attention to this problem.

4.4 Capital expenditure of Rs. 41.28 crores has been provided in the Budget for 1972-73. This includes Rs. 25.76 crores on irrigation, of which about Rs. 11 crores is towards irrigation projects in the Cauvery basin.

4.5 Receipts from Market Loans have been placed at Rs. 12.52 crores as against repayment of Rs. 7.56 crores, giving a net capital receipt of Rs. 4.96 crores. Central loan assistance is taken at Rs. 63.72 crores as against loan repayment to the Centre amounting to Rs. 65.65 crores, resulting in a net outgo of Rs. 1.93 crores.

4.6 After taking into account all other items, the capital account shows a deficit of Rs. 31.73 crores, which results in an overall deficit of Rs. 30.52 crores, in view of the revenue surplus of Rs. 1.21 crores.

5. An account of the main features of the Budget Estimates for 1972-73 will not be complete without reference to the effort made by the State towards raising resources for relief of Bangla Desh refugees. Certain levies for this purpose were introduced during the President's Rule which are expected to yield an income of Rs. 184 lakhs during 1972-73 to be transferred to the Central account. These levies consist of the following :

		(Rs. in lakhs)
1.	The Mysore Entertainments (Amendment) Act, 1971 (President's Act No. 14 of 1971).	20.00
2.	The Mysore Motor Vehicles [Taxation on Passengers and Goods (Amendment)] Act, 1971 (President's Act, No. 15 of 1971).	50.00
3.	The Mysore Moter Vehicles Taxation (Amendment) Act, 1971 (President's Act No. 16 of 1971).	10.00
4.	The Mysore Stamp (Amendment) Act, 1971 (President's Act No. 17 of 1971).	24.00
5.	The Mysore Sales Tax (Amendment) Act, 1971 (President's Act No. 18 of 1971)	80.00
	Total	184.00

This effort symbolises the contribution by the people of Mysore to the National effort in support of

Bangla Desh and the cherished goals of socialism, secularism and democracy under the inspiring leadership of the Prime Minister Smt. Indira Gandhi.

6. The Plan outlay for the year 1972–73 as agreed to by the Planning Commission is Rs. 72.30 crores. The Plan outlay for each of the first three years of the Fourth Plan period was Rs. 66·23 crores in 1969-70, Rs. 68.98 crores in 1970–71 and Rs. 77.74 crores in 1971-72. Thus, the total Plan expenditure so far amounts to Rs. 212.95 crores or 61% of the total Plan outlay of Rs. 350 crores, which we are now confident of implementing fully.

7. The Plan outlay for the year 1972–73 consists of :

	(Rs. in crores)
Agricultural Programmes	16.75
Irrigation & Power	29.16
Co-operation & Community Development	3.12
Industry and Mining	4.08
Transport & Communication	3.27
Social Services	15.62
Miscellaneous	0.30
Total	72.30

8. Apart from this outlay, the Centrally Sponsored Schemes amount to Rs. 9.71 crores, and Central Sector Schemes to Rs. 9.59 crores. The Centrally Sponsored and the Central Sector Schemes are fully financed by the Government of India. Thus, as against a total outlay of Rs. 91.60 crores, including the State Plan of Rs. 72.30 crores, the total Central assistance amounts

to about Rs. 60 crores. In addition, the Life Insurance Corporation of India, and the Agricultural Refinance Corporation, are providing substantial assistance to supplement our developmental efforts under such items as Water Supply, Housing, Minor Irrigation and Land Development.

9. The annual Plan for 1972-73 will be financed follows :

	(Rs. in crores)
1. Negotiated borrowings by MSEB and Government	12.57
2. Additional resource-mobilisation at existing rates of taxation	18.29
3. Central assistance according to the formula of National Development Council	33.56
Total	64.42

This leaves a gap of Rs. 7.88 crores, which is expected to be met from the special assistance from the Centre towards the Plan. It may be recalled that apart from Rs. 173 crores of Central assistance towards Plan outlay of Rs. 350 crores, the Government of India had indicated special assistance of Rs. 105 crores, consisting of Rs. 60 crores towards Plan and Rs. 45 crores towards non-Plan. So far, Rs. 42.55 crores has been received from the Government of India by way of special assistance.

10.1 The overdraft is expected to be of the order of Rs. 76 crores at the end of the current year. Both

the State Government and the Centre are anxious that this should not increase indefinitely. It is desirable to find other long-term and stabler solutions to the problem of financing a level of Plan and non-Plan expenditure which is considered essential.

10.2 The Centre does make a major effort to raise resources and distribute it to the State Government for planned development. There is scope, however, to have a closer look at this whole process, by which funds are transferred from the Centre to the State, in order to ensure the balanced development of all States. Special attention will have to be given to States like Mysore where the heavy burden of loan repayment, which is a legacy of the past patterns of financing, is having an inhibiting effect and threatening to distort the direction and tempo of growth. It is significant that the Planning Commission has decided to look into these aspects more closely in order to find workable solutions. The Sixth Finance Commission may also have to examine this matter of Centre-State financial relations in a comprehensive manner.

10.3 A fresh dialogue will have to commence between the States and the Centre in order to realistically evaluate and assess the financial situation and put Centre-State financial relations on a more systematic and scientific basis. The tools of Planning will have to be sharpened and financial strategy carefully shaped, with a view to derive maximum benefit from national economic policies, programmes and common objectives. This is a two-way process which should enhance the financial strength and

stability of all parts of the country without in any way affecting the unity of India. The political climate generated in all the States as a result of the recent General Elections makes this an opportune moment which must not be missed.

11. Financial priorities and discipline will have to be improved and streamlined to cope with the delicate financial situation in which we have to function. Adhocism will have to give way to a more systematic and scientific effort. Planning will have to become increasingly sophisticated and strict in order to maximise results with the limited resources at our disposal. It would be necessary to concentrate on schemes which directly benefit the weaker sections of society. The important thing is not only to spend, but to spend effectively and wisely. Effective implementation means more efficient and honest administration. Policies both with regard to raising resources and spending will have to be carefully evolved to conform to the broad objective of growth with social justice. Accelerated growth demands that people who benefit by the process of development do not grudge contributing according to their capacities towards the goal of achieving the maximum good of the maximum number. To enthuse the people in this effort, Government will do its utmost to cut down waste, improve priorities and maximise development.

12. I now commend the Interim Budget Estimates for 1972-73 for your consideration and approval.

ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಮ್. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ, ಅವರು ಮಾರ್ಚ್ 25, 1972 ರಂದು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ 1972-73ನೇ ವರ್ಷದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯವ್ಯಯಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ,

1. ನೂತನ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ತಾನೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಬೇರೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ 1972-73ನೇ ವರ್ಷದ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಾನುದಾನ (ವೋಟ್ ಅನ್ ಅಕೌಂಟ್) ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊಡನೆ ಸಮಂಜಸ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಲ್ಲ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಯೊಂದನ್ನು ಕುದುರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಸೂಚನೆಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಮಗ್ರವಾಗಿಯೂ ಆಳವಾಗಿಯೂ ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಇನ್ನಷ್ಟು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ಣ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸುಮಾರು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

2. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೂ ನಡುವೆ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರದ ಹೊಸ ಯುಗವೊಂದು ಮೂಡಿದೆ. ಸಮತೋಲನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕುದುರಿಸಿಕೊಂಡು, ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣ ವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನೆರವೇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಂದ್ರ-ರಾಜ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗೆಗೆ ನೂತನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೂ, ಆದರ್ಶ ಗಳನ್ನೂ ಕುದುರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಹಕಾರದ ಈ ನೂತನ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಸಮುದಾಯವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿಗಳಿಗೆ

ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು, ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಸಮಾನೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಶ್ರಮಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಜನತೆಯ ಅಪೇಕ್ಷೆ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರಬಹುದು, ಆಶಾಜನಕವಲ್ಲದೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

3.1 ಜುಲೈ, 1971ರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು 1971–72ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 15.72 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಟ್ಟು 42.60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯಿಂದಲೂ ತೆರಿಗೆ ಹೊರತಾದ ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದಲೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ವರಮಾನವು 10.27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದು, ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಸಹಿತವಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗೆಗಿನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿದುದೇ ಈ ಕೊರತೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ

3.2 ಮಾರ್ಚ್ 31, 1971ರಂದು ಇದ್ದ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ 30.38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. 1971–72ನೇ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ 76.38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಉಳಿಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಹೊಣೆ 427.73 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಬಾಬುಗಳಿವೆ :—

		(ಕೋಟಿ ರೂ.)
ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲ	....	77.49
ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲ	....	321.83
ಬೇರೆ ಸಾಲ	....	28.41

4.1 1972-73ನೇ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬರುವ ರೆವಿನ್ಯೂ ವರಮಾನ 293.26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ; ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ರೆವಿನ್ಯೂ ವೆಚ್ಚ 292.05 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಇದರಿಂದ 1.21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಫಲಿಸುವುದು. ರೆವಿನ್ಯೂ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಬಾಬುಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ:—

		(ಕೋಟಿ ರೂ.)
ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	....	57.00
ಅಬ್ಕಾರಿ	....	25.60
ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ	....	11.10
ಮನೋರಂಜನೆ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ, ಇತ್ಯಾದಿ	....	14.13
ಅರಣ್ಯ	....	16.45
ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಂಶ	....	24.42
ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಬ್ಕಾರಿ ಶುಲ್ಕದ ಅಂಶ	....	25.06
ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯಾನುದಾನ (ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಯ್ಡ್)	....	29.26

4.2 292.05 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ —

		(ಕೋಟಿ ರೂ.)
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ	....	60.25
ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಜನಾರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ	....	18.77
ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ	....	25.06
ನೀರಾವರಿಗೆ (ನೀರಾವರಿ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಣ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ)	....	23.30
ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ	....	11.95
ಸಿವಿಲ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ	....	23.13

ಸೇರುತ್ತವೆ. 292.05 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ವೆಚ್ಚದ ಪೈಕಿ, ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ 33.59 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 258.46 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚದ ಪೈಕಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶವು ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

4.3 1970ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣ, ಆಮೇಲೆ ಜನವರಿ 1, 1972ರಿಂದ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ — ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸುಮಾರು 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗ — ಇವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತವೆಂದು ಹಾರೈಸಲಾಗಿದೆ.

4.4 1972-73ನೇ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ 41.28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಮಿತ್ತವಾದ 25.76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸೇರಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ, 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವು ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದು.

4.5 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳಿಂದ 12.52 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ದೊರೆಯುವುದೆಂದೂ 7.56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದೆಂದೂ, ಇದರಿಂದ 4.96 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ನಿವ್ವಳ ಬಂಡವಾಳ ವರಮಾನ ಬರುವುದೆಂದೂ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 63.72 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದ ನೆರವು ಬರುವುದೆಂದೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ 65.65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಇದರಿಂದ ನಿವ್ವಳವಾಗಿ 1.93 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದೆಂದೂ ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

4.6 ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಬಾಬುಗಳನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ 31.73 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಆದರೆ 1.21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇರುವ ಕಾರಣ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆ 30.52 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದು.

5. ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ, 1972-73ನೇ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು

ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ 1972-73 ರಲ್ಲಿ 184 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ :—

(ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ)

1. ಮೈಸೂರು ಮನೋರಂಜನ ಸಂಬಂಧವಾದ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ ಕ್ರಮಾಂಕ 14/1971) 20.00

2. ಮೈಸೂರು ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ (ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮತ್ತು ಸರಕಿನ ಮೇಲಿನ) (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ ಕ್ರಮಾಂಕ 15/1971) 50.00

3. ಮೈಸೂರು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಾದ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ ಕ್ರಮಾಂಕ 16/1971) 10.00

4. ಮೈಸೂರು ಮುದ್ರಾಂಕ ಸಂಬಂಧವಾದ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ ಕ್ರಮಾಂಕ 17/1971) 24.00

5. ಮೈಸೂರು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಾದ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧಿನಿಯಮ ಕ್ರಮಾಂಕ 18/1971) 80.00

ಒಟ್ಟು 184.00

ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಸಮಾಜವಾದ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳ ಆದರ್ಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿಯೂ ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

6. 1972-73ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ ಯೋಜನಾವ್ಯಯ 72.30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ನಾಲ್ಕನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾವಧಿಯ ಮೊದಲ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಪೈಕಿ 1969-70ರಲ್ಲಿ 66.23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, 1970-71ರಲ್ಲಿ 68.98 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು 1971-72ರಲ್ಲಿ 77.74 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ, ಇದುವರೆಗೆ ವಹಿಸಿದ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ 212.95 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು 350 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನಾವ್ಯಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಶೇಕಡಾ 61 ರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವೆಚ್ಚದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬಲ್ಲೆವೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ.

7. 1972-73ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಬಾಬುಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ:—

	(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ)
ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	16.75
ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ	29.16
ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	3.12
ಉದ್ದಿಮೆ ಮತ್ತು ಗಣಿ ಕೆಲಸ	4.08
ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನ	3.27
ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಗಳು	15.62
ವಿವಿಧ ಬಾಬುಗಳು	0.30
ಒಟ್ಟು	72.30

8. ಈ ಯೋಜನಾವೆಚ್ಚದ ಹೊರತಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 9.71 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 9.59 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹಣ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, 72.30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಸಮೇತವಾಗಿ, ಒಟ್ಟು 91.60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಒಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ, ಚಿಕ್ಕವುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ, ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಭಾರತದ ಲೈಫ್ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗಣನಾರ್ಹ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತವೆ.

9. 1972-73 ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು :—

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ)

1.	ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲ	12.57
2.	ಈಗಿನ ದರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹ	18.29
3.	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಾಯ	33.56
	ಒಟ್ಟು	64.42

ಇದರಿಂದ 7.88 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರತೆ ಉಳಿಯುವುದು. ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ

ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. 350 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ನಿಮಿತ್ತ ವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವ 173 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯದ ಜೊತೆಗೆ 105 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಯೋಜನೇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಇದುವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ವಿಶೇಷ ನೆರವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ 42.55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ.

10.1 ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ಸುಮಾರು 76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಉಳಿಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಇದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡೂ ಕಾತರವಾಗಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಥಿರವಾದ ಬೇರೆ ಧನ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ವಾಗಿದೆ.

10.2 ಕೇಂದ್ರವು ಸುಯೋಜಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಈ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಯ ಭಾರಿ ಹೊರೆಯು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಅನಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಪರಿಣಾಮಗಳೊದಗಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದಿಸೆ ಮತ್ತು ಗತಿ ವಿಚಲಿತವಾಗುವ ಭಯವುಂಟು. ಈ ಬಗೆಯ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ಇದಿರಿಸಬೇಕಾದ ಮೈಸೂರಿನಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ನಿಮಿತ್ತ, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಸಂಗತಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಆರನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ–ರಾಜ್ಯಗಳ ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

10.3 ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ–ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಣ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ನಡುವೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳಿಂದ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಗುರಿಗಳಿಂದ ಪರಮಾವಧಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಿಶಿತಗೊಳಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಇದರಿಂದ, ಭಾರತದ ಏಕತೆಗೆ ಭಂಗ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ದೇಶದ ಸಮಸ್ತ ಭಾಗಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಭದ್ರಪಡಿಸಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಮೂಡಿದ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣವು ಒಂದು ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು.

11. ಇಂದಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಸಮರೂಪಕ್ಕೆ ತರ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಕೇವಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೊರೆದು, ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಬಳಿಯಿರುವ ಪರಿಮಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪರಮಾವಧಿ ಫಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು, ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತ ವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ—ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ವೆಚ್ಚಮಾಡು ವುದೇ ಮುಖ್ಯ. ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಣಾಮಕರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆಡಳಿತವು ದಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದೊಡನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸ್ಥೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗು ವಂತೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕುದುರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದತಕ್ಕವರು ಬಹುಜನಕ್ಕೆ ಪರಮಾವಧಿ ಪ್ರಯೋಜನ ತರಬಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಥಾನುಶಕ್ತಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲು ಹಿಂಜರಿಯ

ಕೂಡದು. ಈ ಕೆಲಸದ ಬಗೆಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅನವಶ್ಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ, ಅದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಪರಮಾವಧಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿದ್ದಾರೆ.

12. ಈಗ, 1972-73ನೇ ವರ್ಷದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರಿಶೀಲನೆಗೂ ಅನುಮೋದನೆಗೂ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

V-, 31'N72
N 72-1-1-5
(A) 4886

11-35 A.M.

MADAM SPEAKER.—Sri M. Y. Ghorpade, Hon'ble Minister for Finance will now present the Statement of Supplementary and Additional demands for grants for the year 1971-72 as required under article 205 of the Constitution of India.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance):—Madam, I rise to lay on the Table of the House the Statement of Supplementary and Additional Demands for grants for the year 1971-72.

MADAM SPEAKER :—The Statement is laid. The House will now rise to meet again on Monday the 27th March 1972 at 1-00 P. M.

The House adjourned at Thirty Seven minutes past Eleven of the Clock to meet again at one of the Clock on Monday the 27th March 1972.

WD 17082—GPB—470—17 5 72

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, 27th March 1972.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

MADAM SPEAKER (Smt. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

PANEL OF CHAIRMEN

MADAM SPEAKER.—Under Rule 9 of the Rules of Procedure, I nominate the following members to the panel of Chairmen for the current Session:

Sriyuths:

1. G. Rame Gowda
2. T. R. Shamanna
3. Smt. Vijaya Desai
4. Sharanappa

Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance: *re*: Disturbances at Hubli.

MADAM SPEAKER.—The next item is calling attention notice by Sri M. S. Krishnan.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆವು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಈಗ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯು ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ವಾರಿಫಿಕೇಷನ್ಸ್ ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಕ್ವಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ, ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಓದುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕೇರಾಯ (ಬಂಟವಾಳ).—ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಬಹಳ ಜನರು ಜೈಲನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕೇರಾಯ.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ...

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—When the Speaker has given a ruling, let us not discuss about it. Now that the calling attention motion is before the House, I may also give some clarifications after my statement.

ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

Sri T. R. SHAMANNA.—Madam, I call the attention of the Hon. Chief Minister to a matter of urgent public importance, namely. violent disturbances and clashes at Hubli and police excesses in dealing with the situation.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Madam, The Anjuman-E-Islam has started construction of shops on the Idiga Maidan at Hubli after obtaining sanction. A section of the people were opposed to any construction coming up, but they failed to prevent the construction by legal means. A resolution to supersede the earlier decision of the Corporation in regard to construction was moved in the Hubli-Dharwar Corporation by some of the Corporators. The subject was postponed from time to time in the Corporation and came up for discussion on 19th February 1972. On that day students took out a procession and represented to the Commissioner that the construction should be stayed. In the Corporation meeting, on the same issue, two sections of the Corporators clashed. The situation was brought under control by intervention of the Police.

The Hubli-Dharwar Municipal Corporation met again on 22nd February 1972. Heavy Police bundobust was arranged in the Corporation and in the City and the day passed off without any incident.

A further meeting of the Corporation was held on 17th March 1972. At about 18-00 hours when the meeting was in progress, two groups of people collected in front of the office. These two groups raised slogans and counter-slogans and pelting of stones also started. The police made a lathi-charge and dispersed this unlawful assembly. But they moved out from this area and indulged in stone throwing in the city.

Prohibitory order under section 35 of the Mysore Police Act was promulgated at 18-45 hours effective for seven days from 17th March 1972, and this has further been extended upto 31st March 1972. At about 19-00 hours on that day (17th March 1972) one Shri Srikant Waman Chipkar was stabbed in the abdomen by an unknown person. He was immediately admitted into the K.M.C. Hospital. A few other minor incidents took place on that day in which two persons were injured.

The situation was completely under control upto 20th March 1972 on which day the condition of Shri Srikant Waman Chipkar deteriorated and gave rise to anxiety.

On 21st March 1972 at 4-30 hours Srikant Waman Chipkar expired. Immediately, apprehending trouble, the police vigilance and bundhobust were further stepped up. The District Magistrate and the Superintendent of Police attempted to persuade the relatives to have a quiet funeral. But in the meanwhile shops were closed in the city as a mark of respect for the deceased.

At about 12-00 hours on 21st March 1972, groups started collecting in different parts of the city and pelting stones. Police dispersed these mobs by lathi-charge. A mob near Pender Oni attempted to set fire to the mosque. The Police and the Fire Force reached the spot and promptly extinguished the fire and minimised the damage to the mosque. There was an attempt to set fire to the house of one Dr. Jitturi and this was also foiled by the intervention of the police. Near Durgada Bail the mob set fire to a shop in the Gandhi Bazaar. The fire spread to other shops damaging 5 of them completely and 4 partially. Two fruit shops were also damaged. The mob collected near Idiga maidan damaged three fruit stalls by setting fire.

At about 14·30 hours the situation was coming under control Then the funeral procession of Srikant Waman Chipkar started from the K.M.C. Hospital. The cremation took place at Goponkop at 16-30 hours. Some other persons returning from the funeral started pelting stones at the house of Shri Mohisin. The police picket posted near the house dispersed the crowd without allowing much damage to be caused. Another group of persons, mostly students, met near the house of Shri Kittur in Vidyanagar area and started pelting stones. They set fire to his car parked in front of his house, but the police arrived at the spot and dispersed the crowd. In the various incidents in the city 9. persons from the public and 13 policemen received injuries. Police have registered cases in connection with the incidents which are under investigation.

The District Magistrate imposed curfew from 7-00 P.M. to 6-00 A.M. on the nights of 21st March 1972 and 22nd March 1972. The curfew was strictly enforced throughout the city and there have been no untoward incidents thereafter.

Sri K. H. Patil, Minister for Agriculture and Forest went round the affected areas on 21st March 1972 and at his instance a peace

(SRI D. DEVARAJ URS)

committee was constituted with the Mayor of Hubli-Dharwar Corporation as the President. The District Integration Council met on 23rd March 1972 and passed a resolution supporting the efforts of the peace Committee. Members of the peace Committee went round the City to bring the situation to normally.

To day morning also I have received information from Hubli that things are quite normal.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಚೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ದೂರ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಗಲಭೆಗಳು ಆದವು ಅದು ಎರೆಕ್ಷನ್ ಟ್ರೈಂನಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು ಎಂತ ತಿಳಿಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದು ನಿಜವೇ ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾತೀಯ ಗಲಭೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿತದ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್‌ಸೀಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಹೊಡೆದಾಟಗಳು ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಎರಡನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಡಿತ ವಗೈರೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಿಕ್ಕಿ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರಗಳು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಆಗ ಇದರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಇಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳಿ ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳಿಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎರೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಎಂದು ಏನು ತಾವು ಅನುಮಾನ ಮಾತು ತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈದಿಗಾದ ಹತ್ತಿರ ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆದು ಷಾಪುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಇದರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

Sri M. B. RAMASWAMY (Anekal).—May I know the total loss suffered and the measures taken to protect the public properties ?

Sri D. DEVARAJ URS .—The total damage is estimated to be of the order of Rs. 67,000. The measures that we propose to take is to give some compensation, if possible.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—may I know whether they have secured the permission from the Town Planning Officer to construct the building and whether they have got permission and whether they have credited any fees ?

Sri D. DEVARAJ URS.—I am not in a position to give details. I know that they were legally competent and legally, permitted to proceed with the construction.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, 14-1-1972 ರಂದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ನವರು ಈವಿಗಾ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅಂಜುಮಾನ್ ಎ. ಇಸ್ಲಾಂ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅವರಿಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಜನಸಂಘದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಮತ್ತು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಜನಸಂಘದವರು ಕೆಲವರು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಚಿತಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕೋಮುವಾರು ಗಲಭೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ .—ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಟರು ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಜಗಳವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರು ಯಾರು, ಅವರು ಜನಸಂಘದವರೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರೇ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತು ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾದಂತಹ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವವರಲ್ಲಿ ಜನಸಂಘಕ್ಕೂ ಸೇರಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ (ಬಂಟವಾಳ) —ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್‌ನವರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಕೂಡದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶಾಂತಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಆ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್), ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಮತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರು ಇತ್ಯಾದಿ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಏನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅವರನ್ನು ಬೇಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲೀ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪೊಟಕು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಅಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಆ ರೀತಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವವರನ್ನು ಬಿಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಕೇಸು ಈಗಾಗಲೇ ನೇರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಆ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಯಾರು ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಆ ವಿವರ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ನೂಕ್ತ ಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೊ ಅದನ್ನು ಕೊಡೋಣ.

ಈಗ ತಾನೆ ಒಂದು ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಆ ಸಂಭಂಧದಲ್ಲಿ 9 ಜನರನ್ನು ಪ್ಯೂರಿಟಿ ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಸರ್ಟಿಫೀಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೋರ್ಟುಬೈಲ್ ಮೇಲೆ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದೆ. ಉಳಿದವರು ಇನ್ನೂ ಬೈಲ್‌ಗೆ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ನಾಬಾದ್).—ಸ್ವಾಮಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗಲಭೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗಲಭೆಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇವೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಗಲಭೆಗೆ ಕಾರಣರಾದ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 200 ಮನೆಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜಾತೀಯತೆ ಕೋಮು ವಾರು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯಾವ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳು ಈ ಗಲಭೆಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೇರುಸಹಿತ ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜುಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದೆ ಇಂಥಾ ಗಲಭೆಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಉದ್ಭವವಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳ ಹಿನ್ನೆರೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಗಲಭೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Invariably these people will kindle up such riots. We will take care to see that these people are located from now on and they are dealt with suitably even before they start making mischief, whether it is in Hubli or elsewhere.

In this behalf I may also state that the Government will welcome any suggestions from the hon. members to help the Government to locate such anti-social and communal elements.

With regard to judicial enquiries I don't think the House expects the Government to make a general statement that everywhere we will hold judicial enquiries. It all depends upon the situation and the volume of mischief of the riots. As and when such things happen. Government will see in the light of the circumstances whether an enquiry is necessary or not and we will take a decision accordingly.

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗಲಾಟೆಯ ಬಗ್ಗೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲಾ ?

Sri D. DEVARAJ URS.—Now, there is no need because the Government is confident of effectively dealing with this matter.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾರ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಹತ್ತು ನಲ ನಿಂತೆ. ತಾವು ನನಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಚರ್ಚೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೂಲ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಲು ನನಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗಲಭೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಲಾಟೆ ಯಾರಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಲಿ, ಆದರೆ ಇದೇ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿನ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಫೈಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊನೆ ದಿನ ಇರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕರ್ಫ್ಯೂ ಆರ್ಡರನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಜನರು ಭಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಗಲಭೆಯಾಗದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮುಂದೂಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದರು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ನಾರ್ಮಲ್ ಆಗಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಜನರು ಬೇಲ್ ಮೇಲೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡೇ ಕೆಲವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

MADAM SPEAKER.—I request the hon. member Sri Vatal Nagaraj not to take this as a precedent.

Papers laid on the Table

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—I beg to lay the Accounts of the Mysore State Electricity Board for the year 1969–70 and Audit Report thereon as required under Section 69(5) of the Electricity (Supply) Act, 1948.

Sri S. M. KRISHNA (Minister for Commerce and Industry).—On behalf of the Minister for Municipal Administration, I beg to lay :—

> "Notification No. HMA 6 TMO 71 dated 27th May 1971 regarding Chitradurga Town Municipal Council—continuation of supersession for a further period of two years from 1st July 1971",

as required under Section 316 (5) of the Mysore Municipalities Act, 1964.

Sri AZIZ SAIT (Minister for Labour, Transport and Wakfs)—I beg to lay :

> "Administration Report of the Mysore State Road Transport Corporation for the year 1969–70",

as required under Section 35(2) of the Road Transport Corporation Act, 1950 (Central Act No. 64 of 1950).

Sri D. K. NAIKER (Minister for Law and Parliamentary Affairs).—I beg to lay :

"Notification No. 282-1-MY-71 dated 6th December, 1971 regarding amendments to the Delimitation of Parliamentary and Assembly Constituencies '.

MADAM SPEAKER.—All Papers are laid on the Table.

Objection to taking up Financial Business.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—I request that the Supplementary Demands for Grants for Expenditure during 1971-72, be taken into consideration.

Sri S. BANGARAPPA.—I rise to a Point of Order. As per rules of procedure the Motion of Thanks to the Governor's Address will have to be carried first and the Financial Business will have to be taken up afterwards. One of the members of the Assembly will have to move the Motion of Thanks and the same will have to be seconded by another member. Chapter V of the Rules of Procedure deals with Governor's Address and Messages to the Assembly. Rule 18 reads as follows :

"(1) The Speaker shall report to the Assembly that the Governor was pleased to address the Legislature and place a copy of it on the Table of the House.

(2) The Speaker shall, in consultation with the Leader of the House, allot time for the discussion of the matters referred to in the Governor's Address to the Houses under Article 176 of the Constitution. '

Rule 19 says :—

"On such day or days or part of any day, the Assembly shall be at liberty to discuss the matters referred to in sueh Address on a Motion of Thanks moved by a member and seconded by another member."

Time will have to be set apart for that purpose. Under Rule 20 amendments may be moved to such Motions of Thanks.
Rule 21 says :

"(1) Notwithstanding that a day has been allotted for discussion on the Governor's Address,..."

Under the circumstances, the discussion of Financial Business is not in order. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಬಿಸ್‌ನೆಸ್‌ನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ರೂರ್ 21ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ—

Rule 21(1) Notwithstanding that a day has been allotted for discussion on the Governor's Address.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಡ್ರೆಸ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಬಿರ್ ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಬರ್ ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ—

" Rule 21 (ii) other business of a formal character may be transacted on such day before the Assembly commences or continues the discussion on the Address " ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಂದರೆ, ಔಪಚಾರಿಕವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೇ ವಿನಹ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಡೆಯವರು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಔಪಚಾರಿಕವಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ.
ಮೂರನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ, ಅದು ಹೀಗಿದೆ.—

Rule 21(2) The discussion on the Address may be postponed in favour of a Government Bill or other Government Business on a motion being made that the discussion on the Address be adjourned to a subsequent day to be appointed by the Speaker. ಈ ತರಹ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಮೊದಲು ಗೌವರ್ನರ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೋಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಅದು ಪಾಸಾದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಮೂವ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ರೂರ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ.
A motion must have been made that the discussion on the Governor's address may be adjourned.

Sri D. DEVARAJ URS.—I should like to say that in this House we should follow certain procedure. The Hon. Member has already made out points in support of his point of order. He has raised the same points for the second time. After sometime he remembers something and gets up and says something for the third time. I think this is not the way in which the proceedings of this House should be regulated.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಾಕಿಲಯ.—ಅದು ಪ್ರೊಸೀಜರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಕೋಪಗೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಮಿ? ಬೇಲಿಯೇ ಹೊಲ ಮೇಯ್ದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಣೆ ಎತ್ತುವ ಅಂಶ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ರೂರ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಮ್ಮೆ ಎದ್ದು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಪುನಃ ಏನೋ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದು ಉಂಟು. ರೂಲ್ 21ರಲ್ಲಿ Notwithstanding that a day has been allotted for discussion of the Governor's Address.....ಎಂದು ಇದೆ. Even in the case where a day or some days have been allotted for the

† Asterisks indicate that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

discussion of the Governor's Address ಔಪಚಾರಿಕವಾದ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಕೂಡ ಆರಾಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ. Even under Rule 21, the financial matters cannot be taken up.

Sri D. DEVARAJ URS.—Madam Speaker, I have heard the arguments in support of the point of order raised by the hon. Member Sri Bangarappa and Sri Krishnan has supported his point of view. I think, we must not go back after making the speech. I am sure the Hon. Member Sri Bangarappa will not putforth the same arguments in favour of that point of order unless he is asked to speak once again. The point is very simple. Under Chapter V, Rule 18 (2): The Speaker shall in consultation with the Leader of the House allot time for the discussion of the matter referred to under Art. 176 of the Constitution. It only means, it enjoins on the Speaker to fix a date and allot time for discussion on the Governor's Address. But still I believe; and according to this rule also, it is in the hands of the Hon. Speaker to fix up that day or days on which the Governor's Address should be discussed. Now in the absence of those days being fixed, to take shelter under Rule 21(2), is not correct...

Sri M. S. KRISHNAN.—In the first notice that was circulated to us, the dates have been fixed for the discussion of the Governor's address. It is fixed on the 29th and 30th March 1972.

Sri D. DEVARAJ URS.—Even supposing it is 29th and 30th, if we want to transact some other business relating to the Government business or Government Bills, then I understand, as Sri Bangarappa and yourself pointed out, that you will have to move a motion on the floor of the House stating to adjourn this debate on the Governor's Address to give precedence to Government Bill which requires to be discussed or Government business to be transacted. Now in the absence of this, the Governor's address even if it is fixed on the 29th and 30th, there will be no difficulty to take up any other business before the House. So, I do not think there is any point of order in this.

MADAM SPEAKER.—There is no point of order.

(i) BUDGET ESTIMATES FOR 1971-72—SUPPLEMENTARY AND ADDITIONAL DEMANDS FOR GRANTS

General Discussion

Demand No. 3

Sri M. Y. GHORPADE.—Sir, On the recommendation of the Governor, I beg to move.

"That further sums not exceeding Rs. 19,00,000 be granted out of the consolidated fund of the State to defray charges

which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1972" in respect of State Excise Duties—Administration."

MADAM SPEAKER.—Motion moved:

"That further sums not exceeding Rs. 19,00,000 be granted out of the consolidated fund of the State to dafray charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1972 in respect of State Excise Duties—Administration."

This Demad and all the other Demands are demand to have been moved and the debates will begin.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, 1971-72 ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಕಂತಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ನೂತನ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಖರ್ಚುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಇಂದು ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆರ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಚುನಾವಣೆಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಯಾರಾದರು ನೀವು ಹೇಗೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಗೆದ್ದಿರತಕ್ಕಂತದ್ದು ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಮತಗಳಿಂದ ಗೆದ್ದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದ ಕೆಲವು ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮತ ಎಣಿಕೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್‌ವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮತಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಎರಡು ಮೂರು ತರದ ಬಣ್ಣಗಳದ ಕೂಡಿದ್ದವು. ಅದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಾಗೆ ಆಯ್ತು ಎಂಬುದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೇಪರ್ ಅಭಾವದಿಂದ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕ್ತವಾದ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಶಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಈ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಧಾರವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಕೆಲವು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಚಾರ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಚುನಾವಣೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಹನ್ನತ್ತಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಆದೇಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರನ್ನು ನಾನು ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಲ್ಲೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಶಿಷ್ಯ ಎಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಒಂದು ಅಪಾದನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ,

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆದಳಿತವಿದ್ದಾಗ ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚವೇನಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಈಗ ತೂಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೀವು ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿಸ್ಸೇದಾರರು ಆಗಿದ್ದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕಬಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪೈಪೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಕೀಳುಮಟ್ಟದ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಪಾಪದ ಕೆಲಸ. ನಾನು ನುಮಾರು 30—31 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನರಂಗದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ :—I rise to a point of order. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹನ್ನಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಓದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ? ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಪಾದನೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವ ಪೋರಂ ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ರೆರೆವನ್ನು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯ ಹನ್ನಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರಗಳು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡ ಖಂಡಿತ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದೇ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾರೋಪ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಇವತ್ತಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿ. ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ರೆರೆವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಚುನಾವಣೆ ಹನ್ನಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನುಳ್ಳಂಥ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಲುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri K. H. PATIL.— (Minister for Agriculture and Forest). The point to be considered is whether the paper the Hon'ble Member is holding is a genuine one and if he wants to refer to it he will have to place it on the Table of the House. The issueinvolved is different. The proper form is the Court if the legitimate publication has not been made.

Sri H. N. NANJEGOWDA.—According to rule 285 Sub-Rule (1) a member shall not read any book, newspaper or letter except in connection with the business of the Assembly. The Hon. Member proposes to read some paper which is not at all relevant. He cannot do that.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ನನಗೆ ರೆಲವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಯಾರೋಪಗಳನ್ನು ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವಿ

ಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳು ನರಿಯಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರೆಲವನ್ಸಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನಾದರೂ ಓದಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನಸ್ಸು ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾನ, ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬಾಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ 145 ಜನರು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಗುಳಿಕೆಯವರು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಹಳೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ನಿಜವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಅರೋಪಣೆಗಳಿಗೆ ದೂರವಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲಯಬಿಲಟೀಸ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡೋಣ. ಅದನ್ನು ಜನತೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದು ಬೇಡ. ಎರ್ನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಎರಡು ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಲಯಬಿಲಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಮುಖಕ್ಕೆ ಟಾರ್ ಅಥವಾ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುತಕ್ಕ ಕೆಲಸವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 10ರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅಡಿಷನರ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಬೇಕು, ಅದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ಯಾರಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೋ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಡಳಿತ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಏನೇನು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ರ್ಯಾಂಡ್‌ಗ್ಯಾರಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವು ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೇ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರದ್ದುಮಾಡಿದರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಹೇರಣೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷದ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಂಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಈಗ ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಅಡಿಷನರ್ ಸ್ಟಾಫ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ಯಾರಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೊಟಕು ಮಾಡುವ ದುರುದ್ದೇಶವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕವರು ಅವರ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲ, ಒಂದುವೇಳೆ ಬೇರೆಯವರು ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಹಾಕಾರ ಎದ್ದಿದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೈಹಾಕಿದ್ದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಇನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 33ರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಆ ಹಿಂದಿನ ಧಾಟಿಯಲ್ಲೇ ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನಲಹೆಯಂತೆ ಅವರು ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ನಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆ ಖಾಸಗೀ ಸದಸ್ಯರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರ ಒತ್ತಾಯ. ಆ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಣಿದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 44ರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಇತ್ತಕಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಡುಸಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಇನ್ನೂ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಎರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿನ್ನೂ ಬಾರದೇ ಇರುವಾಗಲೇ ಅವರಿದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಡೈರಕ್ಟರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ ತಾವು ಇವಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ 54ರಲ್ಲಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲೋನುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಕಾವಿ ಲೋನ್ ಅಥವಾ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರೇ ತಮಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕನಿಕರವಿದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಮಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗದೆ ರೈತರು ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸರಾಗಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ತಕಾವಿಸಾಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಅವುಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ತಡೆಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿ, ಜಮೀನು ಆಬಾದು ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ಬಾಕಿಗಳನ್ನೂ ಏಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ಬಾಕಿಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಾರ್ತಿ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಡದೆ ರೈತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಂಡೆ ತಪ್ಪರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಳೆದು ಜುಲುಮಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಿಧಾನಿಸಿತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುವಂತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಕಿರುಕುಳಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟ. ರೈತರ ಕಷ್ಟಗಳೇನೆಂಬುದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನಗೆ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರೇ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಟ್ಟಾಯಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಮ್ಮ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರೇ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇ 1972-73ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ

ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಾನೀಗ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಆದಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರವೇನಿದೆ ಅದು ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಹು ಬಡವರಿಂದಲೇ ಅಂದರೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಡಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರ ತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಬಡಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಏನಾದರಾಗಿಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಆ ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರ, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ತ್ವರಿತದಿಂದ ಆಗಬೇಕು. ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದು ಕೇವಲ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾಗಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೇನೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬಡವ ಬಲ್ಲಿದ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿರಾಂತಕವಾಗಿ ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಂದ ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಲು ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳಂಥ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಶ್ರೀಮಂತರಮೇಲೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೇನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯವಾಗು ತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಅಂದರೆ ಬಡಜನರ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗ ಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳಾಗಿವೆ. ನಾವು ಇಂದಲ್ಲಾ ನಾಳೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೃಷಿವರ್ಗದವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ 1974ರೊಳಗೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿಕ ವರ್ಗದ ರೂಪರೇಷಗಳನ್ನು ಬದ ಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ರೂಪ ರೇಷೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಯೊಂದನ್ನು ಕುದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ಫೀಡಲ ಸಮ್ ನಿಂದ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಡವನು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದರ್ಲ್ಲೇ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಏನು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವೋ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರೂ ಕೂಡ ಬಂದಾಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆವೋ ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೂ ಕೂಡ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ)

ಆರ್ಥಿಕ ಬಡತನವಾವಣಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅವರು ಈ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅವರು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆ ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದೆ, ಜನತೆ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಚೆ).—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೂರ್ತದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಜ್ ಬಾಬಿಗಾಗಿ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳಿವಾದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಕೆಗೆವಮೇರೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ರೈಸನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವರವಾನ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕಳಭಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದೇ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪೋಲಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 7 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್‌ಗಾಗಿ 4 ಲಕ್ಷ 45 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಡಿನಾಮಿನೇಷನ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. 4 ಆಣೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಕೇಳಿದರೆ 8 ಆಣೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 9 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವಿನ್ಯೂಜರ್ ಅಂಡ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ 17ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವೋಟರ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಜನರ ಹೆಸರು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಬೀದಿ, ಬೀದಿಗಳೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಬೇಹುಷಾರಿನಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಿಂದ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದಂಥ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನೇ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೂರಾರು ಜನರ ಹೆಸರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಎಲೆಕ್ಟೊರೋಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರ ಹೆಸರೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಬೇಹುಷಾರಿನಿಂದ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ 4-5 ಬೋಗಸ್ ವೋಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತು ದೂರು ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಅವನ ಕೈಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಗುರುತು ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಒಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬೂತ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ, 3-4 ಬೂತುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವೋಟು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥಹ ವೋಟಿನಿಂದ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅದರಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಹಣ ಇರುವವರು, ಪುಂಡರು ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಃ ಸಜ್ಜನರಾಗಿರುವವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 20 ರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕರ್‌ಚರ್, ಹಾರ್ಟಿಕರ್‌ಚರ್ ಅಂಡ್ ಫಿಶರೀಸ್ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಗ್ರಿಕರ್‌ಚರ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು

ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಆದರೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೂಗು ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನೌಕರರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸುಖ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸ್ಲೋಗನ್ ಇದೆ; ನಂತೋಷ. ರಾಮರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಹುಕಾರರು ಬಡವರಾಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಬಡವರನ್ನು ಸಾಹುಕಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಡವ ಬಡವನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಬರೀ ಸ್ಲೋಗನ್ ಇದೆಯೇ ಏನಾ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನರ ಕ್ಷೇಮಾಭ್ಯುದಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಬಜೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಅನಂತರ ನಡೆಯುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ರಕ್ಷಣೆ ತಮಗಿರಬಹುದು. ಅದಿರುವವರೆಗೆ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲ. ಆದರೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಅದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂಗೆಟ್ಟ ಜನರಿಂದ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಜನರು ತಿರುಗಿ ಬೀಳುವರು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಜನರು ರೊಚ್ಚಿಗೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಅದುವರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೂರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಜನತೆಗೆ ಕ್ಷೇಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ 18 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಮಂಡಿಸುವೆರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕೆಲವುಕಾಲ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರನಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು' ಎಂದಿತ್ಯಾದಿ ಇರುವ ನರ್ಮಜ್ಞರ ವಚನ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಜುನಾ ವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಬೇಕು. ವಚನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಡೆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಜನರು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವರು. ನನಗುಂಟಾಗಿರುವ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಅದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಫಲವಾಯ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವರೇ! ಸುಮ್ಮನೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ಗತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಹೊರತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತಾಫ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹರಿಜನ ಮನೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಲಸ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದ ಅನುಭವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಆಕಾಶವೇ ಭಾವಣಿ ನೆಲವೇ ಹಾಸಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವ ಖರ್ಚುವಿತರಣೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಮೇಧಾವಿಗಳು, ರಾಜ್ಯದ ಎಕಾನಮಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆ. ಯಾವುಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೊಸನಗರದಲ್ಲಿ 75 ಸಾವಿರ ಜನರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಮಲೆನಾಡು, ಇಂದು ಕೂಡ ಆ ಪ್ರಾಂತವಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದು ಮಲಗಿದರೆ ಎಂಟು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ರೂರರ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಿಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮುಂದಾಡಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್)

ಸಹಾಯಪಾಗಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಹಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅದು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವಂತೆಯೂ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ನಮಗೆ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವನತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆಲ್ಲಿ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವರು. ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಷ್ಟರುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಈಡೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೇ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಕೆ ಒದಗಿಸದಿರುವವರು ಬಡವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವರೇ ? ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಷ್ಟರುವ ಭರವಸೆಯಂತೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಮೆಚ್ಚಬಹುದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು, ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮುಂತಾದವರೇನು ಈಗ ಎದುರಿಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹಿಂದೆ ಈ ಕಡೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಕಡೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸೇ ಬಾರದು—ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅರ್ಜುನನು ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತಾತ, ಪಿತಾಮಹ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಗಾಂಡೀವವನ್ನೆತ್ತುವೆದು ಎಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾದ. ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಧರ್ಮಯುದ್ಧಮಾಡು ಎಂದು ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮ ಹೇಳಿದನಂತೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಧರ್ಮಯುದ್ಧಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಜೆಟ್ ಏನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ). —ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡನ್ನು ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಂದಲಾಗಾಯ್ತು ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಈಗ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೇಳುವವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿವ್ಕ ಆಡಳಿತ ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ನೀತಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಹತ್ತಿರ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ನಂಬಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ನಂಬಿಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಬಹಳ ನಮ್ಮವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ; ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟನರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪಾಂಡಿಚೆರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟನರ್ಸ್ ಆಗಿ ಕಾಮರಾಜ್ ಇದ್ದರು. ಮರೆಯಬೇಡಿ, ಅವರು ನೀವು ದೊಡ್ಡ ಪಾರ್ಟನರ್ಸ್ ಆಗಿ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಣ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಇರಬಹುದು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಇರಬಹುದು. ಅದು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನೋವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳಾಗಲಿ ಆಥವಾ ಮುಂದೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದುರತೆ ನಂಪೂರ್ಣ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನೀವು

ಒಂದು ಶರತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ನಾವು ನೀವು ಸೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಗಳನ್ನು ಲೆಟರ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಕಾಶವೇ ಹೊದಿಕೆ ನೆಲವೇ ಹಾಸಿಗೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ನಿಜ. ಆ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗ ಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಏನು ಇದೆ ಆ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಹಣ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷದವರು ಗರೀಬಿ ಹಠಾವೋ ಎಂದು ಏನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಬರೀ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಟ್ರಪರಿ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿವೆ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಮಾರೆಯ ದಾರದು. ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾತ್ರ ಒಂದುಸಾರಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್, ಒಂದುಸಾರಿ ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದಾ ರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಸೆಕ್ಕೆಟರಿಗಳು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಹೀಗೆ ಎನ್ನು ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಅಂತವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಒಬ್ಬರನ್ನಾದರೂ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆಯೇ ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚರಣಸಿಂಗ್‌ರು ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ನೆನಪಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಾದ್ದು ಒಂದಾದರೂ ಇದೆಯೇ ? ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಕಳೆ ಬಂದೀತು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು ಮೊದಲು ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದು ಆಗಿದೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆಯೂ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್, ಅಂಟಿಕರಪ್‌ಸನ್ ಸೆಲ್ ಇನ್ ಈಚ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್, ಅಂಟಿ ಕರೆಪ್‌ಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬಿ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಹಣ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಟಿಕರೆಷ್‌ಷನ್‌ನವರು ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಇಂತವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಾನುಗಟ್ಟಿರೆ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೈಮೇಲೆ ಇರುವ ಒಡವೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ, ಏನು ಅವರ ವೈಭವದ ಜೀವನ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವರದಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವೈ. ಗೋರ್ಪಡೆಯವರು ನಮ್ಮಮುಂದಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಕುಳಿತಿದ್ದವರು. ಅವರು ಗ್ರೇನ್‌ಲೆವಲೂಷನ್ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಅಚ್ಚೆಳೆಯದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆನ್ನುವ ಉತ್ಸಾಹ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಸಚಿವ ಖಾತೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಶರತ್ತನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶರತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು.

ಐದನೇಯ ಪಿತ್ತೀಯ ಅಯೋಗದ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದಸಾರಿ ನಾನು ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆಯೋಗದವರ ವರದಿಯಂತೆ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರು ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಖೋತಾ ಮಾಡಿದ್ದು ಆ ಹಣ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕಾರಣಗಳು ಏನು ಏಕೆ ಈ ಅನ್ಯಾಯ ! ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖೋತಾ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ನಮಗೆ ದಕ್ಕಬೇಕಾದ, ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ, ಐದನೇ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯಂತೆ ನಮಗೆ ಬರ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ವಿಷಯ. ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದವರು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಇರತಕ್ಕ ಸಾಲಸೋಲಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಜನತೆಯ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದರೆ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ನಿನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಂಗವರು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು, ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದೆ.

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಓವರು ಡ್ರಾಫ್ಟ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳವರೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನಾನು ಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಮ್ಮ ಏಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮವೀರರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಓವರು ಡ್ರಾಫ್ಟ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳವರಿಗೂ ಓವರು ಡ್ರಾಫ್ಟ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದೇ ತಾನೆ ಬಂದಿರುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಐದನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಸಾಲದೆ ಬಂತು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದ ವತಿಯಿಂದ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಕೇಂದ್ರದವರು ಸ್ಪೆಷರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ, ಈಗ ಓವರು ಡ್ರಾಫ್ಟ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾತರ ಪಡಬೇಕಾದ ರೀತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಇವೊತ್ತು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಫ್ರೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೋಟಗಟ್ಟಲೆ ಓವರು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆರ್ಲಾ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಓವರು ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಓವರು ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯ ಕೂಡದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇವೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆರ್ಲಾ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಭಾಷಣ ದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಏನೇನು ಮಾಡ ಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆರ್ಲಾ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ, ಇದರ ಬಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನೆರ್ಲಾ ಮುಂದೆ ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಾವೆಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕೊಡೋಣ, ಅದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಐದನೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯೋಗದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಾದ ನಮ್ಮದು ಇದೆ. ಅವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಐದನೇ ವಿತ್ತೀಯ ಆಯೋಗವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಮಾರು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೋ ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಸ್ಪೆಷರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—105 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದು ಸಾಲದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ವಾದ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಒತ್ತಾಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 105 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಪೆಷರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 42.55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ. ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಬ್ಲಂಸ್‌ಗಳೇನು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಐದನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಈ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೊತ್ತ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು ? ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇನ್ನೂ 143 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವವರಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡೋಣ, ಹಣ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡೋಣ, ಅದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬುದಾರಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ರಚನೆ ಈಗತಾನೇ ಆಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಟ್ಟಪೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಇಂದು ಆಡಳಿತದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೂ ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಅಂತಹ ಪೊಸಿಷನ್‌ಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ, ಅದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಜವಾಬುದಾರಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಆಗ ಅವೆರ್ನಾ ಅವರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿ ಹಾಕಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದುರ್ಬೀನು ಹಿಡಿದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಜನ ಜೀವನದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇಂದು ನಾಯಕರೇ ಆಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ, ಅದರೆ ಅವರು ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದಾಗ ಅವರನ್ನು ನಾವು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಚುಚ್ಚಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಇಂದು ತಿರುಗ ಮುರುಗು ಆಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಸಿನ್‌ಸಿಯರ್ ಹಾಗೂ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಅನೆಸ್ಟ್ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ರೂಲ್ಸುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗು ಮುರುಗು ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಇಂದು ಜವಾಬುದಾರಿಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ, ಹಾಗೇ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳಿವೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಜವಾಬುದಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧತಿ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಹೊಸಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು, ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರವರು ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಾಗಿದ್ದಂತಹವರು.

ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾರೋಪವಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ರೂಲ್ 172 ಪ್ರಕಾರ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜಿ.ಎ.ಡಿ. ವಿಷಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ರೀತಿಯ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವೇಳೆ ಸಹ ಮುಗಿಯಿತು. ಜಾಗ್ರತೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—5 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ.....

Sri H. S. SIDDAPPA.—I rise to a point of order, Sir, It is now 3 0'Clock and it is time for recess. There is neither tiffin nor coffee in the canteen. So, the Chair may allow the hon. Member to go on with his speech rather than Cutting him short.

MADAM SPEAKER.—The House does not rise for recess.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—May I request the Chair to give the ruling on the point of order raised by my hon. Friend ?

MADAM SPEAKER.—There is no point of order.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ರಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಜಾತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚನೆಯಾಗಬಾರದು. ಇದುವರೆಗೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಲ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಇದ್ದಾಗ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಲಿಂಗಾಯಿತರ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಶ್ರೀ

ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಶ್ರೀ ಕಂಠಿಯವರು ಭರತನ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ತಾವು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇನ್ನು ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಐದು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ರೀತಿ ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಆ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡೂ ಕಾಲು ದಿವಸವಾಗಿದೆ ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ....**

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿಯು ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಏನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇಷ್ಟು ಒಂದು ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗಿ ಒಂದೇ ವಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಅರ್ಥ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಏನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸಾಪಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಓಟಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದೆ ಓಟುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ವಾಪಸ್ ಹೋದರು. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಜಮೀನು ಇರುವವರೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಹ ತಾವು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

3-00 P.M.

ಈಗಾಗಲೇ ಇದುವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಟೀಕೆಗೂ ಹೊಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲಿ ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು

** Matter expunged as ordered by the Speaker.

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್)

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಕೆಲವರು ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಾರ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೋಡಿ ನಂತರ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ದಕ್ಷರಾವ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕದೆ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ಈ ನಥೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು ಆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಡವರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾದಂತಹ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ನಾಬಾದ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯವರೇ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಈ ನಥೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆರ್ಲಾ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾದನಂತರ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 105 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆವರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ 76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಸರ್ಕಾರ ಇವೆ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರಿರೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಂದ ನಾವು ಹಣ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಪೋರ್ಪಡೆಯವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇ ಆಫ್ ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕ್ಯಪಾಸಿಟಿ ಇದೆ. ಅವರು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವೂ ಇದೆ. ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಚವಾಣ್ ಅವರೊಡನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ಹಣಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಏನು ಸಾಲವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಸಂಬಂಧದ 76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಎರ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನ ಫೈನಾನ್ಸಿಯರ್ ರಿರೇಷನ್ ಷಿಪ್ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ರಾಜಿಮನ್ನಾರ್

ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ರೈಟ್ಸ್ ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜಮನ್ನಾರ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಘನವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 30.52 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫಿಸಿಟ್. ಇದೆ. ಅದು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ 105 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀವೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದರು ಆದರಲ್ಲಿ 42 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಫೈನಾನ್ಸಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೆಶರ್ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೋಷಿಯಲಿಜಮ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಯುಲರಿಜಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೀವು ಸೋಶಿಯಲಿಸಂ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಯನ್ನು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರೆಂದು ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 1.84 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಬಂಗಾಲ್ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಪುನಃ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂಗಾಲ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ, ಇನ್ನೂ ಆ ಹೊರೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ! ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಏನಿವೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೊರಲಾರದ ಹೊರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಹಾಕಕೂಡದೆಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ದೇಶ, ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ಅನ್ನವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿ, ಜೋಳದ ಬೆಳೆಗಳು ಹೋಗಿ ಜನರು ಬಹಳ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕ್ಯಾಶ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಮನೆಯ ಒಂದು ಕನ್ಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ, ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಪ್ಯಾರಿಟಿ ಇನ್ ರಿಗಾರ್ಡ್ ಟು ವೇಜಸ್—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇಳುವಂತಹ ನ್ಯಾಯವಾದ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೇ ಒಪ್ಪದೆ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಬಾಯಿಯಲ್ಲ ಹೇಳಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅದು ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲರುವ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರಿಶಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಇದು ಅಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆಡಳಿತವು ದಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟ್ ಫಾರ್ಮೇಶನ್ path ಏನಿದೆ ಅದು ಕರಪ್ಶನ್ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಆ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟಿಕ್ formation ಪಾರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸೋಶಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪಾರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೋಶಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀರ್.—ನಿಮ್ಮ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪಾರ್ಟಿನಿಂದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಿಗೆ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ದೀನ ದಲಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮೊನಾಪಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟಿಕ್ formation ಪಾಲಸಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ, ನ್ಯಾಶನಲಸ್ಟ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ, ಆಗ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ತನ್ನಿಂದ ತಾನಾಗಿಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಜನರರ್ ಪ್ರೊಸ್ಪರಿಟಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಫಾರ್ಮೇಶನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಫಾರ್ಮೇಶನ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಫಾರ್ಮೇಶನ್ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೋಶಿಯಲ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಫಾರ್ಮೇಶನ್ ಸಮಾಜಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ಪಾಮಿ, ಈಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂತದ್ದು ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ. ಇವರು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಪಾಲಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ,

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀರ್.—ಮೊನಾಪಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸಂ ಬ್ಯಾನಿಶ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಆದರೂ, ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಅಬ್ಸೊಲ್ಯೂಟ್.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ತಾವು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಎರ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸರ್. ಈಗ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ? ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಬರೀ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕೇ ಹೇಗೆ? ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೌದು, ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಈಗ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀರ್.—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರನರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಿಗೂ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ತುಂಬಾ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾರಿಟಿ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರನರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿ, ಅನಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವರು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಡಿಷನರ್ ಬರ್ಡನ್ ಏನು ಬರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಹೊರಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಇಕನಾಮಿಕ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ಸ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri B. SUBBAIAH SHETTY (Surathkal).—I congratulate the Hon'ble Finance Minister for presenting a Budget with no extra taxes on the common man.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—About the general discussion on the Budget and the Supplementary Demands for Grants, if permissible under the rules, I suggest to club them and have one debate.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ವೋಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಸಲಹೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

MADAM SPEAKER.—That has not been moved.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾವ್ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Sri B. SUBBAYYA SHETTY.—I should like to draw the attention of the Government to certain things for which funds will have to be made available immediately. It is a matter of common knowledge that lands are acquired for public purposes and many families, especially tenants and poor labourers who are uprooted, because the compensation awarded by the Government is taken away by the land-lords and the tenants and poor labourers are left out to their own fate. Such a thing occurred in Mangalore while acquiring lands for the Penambur Harbour Project. Thousands of people were uprooted and the compensation awarded was taken away by the landlords, and the then Government promised them that they would be rehabilitated. But it goes to the credit of the Government that it did not keep up its promise. For this developmental project, for the upliftment of the country and for the benefit of the country, these poor people, tenants and poor labourers have sacrificed their all, home and hearth, where they lived since the time of their fore-fathers. But it is regrettable to note that even today these people have not been rehabilitated. Loans to the extent of Rs. 18 lakhs were advanced through the Co-operative Society and they built some houses in far away places like Katipall and decrees have been obtained against them and they will be uprooted from these places. Thus they will become homeless and displaced persons again. Therefore I plead and demand that grants have to be made available for rehabilitating these poor tenants and labourers and funds have to be found to wipe out their existing debts.

In this connection, I would like to point out that under Demand No. 31-II Minor and sub Heads-50 Public Works a sum of Rs. 5,44,000 has been provided for improvement of Lalbagh and Sri Jayachamarajendra Park, Bangalore, and further an amount of Rs. 80,60,000 is demanded under Capital Outlay of P.W.D. It is stated in the reasons given that an amount equal to this was surrendered. I am of the opinion that the matters under these heads are not very urgent, they could wait, and the amount could be reduced and very well be used for rehabilitating the poor displaced persons.

(SRI B. SUBBAYYA SHETTY)

I thank you very much for giving me this opportunity to say a few words.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಈ ನಂಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟಿನಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡ್ಸ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆದು ಸುಮಾರು 8—10 ತಿಂಗಳುಗಳಾದರೂ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಯೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಡಿಪ್ಲಾಸೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಲಿ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಒದಗಿಸದೇ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನಾಂಗದವರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಆಫೀಸಿಗೆ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ತುಂಬಾ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒದಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಡಿಷನರ್ ಷೇರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರ ಕಿವಿ ಬೆಂಡೋಲೆ ಮತ್ತು ಮೂಗುಬಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ಹಣ ಕೂಡಿಸಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಲು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಹರಿಜನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೂ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 90 ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಗೃಹ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10 ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಜನರಿಗೂ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಸಿಗದೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸೆನ್ಸಸ್ ಕೆಲಸವೇನೋ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಬಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ರೆಮ್ಯೂನರೇಷನ್ನನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆ ಬಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗದವರು ಕೇವಲ ಬಸ್ ಚಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿತ್ತೆಂದು ರೈತರಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ತಡೆ ಹಿಡಿಯಿಟ್ಟದ್ದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರೈತರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಹಾಗೂ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟರು ಹೋಗಿ ರೈತರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರಿಂದ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚಾಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಂದ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರಶೀದಿ ವಗೈರೆಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

3-30 P. M.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕಳೆದ 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸಿನ ಕೆಲಸಗಳೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಜಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಂಥ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

V-31/N72
N72-1-1-5
(B)4886.

BUDGET ESTIMATES FOR 1972-73
DEMANDS FOR GRANTS

(Vote on account)

Demand No. 1—Taxes on Income other than Corporation Tax.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—Sir, on the recommendation of the Governor I beg to move:

That sums not exceeding Rs. 3,66,000 be granted on account, out of the consolidated fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973, in respect of Taxes on income other than Corporation Tax.

MADAM SPEAKER.—Motion moved:

That sums not exceeding Rs. 3,66,000 be granted on account out of the consolidated fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the part of the year ending 31st March 1973, in respect of "Taxes on income other than Corporation Tax".

It is vote an Account. There will be no Cut Motions. This demand and all the other Demands are open for debate.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಫಾರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ನ್ನೂ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಓಟ್‌ಆನ್‌ಅಕೌಂಟ್. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಓಟಾನ್ ಅಕೌಂಟ್‌ನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾದ ನಂತರ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಾವು ಮೊದಲು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಓಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಫಾರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಈಗತಾನೆ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎರಡನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿ, ಆಗ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎರಡರಮೇಲೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನೂ ಮಂಡಿಸಿದೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಫಾರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ನಾನೀಗ ಮೂವ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಈ ದಿವಸವೇ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಬೇಡ ಈ ಇಂಟೇರಿಯಂ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಎರಡರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಮಾಡೋಣ ಎಂದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎರಡನ್ನೂ ಕವರ್ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಬಲ್ಲೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ನಾಯಕ್ (ಕುಮಟಾ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅನುಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದವುಗಳು. ಅವರು ದೊಡ್ಡವಿದ್ಯಾವಂತರು. ಅವರಿಗೆ ಆಳವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಜ್ಞಾನವಿದೆ; ಅವರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ನವೀನತೆಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಅನುಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೀಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ನಮ್ಮುದ್ದು ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕಗಳನ್ನು ಶತ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನುಗಾರರು ತಮ್ಮ ಗೃಹವನತಿಯ ... ...

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Madam, on behalf of the Opposition I wish to submit that when such an important subject such as the Demands for Grants is being discussed, it is but necessary that at least fifty per cent of the Ministry should be present in the House. I know, Madam, that the Council is going on but they should give top priority to the Assembly when we are discussing the Demands for Grants.

MADAM SPEAKER.—One Hon. Minister is there.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Just now he has come; but where is the Finance Minister? It is most improper on the part of the Ministers to leave the House when the discussion on the budget is going on; particularly, the Finance Minister must be present in the House. The Treasury Benches should respect the Opposition and the speakers who are raising points.

(*At this stoge, the Finance Minister entered the House*)

MADAM SPEAKER.—The Finance Minister is also here. Does the hon. Member think that the Finance Minister cannot go out even to ease himself. Just because he wants to say something, it is not fair on his part to make such comments.

(MR CHAIRMAN [SRI G. RAMA GOWDA] in the Chair)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ನಾಯಕ್.—

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ.....

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾವಾಗಲೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ 2—3 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫೋರ್ಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಚಿವರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಫ್ರೊಸೀಜರ್ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಬಂದನಂತರ ಎದ್ದು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಲೇಬಾರದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧ ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಂಥದನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಧೇರ್ಮನ್ನರು.—ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಕೆಲಸ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನ ಸದಸ್ಯರು. ಇಲ್ಲ ಏನೇನು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ನಾಯಕ್.—ನಾನು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಾನುಗಾರರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕ ನಿವೇಶನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದುರ್ಭರ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಹಕ ನಿವೇಶನಗಳೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡಲೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ರೀತಿ ಒಂದು ಮೈಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಮುಕ್ಕ, ಅಗೆಯರು, ಹಳೆಯರು ಈ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಜನರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದಂಥ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಲಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಹರಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಈಗ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಲಿರುವ ಕಾಸ್ಟಿಕ್ ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಜನಗಳಿಗೆ ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್ನಿವೇಶನ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕಾಸ್ಟಿಕ್ ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಾಂಬೆ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಮದ್ರಾಸ್ ಈ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೂಲಕ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತದಿಂದ ಬಂದಂಥ ನೀರು ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ, ಗಗನಾಶಿನಿ, ಕಾಳಿನದಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡು ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಿಹಿ ನೀರಿನಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಏನು ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವಾದ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರೋ, ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಆದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇವತ್ತು ಕಾಲು ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿ ಗೆಳೆಯರು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಸಮಾಜವಾದಿ ಘೋಷಣೆ ಮುಖೇನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಹೊಸ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಂದು ಹೊಸ ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರ್ಗ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು, ಅವರನ್ನು ನಂಬಿ ಅನೇಕ ಜನ ಗೇಣಿ ರೈತರು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಂರಕ್ಷಿತ ರೈತ ಎಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವನು 1965ನೇ ಇಸವಿ ಹಿಂದಿನ 12 ವರ್ಷದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಓದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ 12 ವರ್ಷದ ಮೇಲಿನ ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. 1965 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ 1952—53 ನೇ ಇಸವಿಯ ಪಹಣಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ 1958—59 ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನೂ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ರೈತ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಖಾತೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ 1952 ನೇ ಇಸವಿ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ದಾಖಲೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಹೋಗಿ, ಅದನ್ನು ಸೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೇಳುವ ಎಲ್ಲಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಓದಗಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬೇಕು. ಆವಾಗ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ದಾಖಲೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಅನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದು ಗಜಗರ್ಭ ಇದ್ದಹಾಗೆ. ತಾವು ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಿಂದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯವು ಕುಂಟುತ್ತಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೇಗಾದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಯತಶ್ಚಿಯಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಗರದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 7 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 7 ವರ್ಷವಾದರೂ 500 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಲೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 1500 ಗೇಣಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. 1965ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು, ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದೆವು. ಕಾಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟೆವು. ಆದರೆ ಅದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಈ ರೋಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಈಗಿರುವ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರಕಾರವೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿತ್ತು, ಅದೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದೆ. ಆದಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿ ನೀವು ಹೇಳುವಾಗ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾತು ಕೊಡಿ. ಗೇಣಿದಾರರ ಹೆಸರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಖಾತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ವಚನಭ್ರಷ್ಟತ್ವ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ನಟವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಹಣ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಭಾಷೆ

ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಭೂನುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ನಂದ ರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಧಿ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಎದೆ. ಆದರೆ ಅದರಂತೆ ನಡೆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಕಾನೂನನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇರುವ ರೋಪವನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿ ಪ್ರಗತಿಪರಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜು ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಒಂದು ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಮುಂತಾದ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಸಾರಾಯಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ನರಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಮೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಓಟರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ನತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಊರಲ್ಲಿರುವವರು ಊರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಹೆಸರು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಕನಿಗೂ ಮತ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾದ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಲ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪಟ್ಟಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಹೆಸರು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಓಟು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿದೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಹೊಸಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ಜನರರ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಾಬ್ತಿಗೆ ಬಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಕಥೇರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಮಂಜಸವೇ ? ದುಂದುವೆಚ್ಚ ಬೇಡವೆಂದು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೇಶದ 23 ಕೋಟಿ ಜನರು ಮೂರಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ವಿನಾಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಡಮೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮದು ಬಡದೇಶ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ, ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಭೋಗ ವಿಲಾಸಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಾರದು.

4-00 P.M.

ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್, ಈಚೆಗೆ ನ್ಯಾಲ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ, ಕೋರ್ಟುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆಯೇ ಏನಹ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಬೇಗ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಕೋರ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಾಗರದ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಶಿಕಾರಿಪುರ, ಸೊರಬ ಹೊಸನಗರ ಈ ಮೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಬಂದು ಹೋಗಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಮಾತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಮಂಡಲ ಇದ್ದು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಚಳುವಳಿಯು ಕೂಡ ಹೊರಗಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ, ಈಗಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನೂರಾರು ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು 10—15 ವರ್ಷಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೆಂಗಾಮಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು .ಯಾರು ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈಗ ಹಂಗಾಮಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವವರಿಗೆ ಸರ್ವೀಸ್ ಸೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಎಂ. ಎಸ್. ಐ. ಬಿ. ಗೆ ಸೇರಿಸುವುದೋ ಅಥವಾ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸುವುದೇ ಎನ್ನುವುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಗಲಭೆ ನಡೆದು 30—32 ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ನಡೆದು ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಹೇಗೆ ದೊರಕಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಬಾಬಿನಿಂದ ಹಣ ದೊರಕಿತು, ಎಲ್ಲಂದ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂತ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದುಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ನಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆರ್ಥಿಕಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಡಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಅರಿಸಿಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಾಂಧಿನಗರವಾದರೂ ಅದು ಸುಮಾರು 85 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹರಿಜನರು, ಬಡವರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೂಡಾ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 76 ಐಟಮ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಈ 76 ಐಟಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐಟಮ್ ಕೂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರ, ಬಡವರ ಅಥವಾ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ. 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತರುವಾಗ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದರೋ? ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದಿದ್ದಂಥಾದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಎನ್ನುವುದು ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಹಳ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಪರಮಾನ ಬರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಇರುವಂತ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಇದು ಯಾರು ತಂದರೋ? ಇದು ನಾವು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಜವಾದಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಕೆಲವು ಎರಡು ಪೌಂಡು, ಕೆಲವು 11 ಪೌಂಡು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ 11 ಪೌಂಡು, 2 ಪೌಂಡು ತೂಕದ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿತ್ತಿದ್ದವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಯಾರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 2 ಪೌಂಡ್ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಅವರು ದೊಡ್ಡವರಾದಮೇಲೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇರತಕ್ಕ 50 ಪೌಂಡ್ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕಾವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ ಆಗ ದೇಶವೂ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಆವಾಗ ದೇಶವು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಧ್ಯೆಯೇ 40 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬೆಳೆದಂತ ಮನುಷ್ಯ, ಅಷ್ಟುಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯ ದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಳೆದಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಖುದ್ದಾಗಿ ನೊಂದವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಕಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸಂಕಟವನ್ನು ತಮ್ಮಮುಂದೆ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳು

ವಾಗ ಒಬ್ಬಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವುಂಟಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸ ಬೇಕು, ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂತ ಒಂದು ಅಂಶ ಈ 76 ಐಟೆಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವೂ ಇಲ್ಲ. 71-72ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಐಟೆಮ್ ನಂಬರ್ 22ರಲ್ಲಿ Advances and Loans ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 25,95,300 ರೂ. ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪೇಜ್ ನಂಬರ್ 48 ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 54 ರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ವಿವರಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ತಮಗೆರ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಗೋಪಾಲಪುರ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ರೋಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಸುಮಾರು 5—6 ಅಡಿಗಳಿರುವ ರೋಡು, ರೋಡು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಬದಿರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಒಂದು ಮನೆಯಿಂದ ಮೋರಿಗೆ ಉಗಳಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆ ಮುಂದೆ ಹಾರುತ್ತದೆ, ಇಂತಹ ಹರಿಜನರೇ ಇರುವ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಚೇರ್ಮನ್ನರು.—ಇವೆರ್ಲಾ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟುಗಳ ಐಟಂಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇವೆರ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು; ಇದಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಇತರ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಇದನ್ನೂ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸುಮಾರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನ ಆದರಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹರಿಜನರ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಹಿಂದೆ 64 ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇದ್ದದ್ದು ಇಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ 146 ಗುಡಿಸಲುಗಳಾಗಿವೆ, ಇಂತಹ 144 ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ದಿನೇ ದಿನೇ ಇಂತಹ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರೇ ಬರುತ್ತಿವೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಂದರ ನಗರ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದಾಗ ರಾಲ್‌ಬಾಗು ಹಾಗೂ ಪೋತಿ ಮಹಲ್‌ಗಳೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಬರೀ ಹರಿಜನರೇ ಇರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆ ಸರಕಾರದ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇವರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಡಜನರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವನತಿ ನೀರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಬರುವಾಗ ನೋಡಬೇಕು, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ವರಿಗೆ ಸಮಪಾಲು ಸರ್ವರಿಗೆ ಸಮಬಾಳು' ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ಹೇಳಿರುವ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವನು. ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಂತವೇರಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಬಂದಂತಹ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರಿದಿರತಕ್ಕ ನಾನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನ ನೆನಪು ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡ ಶಾಂತವೇರಿಯವರ ಕಡೆಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಅವರನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜವಾದ ಎಂದು ಸಾರಿಕೊಂಡು ಈ ಬಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರದ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಏರಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಇಂದು ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಸಿಂಡಿಕೇಟು ಎಂದು ಆಗಿದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಂದರೂ ಇನ್ನೂ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ದೇಶ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ದಲ್ಲಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಂಪರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ, ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು, ಸಮಾಜವಾದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗರೀಬ ಹಠಾವೋ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಘೋಷಣೆಗಳಿಂದ ಬಡತನವೇನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಃ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಜೀವನವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಜನರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಏನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ತರುಣ ತರುಣಿಯರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಿ ? ಇಂತಹ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಇದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 40 ರಕ್ಷ ಮಂದಿ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇದ್ದಂತಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜನರಿಂದ ರಕ್ತ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಆಗುವ ಕಾಲ ಬರುವ ಕಾಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ, ಇಂದು ಜನ ನಿಮ್ಮ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವ ಜನ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕಾಲ ಇವರುಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಇರಬೇಕು ! ಮುಖ್ಯ ನಮಗೆರ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ, ದರೋಡೆ, ಲೂಟಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಗೆ ಇಂದು ತಂದಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮರೆನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹವರು. ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದವನು, ಮರೆನಾಡಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯೂ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಮರೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀವಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಇದ್ದರು. ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಅಂಬಾರಿ ಮೇರೆ ಕೂರಿಸಿ ಅವರ ಜಂಬೂಸವಾರಿ ಮಾಡಿಸಿದರೇ ಹೊರತು ಅವರು ಮರೆನಾಡಿನ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಂದು ಅವರನ್ನು ಜಂಬೂಸವಾರಿ ಮಾಡಿಸಿದವರು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏನೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ನಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆ ಎಂದರೆ ಮರೆನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಡಿರುವುದು. ''ಮರೆನಾಡದು ಮಲೆಯ ಬೀಡದು, ಸಿರಿಯ ಚೆಲುವಿನ ಗೂಡದು ಅಲ್ಲಿ ಸಗ್ಗವೇ ನೂರೆಹೋಗಿದೆ ನಂದನವೆನಾಡೆಲ್ಲವು'' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳ ಅನುಕೂಲತೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿಸಿದಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಕಣ್ಣು ಹಾಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡಿನ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಊರಿಗೊಂದೇ ಮನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಬಡವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಮಂತಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟಿಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಹೀನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮರೆವಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಭೂಹೀನರು ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಃ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಉದ್ಧಾರದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ, ತಾವೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಹೀನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂಬುದು ದಾರುಣ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಭೂಹೀನರ ಸಮಸ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅಸೇತು ಹಿಮಾಚಲ ಪರ್ಯಂತ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭೂಅಕ್ರಮಣ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭೂಹೀನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ರೈತಾಪಿ ಬಡವರ್ಗದ ಜನರು ಸರ್ಕಾರೀ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೇ ವಹಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕೃಪೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ ಭೂರಹಿತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಲಪಟಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಹೀನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಭೂ ಅಕ್ರಮಣ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ರೈತರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಸಬು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ರೈತರು ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಪೈಶಾಚಿಕ ದ್ರಾಷ್ಟ್ಯತ್ವ ತುಂಬಿದವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿಕೊಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನಿಜವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅವರು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿಗೇ ಖಾತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಈಗ ಜಮೀನುದಾರರು, ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ತಕರಾರೇ ತಕ್ತೆದಾರರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೊಸ ವರ್ಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಇಂತಹವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಕರೆಗೆ 600 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಅದು ಮೊದಲನೆಯದಲ್ಲ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಂತಹವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಖಾತೇದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಟಿ. ಟಿ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಈಗ ಅನೇಕ ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೂಡ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಖಾತೇದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೂಡ ಖಾತೇದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಂತರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂತವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆಳೆದು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಣ್ಣಿನಮಕ್ಕಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರೋ ಶ್ರೀಮಂತರ ಜಮೀನಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನದನ್ಯರ ಜಮೀನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೆ, ನೂರಾರು ಜನ ಬಡ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳ ಸಂಬಳದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ವೇತನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವೇತನವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಅಥವಾ ಸಮಾನ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ? ನಾನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫೋರ್ಡ್‌ಡೆಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅವರು ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು. ಅವರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಡೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತಹ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಅವರು ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಡಿನ ಹಿರಿಮೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಆದಾಯಗಳನ್ನುವ ಉಪಯುವನ್ನು ಶ್ರೀಲೋಕಿಯಾ ಅವರು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಂಚಿನಿಂದಲೂ ಕಳೆಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂಜ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಪೆಚ್ಚಿದ ಮೇರೆ ಮಿತಿ ಹಾಕುವುದು. ಪೆಚ್ಚಿದ ಮೇರೆ ಮಿತಿ ಹಾಕುವುದು ಎಂದರೆ 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 2000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಳಗೆ ಪೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ದಿವಂಗತ ಡಾ. ಲೋಕಿಯಾ ಅವರು ಆಗಿನ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಉಳಿತಾಯದಿಂದ ಬರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರಾಗೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನನ್ನೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಗೌಡ (ಯಲಹಂಕ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಆದ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿ ಇರದೆ ತಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಜನಗಳೂ ಸಹ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಕೂಡ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂತಹವರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಈ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯುವಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜವಾದದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಹೆಚ್ಚು ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜವಾದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಾಜವಾದದೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅಂತಹವರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಹೊಸ ಯುಗ ಏನು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ನಾವು ತರುತ್ತೇವೆ.

ಎಂದು ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ ತುಂಬಾ ಗಾಢವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನಮಾಜುವಾದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ರಚನೆಯಾಗುವುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬಹುಮತ ಪಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೂಮುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ರೂಮುಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುರ್ಚಿಗಳೂ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಟೇಬರ್ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಲೇಖಣಿಯೂ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆದದ್ದು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿದ್ದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನೋಡದೆ ಇದ್ದುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಸಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತಳೆದಿದೆ. ಬೇರೆ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಷರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟುನಲ್ಲೂ ಸಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಯಾವ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಲೆಯಾಳಂ ಇದೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳು, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಜನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟು ಮೊದಲಾಗಿ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಕೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಕುಗ್ಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಜನ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು, ನೂರಕ್ಕೆ 20 ಜನ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂತವರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ನಮಾಜುವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನೂರಕ್ಕೆ 20 ಜನ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡೆಗಾಣಿಸಬಹುದು ; ಹಂಜನರು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಎರಡು ವರ್ಗದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮುಂದಗಾಮಿತನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜನಕ್ಕೆ ಏನು ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು). —ಸನ್ಮಾನ್ಯಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಈಗತಾನೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೊಂದಿದ ಅಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವವುಳ್ಳವರಾದ ಮತ್ತು ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕಾಬೇಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾದ ಸಂಗತಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್)

ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಹಳೆಯ ರಕ್ತದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ರಕ್ತವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಇರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾದ ಸಂಗತಿ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಜನತೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಯಾವ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಮತ್ತು ಜನತೆ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಈಗ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಥಳದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮವಿರತಕ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಗೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರಿಂದ, ದೀನದಲಿತರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ಷೇಮ ಇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕ್ಷಾಮವಿದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅಡಚಣೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಭೂ ವಿವರಣೆಗಾಗಿ ಎರಾ ಕಡೆಯೂ ಒಂದು ರ್ಯಾಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಬಡವರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಂ.ಎಲ್.ಎಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲಾ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಯಾವ ಜನರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಂಚಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಬಿಟ್ಟು, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ, ಆ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಯಾರು ಬಡ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಬಡ ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭೂಹೀನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗಂತೂ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ದೀನದಲಿತರು ಪಡುವ ಗೋಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನರಕ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಪಡುವ ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವಂತಹ ಎಂ.ಎಲ್.ಎಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ನಮ್ಮಂತಹ ಎಂ. ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಆರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆಎಂದು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರ ಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇರಾಖಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನೂ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ಭೂಮಿ ಯನ್ನು ಹಂಚಿವ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅಂತಹ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆಯೋಗ್ಯ ವಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಇಡೀ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಹಂಚಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನಸ ಅಲ್ಲಿನ ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಮೈಕ್ಕಳನು 15—20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಗಿರವಿ ಇಟ್ಟು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರಸಂಘಕ್ಕೆ ಷೇರನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಡಬಾರದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನಸ ನಾನು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾದ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಆಗುವಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ನೂತನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದವರು, ನಾಳೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು; ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಿನ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಏನೊಂದು ಬಡ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಇವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತರುವಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವರು ಇಂದು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಿವ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಇವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರಲಾರದು. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಯಾವ ಜನತೆಯು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನದ ಮತ ಕೊಟ್ಟು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುವಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿವ್ದಾರೋ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಾದರೂ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮಗೆ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದು, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೆ, ನಾನು ಈ ಸಪ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಚ್ಚಿನುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಂ. 9 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇರೆಕ್ಟೊರಲ್ ರೋಲ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 2,25,000 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತದಾರರಪಟ್ಟಿ ಏನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರು. ಅದರಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 25 ಮಂದಿ ಊರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಅದಲ್ಲದೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ '' ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವೇಸ್ಟ್ '' ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ; ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕ್ರಮವಾಗಿಮ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನ ಮತವು ಕೂಡ ಹೋಗದಂತೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಕೂಡ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಶುದ್ಧವಾದ ಮತದಾರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಭಾಂಗಿ)

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಕಾನೂನಿನ 66ನೇ ಕಾಲಂ ಪ್ರಕಾರ ಭೂ ಮಾಲಿಕರು ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಭೂ ಮಾಲಿಕರು ತಮ್ಮ ಹಿಡುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಕ್ಲೇರೇಶನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ತದನಂತರ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಏರಿಯಾ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಏರಿಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಹಾರಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ತಡೆದು ನಿಂತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಆ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀವ್ರ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಉಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯದೆ 44ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫಿಕೆಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ''ಟಿಲ್ಲರ್ಸ್. ಆಫ್ ದಿ ಸಾಯಿಲ್ ವಿಲ್‌ಬಿದಿ ಓನರ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಲ್ಯಾಂಡ್' ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿ ಇರುವಂತಹ ಜನರು ಅದರ ಮಾಲೀಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ 44ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ್ ಗೆಜೆಟ್ ಪ್ರಕಟನೆಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಇದರ ಪರಿ ಹಾರ ಧನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಾಬಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸು ವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಮಿನಿಷ್ಟ್ರೇಶನ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯ ವೆಂಬುದು ಬಾಗಿಲನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಜಸ್ಟೀಸ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ದೊರೆತರೆ ಲಟಿಗಂಟಿನ್ನ ವಿಪರೀತ ವಾಗಿ ತ್ರಾಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಖಾಸಗಿ ಮನೆಮಾಲಿಕರ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಆಯಾ ಮಾಲಿಕರ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಯಾ ಮುನ್ಸೀಫ್‌ರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ, ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎರಡನೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೋಟ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಪಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬಂಧುಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಪೋಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ನಾನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನನ್ನ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎರ್ಲಾ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗಳಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವನ್ನೇನೋ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇರಿಗೇಷನ್‌ಕ್ಯಾಪ್ಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿದ್ದುವು. ಈಗ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಡೆಗೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಬ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ನಾದುರಸ್ತಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 5-10-15-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಆ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಮಾಡಿದರೆ ನೂರಾರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮಾಡಲು ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿ

ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ನಿಗೇ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ 10–12 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಿಕಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಾರಿಗೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ನ್ಯಾಷನರ್ ಹೈವೇ, ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್‌ಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಪಿ. ಪಿ. ರೋಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಏನೇನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮ ಬಂದರೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಏನೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಬೇಸತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನ್ಯಾಷನರ್ ಹೈವೇಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ I V C ರೋಡುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ.ಗೆ I. V. C. ಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ನ್ಯಾಷನರ್ ಹೈವೇಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಕೇವಲ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ. ಅವರ ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಕೇವಲ ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೇ ಇಂತಹ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ, ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಪೇಪರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಸ್ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅಧ್ವಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅನೇಕಸಾರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರಿಗೆ ದೊರೆಯುದೆ ಅವರು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಒದಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಯಾವ್ಯಾವ ಐಟಂಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸಬರಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರು ಮೇರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷವಿಡಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸರಿಹೋಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ)

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕರ್‌ಚರಲ್ ವಿಷಯ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಬರೀ ಸೆಮಿನಾರ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಆ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಕೀಮು, ಈ ಸ್ಕೀಮು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು, ಇದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆ ಇಂತಹ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಚರ್ಚೆಯಾದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಫ್ರೆಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಶಕ್ತಿವಾನ್ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಮತ್ತು ನಜ್ಜೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವೃಥಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ನುರಿತ ರೈತರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪರದೇಶಗಳೊಡನೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಾದವನಿಗೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇದ್ದಾಗ ಜನಗಳು ಯಾವರಿಸರು ಇಲ್ಲದೇ ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಸಿಕಿನ ಜೋಳವನ್ನು ಮಳೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆದರು ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಪಡೆಯ ಬಹುದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ್ಯದಿಂದ ರಾಗಿ ಆದರೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಆಗುವ ಕಡೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಬೆಳೆದರು. ಜೋಳದ ಬೆಲೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ 25ರಿಂದ 30—40 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಯಿತು. ಹೀಗಾದುದರಿಂದ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಹಾಸ್ಯಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ದರಿಂದ ಸೆಮಿನಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಹ ಸೆಮಿನಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ :—ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ 500 ರೂಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಮಾರಿದಾಗ 250 ರೂಪಾಯಿ ಬರುವುದಾದರೆ ಅವನು ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನ ಖರ್ಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೇಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್‌ಮಾಡಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯಿಂದ ರಾಭ ಬರುವಂತಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆಹಾರಾಭಾವ ತಾನಾಗೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಸರಬರಾಜು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾಲುಮೇರೆ ನಿಲ್ಲುವಂತಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳೀನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಾಭ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಹಾ ರೈತರಿಗೆ ಅವರು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ದವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದಾರಂತೆ. ಅವರು ಬೆಳೆದು ಬೆಳೆ ಹಾಸ್ಯಾಯಿತಾಗಿ ಬೆರೆ ಕುಸಿಯುವಂತಾದಾಗ ಸರಕಾರದವರು ರೈತನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದರದಲ್ಲಿಕೊಂಡು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬೆಳೆದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆಬೆಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾವ ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.

5-00 P.M.

ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಕಾಗದದಮೇಲೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಆ 'ಗರೀಬೀಹಟಾವೋ' ಮತ್ತು

ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳೆಲ್ಲಾ. ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ರೈತನ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ರೇಟು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ರೈತನ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ 400-500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಆ ಹಣ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದೆಂದು ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಮನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 3 ಸಾವಿರದಿಂದ 5 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರದೇ ಆದ ಒಂದು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವರಿಂದ ತಲಾ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಷೇರ್ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಯಾರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತೋ ಅವರಿಂದ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಕಾರಣ ಎನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1964-65 ರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ಏಕೋಪದಿಂದ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಲ್ಲ ಯಾವಾಗ ಅವರು ಆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಲಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬಾರೋಯಿಂಗ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಷೇರ್ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವಾಲೆ—ತಾಳಿಗಳನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ಷೇರು ಹಣವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಎಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಹಾಕಾರ ವೇಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ನಾವು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೊಸವಾಗಿ ಸಾಲ ಕೇಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಅವರಿಗೂ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡೋಣ ಎಂದು ನಾನುಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಕೆಂಚೇಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷಮಹಾಶಯರೇ ಮತ್ತು ಸಭಿಕರೇ: ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ರಾಜ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರೈತರ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ದೀನದಲಿತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಹುಟ್ಟುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಜವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ರಾಜಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ರೈತರ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ದೀನದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕಂಪವಿದೆ. ಅವರು ಕಟ್ಟಾ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದುಡಿಯಲು ಅವರು ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಾವಿಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನವನ್ನು ನೀಗತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 23-24 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆ ಜೀವನ ಹಿಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಇದ್ದಿತೋ ಇಂದೂ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಗರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವಂಥ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ದೊರೆಯುಲು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭವಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವರ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಆದಂಥ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಅವರಿಗಿದೆಯೇ ? ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೌಕರ್ಯ ಅವರಿಗುಂಟೇ ? ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಎಮ್ಮೆ ಮೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಡಾದರೋ ನೂರಕ್ಕೆ 80ರಷ್ಟು ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರವಾಸಿಗಳ ಜೀವನ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ಜೀವನ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದಿರುವುದಿಷ್ಟೆ. ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಜನ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಕೆಂಚೇಗೌಡ)

ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶವೇನಿದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಯಾರು ನೂರಕ್ಕೆ 80ರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅಂಥ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರೇತಕ್ಕೆ ಆ ಕಸುಬಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಸುಬಿನಿಂದ ತಂದು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾವಂತ ತರುಣರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದೇನು ಉಪಯೋಗ? ಹಾಗೇ ಪೈನ್ಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಬಂದ ಶಿಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೇ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅದೇ ಕಸುಬಿಗೆ ಹೊಸಬರನ್ನು ಏಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ? ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಾದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳಿದ್ದಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡವು. ಆ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳು ಇದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿಗಳಿಗಾದರೋ ನೀರು ವರಮಾನದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕಸುಬಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಆ ಪಶು ಸಂಪತ್ತಿನದೆ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾಕೊಡಬೇಕು. ಪಶುಪಾಲನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಉಪಕಸುಬನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕೋಳಿ, ಹಂದಿ ಮತ್ತು ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೭೦ ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೇಕಡ 80ರಷ್ಟನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್ಲು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಆ ಲೋಕ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದವು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಸಭೆಗೂ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನತೆ ಒಂದು ಕೂಗಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕೂಗು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಬಡತನವೇ ತೊಲಗು ಅಥವಾ ಗರೀಬೀ ಹಟಾವೋ ಎಂಬುದು. ಆ ಸ್ಲೋಗನ್‌ಗೆ ಜನತೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತ ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಾರಣವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಾರಣವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದು ಮೇಲ್ಪಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ

ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಈ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ—ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಸ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಭಾಗದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಆಡಳಿತ ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಭೂಮಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಎಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಭೂಹೀನರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಏನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದರೋ ಪಟ್ಟಿಯಮೇಲೆ ಆಧಾರ ದಮೇಲೆ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಪಟ್ಟಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಾಳಿಗೆ ಹೋಯಿತೋ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈಗ ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ 9 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜದ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮತಾವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತ ಇದ್ದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗೊತ್ತು, ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ಓಡುತ್ತಾ ಇರುವ ರೂಟಿನಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ಬಸ್ಸುಗಳು ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಎಂದು ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಖಾಸಗಿಯವರು ಬಸ್ಸು ಓಡಿಸುತ್ತಾ ಇದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ನಡೆಸುವವರು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮತ್ತು ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್‌ಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್‌ಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡುವವರು ಸರ್ಕಾರದವರೇ. ಇದು ಎಂತಹ ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ಓಡಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೆ. ಅದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್ಸು ದಿನಕ್ಕೆ 5–6 ಟ್ರಿಪ್ ಓಡಾಡಿದರೂ ರಾಭಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಓಡಾಡಿಸುವ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಎನ್ನುವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುರಾದೃಷ್ಟಕರ. ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೆ, ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ 9500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ 5 ತರಹ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಜೊತೆಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಇಟ್ಟು ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 20–30 ಜನರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹುರಿಯಾಳುಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವಂತೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅರೀತಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇತ್ತ ? ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಿರಾ ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್, ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಅಂಡ್ ಫಿಶರೀಸ್ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ 86,59,800 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಔಷಧಿಗಳು, ಸ್ಪ್ರೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಇವುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಈಗೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಬ್ಸಿಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ತಾ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಔಷಧಿಗಳು, ಸ್ಪ್ರೇರ್‌ಪಾರ್ಟ್ಸ್‌ಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದರೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಿಂದಲೇ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ)

ಇನ್ನು ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೋರಾರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚುರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್‌ನವರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ರೋಗರಹಿತವಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ರೋಗ ಎಂದ ಕೂಡಿದ ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು ಆಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 90ರಷ್ಟು ಬೆಳೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ರೋಗದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬೀಜವನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೆಟಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ಜಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಕಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಹೈರೋಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಖಜೆಂಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗುತ್ತೇದಾರರು ಆಗಲಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಾಗಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಈ ಒಂದು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಶ್ರಮಜೀವಿ ವರ್ಗದ, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಅಂಶವೂ ಕೂಡ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗರೀಬಿ ಹಟಾವೋ, ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಸ್ಲೋಗನ್ಸ್ ಆಗಿ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಯೋಜನಾ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಶ್ರಮಜೀವಿ ವರ್ಗದ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳು ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಬಳಿಗೆರೆ) :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂಕಾಲು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆ ಅಡಿಯಿಂದ ನೀರು ನುಗ್ಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮುಂಚೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು.

ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವಾಗ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸದಾರದು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಕಡಮೆ. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಅವರ ಹಿತ ನೋಡಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ವಿಧಿಸುವ ಯಾವ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುವುದು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಎರಡನೆದರ್ಜೆ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಫರ್ನಿಚರ್ ಇದ್ದರೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ 10 ಎಕರೆ ಇರುವ ರೈತನ ಬಳಿ ಕಾರಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತನ ಮನೆಯಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಒದಗಿಸುವರು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ರೈತರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ

ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವರು ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನರಿತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಾಯನೀಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನೊಂದಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯವೇ ಆಗಲಿ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪದ್ಭರಿತ ವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಳೆಬೆಳೆಯಾಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿವ್ದಾರೆ. ಗಂಧದನಾಡು, ಚಿನ್ನದನಾಡು ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಎಲ್ಲರ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮೈಸೂರಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಲು ಉತ್ತಮ ವಾಗಲು ಇಂದು ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸರಕಾರವಿಂದ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರದವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣೊರೆಸುವ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಬಾರದೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಜನ ಸೇರಿಕೆಡ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸರಕಾರ ಇದು. ಇಂಥ ಸರಕಾರದಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ಅಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಿರುವಾಗ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಜಾಹಿತ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುಬಲ್ಲದು? ಇಂಥವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಲು ಶಕ್ತರೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಲಂಚಕ್ಕೆ ಕೈ ಒಡ್ಡದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೆದರುವರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಲ್ಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಕ್ಷವಾದ ಆಡಳಿತದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಲಿ, ದ್ವೇಷ ಏಕ್ಲಿ. ದಕ್ಷತೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರುವ ಯಾವ ಪಕ್ಷವಾದರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು. ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಾಗಿ ಸ್ಲೋಗನ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಜೆಟ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಲೋಗನ್‌ಗೆ ತಕ್ಕ ಅಂಶ ಒಂದೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಭಿಕ್ಷವುಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಮೋಹಕತೆ ಇವೆರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

5-30 P.M.

[MADAM SPEAKER in the Chair]

ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾವೂ, ನೀವೂ ಮರೆಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರದೆ ಹೋದರೆ ನಿಮಗೆ ಬಡಜನರ ಶಾಪ ತಟ್ಟದಿರದಾರದು. ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನರಿತೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ 50 ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಅಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುವಂಥ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನದ ಹೊಡಿಕೆ ಹಾಕಬಹುದಾಗಿದೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ್ದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮದು ಚಿನ್ನದ ನಾಡು ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ರೋಗರಹಿತವಾದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಗುಂಡಿತೋಡಿ, ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆಹೋಯಿತು. ನಾವಾಗಲೀ, ನೀವಾಗಲೀ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಭಗವಂತ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮದು ಬಹುಮತದಿಂದ ಗೆದ್ದಿರುವ ಪಕ್ಷವಾದರೂ, ನಿಮಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಮೇಲಿನಿಂದ ಘೋಷಣೆ ಬರಬೇಕು, ನೀವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೋ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಅರಸು ಅವರಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಗೌರವಪಟ್ಟಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಆದರೆ ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗಲಾಗಲೀ, ಅಶಿಸ್ತು ತಾಂಡವವಾಡಿದಾಗಲಾಗಲೀ, ಲಂಚ ಕೋರತನ ನಡೆದಾಗಲಾಗಲೀ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಮಾನ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದಂತ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರುರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೀವು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಾವೂ, ನೀವೂ, ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಓಡಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ! ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಜಿಗೆ ಸೇರಲು ಕರೆಸುತ್ತೀರಿ. ಏಮ್ಮ ದಿವನ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರೈತರ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಇಂಥ ವಹಿವಾಟು ಎಷ್ಟುದಿನ ನಡೆದೀತು ? ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವನಾದರೈತ ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯಾದ ರೈತನನ್ನ ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ದಟ್ಟ ದರಿದ್ರ ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಅವನನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ದಿವಸ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಬಂಗಲೆ, ಒಂದು ಕಾರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಅನೇಕ ಜನ ಮಿತ್ರರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ; ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಖಾತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟು ಬೈಗುಳ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ರೈತರಮಕ್ಕಳು, ಒಕ್ಕಲಿಯ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮಕ್ಕಳು, ಒಕ್ಕಲಿಯ ಇರಾಖೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ದಕ್ಷವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟಿ. ಎ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಯೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರವಾಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಕೆಲಸಪಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾರು ಹತ್ತಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನೂ ತುದ್ದೀಕರಣ ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಾಮುಂದೆಯೇ ಈಗ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ· ಕುರ್ಚಿ ಇಲ್ಲ, ಬೆರ್ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ.

ವೆಂದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಶಾಸಕರಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ನೀವು ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಶಾಸಕರಾದವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಮಲತು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಬೇಕು ಎಂದು ಹೆಳತಕ್ಕವನು ನಾನು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಾದಭ್ಯ ನಮಗೆ ತಾಯಿ, ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಡೆದಿದ್ದೀರಿ, ಎತ್ತಿ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಳ್ಳೆಯಬುದ್ದಿ ಕಲಸಿದ್ದೀರಿ, ತಾಯಿ ಆಗಿದ್ದೀರಿ ಸರಿಯೇ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಲುಷಿತವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಧರ್ಮದತಕ್ಕಡಿ ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜನವಿರತಕ್ಕ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಹಾಕಿ ನವಾಕಾಲ ಮಹಾನರನ್ಯತಿ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯರು ಹೇಗೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ತೂಗಿ ಬಿಡವರ ರಕ್ಷಿತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಎಡಗೊಡದೆ ಈ ಮೈತ್ರಿಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ನದಾಕಾಲ ಗೌರವಿಸುವಂಥ ನದ್ಬುದ್ಧಿ ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗಲಿ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ದೇಶದ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು, ದೀನದಲಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತು ಧರ್ಮ ಸಾಂಪನೆಯಾಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ. ಆ ರೀತಿ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ನದ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† **Smt. VIJAYA DEGAI** (Chitapur).—Madam Speaker, at the outset I support the Supplementary as well as the interim Budget that are before the House today. I congratulate the Finance Minister for having presented the tax-free as well as interim budget after taking over as Finance Minister within a few hours. The budget actually is a clear-cut, open and straight forward budget. He has brought the budget from a camouflage to reality. The Finance Minister is justified in asking for some more time because he wants to have a fresh look at the financial position of our State as well as major problems which are facing our State. He wants more time to present a more purposeful budget somewhere in the month of June. Not only this. We are all aware of the fact that we are all facing an overall deficit of 30·5 crores and it is the duty of one and all of us to see that somehow this overall gap should be bridged up and we must think of some valuable, constructive and broad suggestions to bridge this overall gap. I have two suggestions to make. One is to tap the rural rich and the second is by means of levies and taxes.

The Hon. Minister has made a short reference in his speech that Budget Estimate for 1971-72 had estimated and overall deficit of Rs. 15.72 crores and very surprisingly it has shot up to Rs. 42.60 crores. When we look to the revised estimates we have got considerable increase in these estimates and the main reasons given for this increase are that there is a short fall of Rs. 10.27 crores in revenue receipts which has not been realised and Rs. 11 crores on irrigation projects, including the Cauvery projects. Cauvery projects are given due and considerablo attention. I do not understand why special reference is made te Cauvery. This means that our Krishna project has not come into the mind of the Finance Minister and it has not got its due share in ths project programme. I request the Hon. Finance Ministr to drive hio attention towards this and provide adequate and considerable share te the Upper Krishna Project so that it can be completed. I feel it is the only major project in the North Mysore and I belong to that area. I

(SMT. VIJAYA DESAI)

urge upon the minister to probe into the shortfall in anticipated receipts. With all the paraphernalia that the Gorvernment has, I cannot understand why this amount of Rs. 10.27 crores have not been realised. I feel there is lethargy on the part of the Government departments and I request the Hon. Minister to gear up the Government machinery as well as plug every loophole.

Then out of 105 crores central assistance for the Centrally sponsored schemes we have received Rs. 45.25 crores. What happened to the remaining amount ? It is high time we ask the Central Government to disburse that grant as well.

As regards the assistance to Bangala Desh Refugees, Rs. 184 lakhs are supposed to be rised from the levy introduced and since this problem has been put an end to, I do not think we must stop this thing at this level but I feel some more levies should be introduced because this is a levy imposed on Entertainments Act, Stamp Act as well as the Sales Tax Act and on luxury articles some more levy can be imposed. By doing this we can have some more revenue which can improve the financial position of our State.

Then the biggest commitment of our Government that haunts every Hon. Member is Rs. 10 crores. This is due to the revision of emolument of Government employees and Dearness Allowance. I feel that the Government must have already thought of some solution before having these orders in mind. If they do not find out a solution it will hit the State Exchequer. So, not only the Government of India, Planning Commission and the Finance Commission should look into this matter but even the State Government must have equal interest to look into this matter and somehow it must be met with.

It is appealling and deploring to realise that an amount of Rs. 76 crores had been utilised by us in the form of overdraft and the Hon. Finance Minister is already thinking of putting an end to this and adopting more systematic efforts. It is highly commendable and I feel this should be done.

To improve the financial position of our State I would like to give you a suggestion. An expert study should be made to tap the rural rich. This involves some legal and constitution changes. That is why I say that an expert study should be made first to tap the rural rich. Measures should be taken to realise the amount of Rs- 10.27 crores from revenue receipts- More vigilant measures should be taken to check diversion of black monthy from the agricultural income, by the Industrial houses, big business houses. Efforts should be made to see that black money is not converted into white money through agricultural income. The Hon. Minister for Finance comes from an industrial family of industrialists and it is needless for me to mention this. He can plug evrey loophole.

Lastly I would like to say about the rural water supply, approach roads and development of weaker sections of the society. They should be given first priority in the budget.

With these few words I support the budget and thank the Chair for having given me time to speak.

Thank you.

† Sri CHOWDA REDDY (Chintamani) :

[*Spoke in Telugu*]

† శ్రీ బి. బైరవప్పాజి (తురువేకెరె).--అధ్యక్షరీ, ఈ దివస నమ్మ అర్థసచివరు నమ్మ ముందే మండిసిరతక్కంథ సప్లిమెంటరి డిమ్యాండ్ మత్తు నాల్కు తింగళవరేగే మండిసిరువ తాత్కాలిక ఆయవ్యయ పత్ర ఏనిదే అవుగళన్ను నాను హృర్వకవాగి స్వాగతిసి ఎరడు మాతుగళన్ను ఆడువుదక్కే ఇచ్ఛిసుత్తేనే. నమ్మ అనేక స్నేహితరు ఈ బగ్గే కెలవు టీకేగళన్ను కూడ మాడిదరు. అర్థసచివరు ప్రారంభదల్లే హేళిద్దారే, ఏనెందరే, నావు అధికారక్కే బందు ఎరడు దివసగళు మాత్ర ఆగిదే, అద్దరింద ముందే ఎల్లవన్ను పరిశీలనేమాడి జూన్ తింగళల్లి నేరవాదంథ బడ్జెట్‌న్ను తరుత్తేనే ఎంబుదాగి అవరు కేంట్రరతక్కంథ ఈ ఒందు ఆశ్వాసనెయ మేరే నావు ఈగిన తాత్కాలిక ఆయవ్యయ పత్రద బగ్గే టీకే మాడువుదు అష్టు ఉచయుక్తవాగువుదిల్లవేందు నానాదరూ కూడ భావిసుత్తేనే. నమ్మ జిల్లెయ మట్టిగే హేళువుదాదరే నమ్మ జిల్లే బహళ బడతనద జిల్లే యాగిదే. నమ్మ జిల్లెయల్లి బరీ బరడు భూమి హొందిరువ రైతాపి జన జాసి ఇద్దారే, మత్తు కష్టకార్పణ్యగళన్ను అనుభవిసుత్తిద్దారే. ఈ విచారవన్ను ఈగాగలే సర్కార దవరు మనగండిద్దారే. హేమావతి నీరన్ను తుమకూరు జిల్లేగే మత్తు మండ్య జిల్లెయ నాగమంగలక్కే కొడబేకేందు నావు హందే ఈ సభెయల్లి అనేక సల ప్రస్తావ మాడిద్దేవు. అదక్కే సరకార్దవరు ఎరడనే హంతదల్లి నీరన్ను కొడుత్తేవేంబ ఆశ్వాసనెయన్ను సహ కొట్టిద్దరు. ఈ విచారవల్లి సంబంధపట్ట అధికారిగళు కార్యప్రవృత్తరాగిద్దారే మత్తు సాకష్టు కెలసవన్ను సహ మాడిద్దారే. ఉళిద కెలసవన్ను జాగ్రతే మాడువంతాగలు సర్కారదవరు ఈ బగ్గే హెచ్చు హణవన్ను ఒదగిసబేకు. లిఫ్ట్ బ్యాంక్ చానల్‌నింద నీరన్ను కొడబేకేందు సర్కారదవరన్ను అల్లియవరు కేళికొండిద్దారే. ఈ చానల్ కెలస నడెయుత్తిదే. అదన్ను ఆళకడిసువుదాగలే, అగలపడిసువుదాగలే ఇద్దరే అదన్ను తక్షణ మాడిసబేకు. ఈ కెలసవన్ను జాగ్రతే మాడదే హోదరే ముందే తుమకూరు జిల్లెయ గుబ్బి, తురువేకెరె, కుణిగల్ మొంతాద తాల్లూక్‌గళిగే తొందరెయాగుత్తదేందు మాన్య సచివరల్లి నాను ప్రార్థనేమాడికొళ్ళుత్తేనే. భారీ నీరావరి యోజనెగళ భాతెయన్ను ఇట్టుకొండిరతక్క మాన్య ముఖ్యమంత్రిగళు ఈ విషయద బగ్గే హెచ్చు నిగావహిసబేకేందు ఎనంతి మాడికొళ్ళుత్తేనే. కావేరి బేసిన్‌నల్లి బరతక్క యోజనెగళ కెలసగళిగే 11 కోటి రూపాయిగళన్ను ఇట్టిద్దారే. 1973నే జూన్‌తింగళొళగే హేమావతి యోజన కెలస ముగియబేకాగిదే, ముగిసుత్తేవేందు ఈగాగలే సర్కారదవరు తీర్మాన మాడికొండిద్దారే. అష్టరల్లియే లిఫ్ట్ బ్యాంక్ చాన్‌లన్ను అగలపడిసి తుమకూరు జిల్లేగే నీరన్ను కొడబేకేందు సర్కారవన్ను ప్రార్థనే మాడికొళ్ళుత్తేనే. నమ్మ దురదృష్ట వేందు కాణుత్తదే, తుమకూరు జిల్లే నీరరావరియల్లి ఎల్ల జిల్లేగళిగింతలూ నిక్కష్టవాదంథ స్థితియల్లదే ఇంగేషన్‌నల్లి 9 పర్‌సెంట్‌గింత ముందే హోగిల్ల. బేరే జిల్లేగళన్ను లెక్కక్కే తగేదుకొండరే, కెలవు జిల్లేగళు ఇరిగేషన్‌నల్లి 30 రింద 40 పర్‌సెంట్‌వరేగే ముందే హోగిదే అదరే తుమకూరు జిల్లే మాత్ర 8 అథవా 9 పర్‌సెంట్‌గింత ముందే హోగిల్ల. ఈ కారణదింద సర్కారదవరు దయమాడి నమ్మ జిల్లేగే హేమావతి మత్తు భద్రా యోజనెగళింద నీరన్ను ఒదగిసుత్తారేందు నానాదరూ తిళిదుకొండిద్దేనే. శిరా, మధుగిరి, పావగడ, చిక్కనాయకనహళ్ళి, నాగమంగల తాల్లూకిన జనరు నీరావరి అనుకూల ఇల్లదే బడతనదింద బేనత్తిద్దారే. నమ్మ జిల్లెయల్ల మళెయాగువుదు కూడ వర్షక్కే 20

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ರಿಂದ 24 ಅಂಗುಲಗಳು ಮಾತ್ರ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 15 ರಿಂದ 20 ಅಂಗುಲದೊಳಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂಕೂಡ ವ್ಯಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ರಾ ಮೆಟೀರಿಯರ್ಸ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನಾದರೂಕೂಡ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 1973ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೇ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ 1974ರೊಳಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ವಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಪೋಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲೂಕ್‌ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬಿಗೆ ಈಗ ಏನು ಹಣ ಕೇಳಿವ್ವಾರೆ, ಅದು ಸಾಲದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಜನ ರೈತರು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 3 ರಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದರು. ಈ ಹಣದಿಂದ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ರೈತರು ಕೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಷ್ಟ ಪಮ್ಮು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಆಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಹೇಮಾವತಿಯ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳು ಇವೆ. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ, ಸೀವೇಜ್ ವಾಟರ್ ಪಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಅಂಶ ಪಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಫಸಲು ಪಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ದನದ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 9 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿ ಎನು ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಹತ್ತೂವರೆ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಆಥವಾ 11 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡತನವನ್ನು ನಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಕೊಬ್ಬರು ಈಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವು ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ಕೂಡ ಕಷ್ಟದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಮಾವತಿಯೋಜನೆಯ ನೀರನ್ನು 1973ನೇ ಜೂನ್ ಒಳಗೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

ಇನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುರುವೇಕೆರೆ, ತಿಪಟೂರು ಮುಂತಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಆಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಸುಮಾರು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಆಣೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡದಲ್ಲಿ 50 ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬಿಡುವ ಮರದಲ್ಲಿ 100 ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬಿಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ತೆಂಗಿನ ಆಣೆಯನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದುರಾದೃಷ್ಟ

ವಶಾತ್ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ನಿಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ತೆಂಗಿನ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹಣವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಅನೇಕಸಾರಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬದು ಅಥವಾ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಏನು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಈ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದ ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಬದು ಅಥವಾ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ಕೆಲ್ಲದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ವರಪ್ರಸಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ದರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ತೆಂಗಿನ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟುವಂತಹ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಬಹಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಅವರ ಒಂದು ಅನುಭವದ ಮೇರೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಜನತೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಯಾವ ಒಂದು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕದೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಶೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡತನವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೂ ಹೊರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮುಂದೆ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The House will now rise to meet tomorrow at 1 P.M.

———

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at one of the Clock on Tuesday the 28th March 1972.

———

WD 17122—GPB—470—5-5-1972

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, 28th March 1972

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore at One of the Clock.

MADAM SPEAKER (SMT K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

OBITUARY REFERENCES *Re* : DEMISE OF SRIYUTHS : A. KRISHNA SHETTY AND ATADA PONNIAH.

MADAM SPEAKER.—I regret to make a reference to the sad demise of Sri A. Krishna Shetty a former member of this House. Sri Krishna Shetty was a member of the Legislative Assembly between 1962- 67. He was a veteran member of the C. P. M. He passed away at 9-30 A.M. on 27th March 1972.

I also wish to make a reference to the sad demise of Sri Atada Ponniah, Ex-Member of Representative Assembly on 17th March 1972.

I request the Hon. Members to stand in silence for two minutes as a mark of respect to the deceased.

(*The members stood in silence for two minutes*).

MADAM SPEAKER.—I will convey the feelings of the House to the members of the bereaved families.

Papers Laid on the Table of the House.

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour, Transport, Tourism and Wakfs): I beg to lay :

"The Accounts and Audit Report of the Mysore State Road Transport Corporation for the year 1969-70 as required under Section 33(4) of the Road Transport Corporation Act 1950) (Central Act 64 of 1950)".

MADAM SPEAKER:—Papers are laid.

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour, Transport Tourism and Wakfs) : On behalf of the Finance Minister, I beg to lay:

"The Finance Accounts, 1969-70, the Appropriation Accounts 1969-70 and Audit Report (Civil and Commercial) for the year 1969-70 of the Government of Mysore as required by Article 151 (2) of the Constitution of India"

MADAM SPEAKER.—The Papers are laid. Now discussion on Budget to continue.

BUDGET ESTIMATES

(I) Demands for Grants for 1972—73 (Vote on Account)

(ii) Supplementary and Additional Demands for Grants for 1971-72.—*Debate Continued*

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1972-73ನೆಯ ವರ್ಷದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಂದಾಜಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಗಂಭೀರವಾದ ಭಾಷಣದ ಅವರ ಭಾಷೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬದುಕತಕ್ಕ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ, ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಏಕ ಪಕ್ಷೀಯವಾದ ಸರಕಾರವೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಏಕ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಭುತ್ವ ನೆಲಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಶ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಫೆಡರಲ್ ಸ್ವರೂಪ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಈಗ ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರವೆಸಗಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಂತೆ ಇರುವ ಪಕ್ಷವೇ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ನುವ್ಯಸ್ಥೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇಂದು ಇರುವ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ನುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಆಗ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ಯಾರಾ ಎರಡನ್ನು ನಾವು ಓದಿದರೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಓದುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಜೋ ಹುಕುಂ ಸರಕಾರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. A stable and strong Government is necessary to implement all our radical programmes. ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಏಕ ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಅಸಕ್ತ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದೇನು ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಗುತ್ತಿಗೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಅವರೇ ಎರಡನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—

> ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರಬಹುದು, ಅಶಾಜನಕವಲ್ಲದೆಯೂ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು, ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಹಾರ್ದತೆ ಮೂಡಿಸಲು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕು ಬೇರೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷವೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ಯಾರಾ (9) ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರಿಗಾಗಿ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರಿಗಾಗಿ 45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು, ಇದನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದೇ ಸ್ಪೀಚಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಓವರು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗ ಇದ್ದ ಗವರ್ನರ್‌ರವರಾದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮವೀರರವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನೇ ಪಡೆದು ಈ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಸುಮಾರು 27 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ 27 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವಿಂದಲೇ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರುವ 27 ಸದಸ್ಯರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಚಕಾರ ಶಬ್ದವನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಇಂದು ಬಹಳ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮವೀರರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅನುಮೋದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಧರ್ಮವೀರರ ಬಗ್ಗೆ ಹಗೆತನ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮವೀರರು ಏನು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ, ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಜೊಳ್ಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಟೀಕಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪಾಲನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ 'ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್' ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಪಕ್ಷೀಯ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ವಾದ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ, ಹುರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1971 ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ, ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಆ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಆಯವ್ಯಯವೆಂದು ಟೀಕಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಆಯವ್ಯಯವು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತಿರುವುದರಿಂದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನೇ ಮತ್ತೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಲು ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿರುವ 27 ಜನ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಡಿಸಿದ್ದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಸಹ ಇಲ್ಲದೆ, ಆ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಪಾಸಾಯಿತು. ಅದು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಡಿಸಿದ್ದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ರೂಪುರೇಖೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಎರಡು ದಿನಗಳು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಡ್ಜೆಟನ್ನು ಮುಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಪೂರ್ತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮುಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಕೈಲಾಸ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮುಂಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :—

> "ಜುಲೈ, 1971ರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ 1971—72 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 15·72 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಟ್ಟು 42.60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯಿಂದಲೂ, ತೆರಿಗೆ ಹೊರತಾದ ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದಲೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ವರಮಾನವು 10.27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದು, ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಸಹಿತವಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗೆಗಿನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿದುದೇ ಈ ಕೊರತೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ"

ಎಂಬುದಾಗಿ. 10.27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಕೊರತೆಯಾಗಿರುವುದು ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಏತಕ್ಕೆ ವಸೂಲಿಯಾಗದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ವಸೂಲಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹಿಂದೆ ಆದಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರಣರೇ, ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕಾರಣರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವಸೂಲಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸುಮಾರು ಹನ್ನೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಹೊರಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು, ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೊರತೆಯ ಆಯವ್ಯಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಹೊರಗೆ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣವಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೊರತೆಗೆ ಏನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೂಡ ಸರಿಯಾದಂಥ ಕಾರಣವಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರಣಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸಹ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಈಗತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನುಭವವಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಾವೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ, ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವ ಸರ್ಕಾರವಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮವರೇ 27 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದೂ ಕೂಡ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು

ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಇನ್ನು ಏನು ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನ್ ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಟೆನ್ಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪಟ್ಟಾವನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಭೂಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದಲೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗೇಣಿದಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಪಟ್ಟಾವನ್ನು ಪ್ಲೆಡ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಅದನ್ನು ರೆಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೊಣೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಷ್ಟಿದೆ, ನಾನ್ ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕರಾರುವಾಕ್ ಆದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜರೂರಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದ 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಬಾರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಕನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡಿದರು. ನಾನು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭೂಮಾಲಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶೆಯನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 5ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಏನು ನೆರವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. 43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಕನಸು ಅದೀತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಜನತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಸದಾ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದೀರಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವೇ ಇರಿ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ, ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಗೆಲ್ಲುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇತ್ತು. ಇವೊತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಯುದ್ಧದ ನಂಬಿಂಧದಲ್ಲಿ ಜಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು 165 ಜನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲತಾಂಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ 3 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಡೆಡ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕಿ ಅವರು ನಮಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ನೀವು ತರತಕ್ಕಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನಿವೆ, ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೊಸ್ಕರ ತರತಕ್ಕಂಥಾ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಆಗಲೀ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಚೇರಾಗಳು ಆಗಬಾರದು. ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಜೋ ಹುಕುಂ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳು ಇರಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯುಗಳು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಯಾಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಒಂದು ರೂಪ ರೇಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್‌ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಚ್ 31ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ರಿವೀಸ್ ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸೆಂಟ್ರಲಿ ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

10 ಎಕರೆ ಒಳಗಡೆ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಚಕಾರ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ನವತಿ ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ? ಆ ಒಂದು ಮನೋ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ತಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಯೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಒಪ್ಪಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ

ಸೋಷಿಯರ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣ ರಿಲೀಜ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳವರು ನನಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಅದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ಇರಬಾರದು. ಮಾರ್ಚ್ 31ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡದೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಆಗಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವವಿಧವಾದ ಆತಂಕವೂ ಇರಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್.—ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಸ್ಟರ್‌ನವರಿಂದ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ.

1-30 P. M.

ಇದು ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಒಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಫ್ರೀ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಫ್ರೀ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಬಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ನೆಪದಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಬಹುಶಃ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲವೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ರೂರಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಅನುಭವ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟ್. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತು ಗೊಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಕಬ್ಬಿಣದ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಇವರು ಇನ್ನೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಏಳುವಂತಹ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ದೂರವಿರಲಾರದು. ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ವೃತ್ತಿ ಒಂದು ಸುಗಮವಾದ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನಮಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಏನು ರೂರಲ್ ರಿಚ್ ಅವರಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಒಂದು ಏಪರ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಏನೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಬಜೆಟ್ ಬಂದಾಗ, ಬಹುಶಃ ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಬಜೆಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬನು 5,000 ಲೀಟರ್ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೈತನೂ ಕೂಡ ಈ ಬಜೆಟ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶುಭವನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದು ಮುಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೈಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಏನೊಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ತಾಳ್ಮೆ ಕೆಟ್ಟು ಕ್ರಾಂತಿ ಎಬ್ಬಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬಹಳ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ 100 ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿ ಯಾರೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಲವನ್ನು ನಾವು ಕಾದುನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇದ್ದು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† **Sri PRABHAKAR THELKAR** (Kalgi).—Madam Speaker, I sincerly congratulate the Finance Minister Sri Ghorpade for having presented a tax free budget. It is really a matter of pride that this budget is presented at a time when the State is facing a difficult financial position among other problems. I feel that this budget will try to ensure prosperity and social justice to some extent. It has been contended by the Finance Minister himself that in order to ensure the growth and development of the State and in keeping with the rising expectations of the people, the financial policies will have to be clearly related to economic goals which have received a massive mandate from the people. The budget presented is quite upto the mark. I want to make a few suggestions in this connection. I request the Finance Minister to provide some additional expenditure on drinking water facilities in the villages

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Hon. Member is reading out his speech which should not be permitted. It is all right if a lady member were to read the speech.

MADAM SPEAKER.—He is not reading his speech but referring to the points which he has jotted down.

Sri PRABHAKAR THELKAR.—I request the Finance Minister to provide some additional grants to the drinking water facilities in the villages of my constituency. While campaigning for the elections, I had gone to so many villages. The drinking water facilities were quite inadequate in those villages. I have seen many women folk going to the wells in the midnight to get a potfull of water and they have to spend the whole night for one pot of water. Similarly, there are many villages where the water facilities are quite inadequate. Some additional Budget grant should be given for drinking water facilities in these areas. I know that the Government of Mysore has taken some assistance from the L. I. C. and also from Agricultural Re-finance Corporation. I feel it is not quite sufficient. Further I have seen so many other villages such as Kerur and round about villages where drinking water is quite inadequate and acute in the

month of March. In the month of April there will be absolutely no water in these villages. Moreover there will be failure of rains every year in these villages. Therefore, the Government should provide some borewells in these villages.

There are some villages in Gulbarga Constituency where there are no approach roads. For want of approach-roads, these villages have not been developed. Therefore approach roads may be provided to these villages, so that these villages also could be developed. I am told that in Gulbarga City itself, the water may last for about 15 to 30 days during this year. The borewells that have been bored, have been dried up. The Government is therefore requested to take suitable action to supply water to this City. The Government is spending a lot of money in urban areas. Transport facilities should be given to the villages in this area.

I request the Government to allot certain amount in the Budget for the accommodation of Harijans who have no houses. There are cases where some Harijans are having no shelter at all. Therefore it would go a long way if you provide some amount in the Budget for the construction of houses for these unfortunate people. The Finance Minister has rightly said that money should be spent effectively and wisely. What I feel is that looking into the bare necessity of the people, provision should be made for drinking water facilities and also for housing purposes.

Then coming to the education, I really appreciate the principles of the Government so far as the promotion of education is concerned. The Government is spending a lot of money for Primary, Middle and Secondary education. But the money spent is not properly utilised on education itself. The private Institutions are not properly utilising the grants, given to them. The teachers are not getting salaries. There are so many bogus Institutions. The money should be spent for the benefit of the people. The Government must see to it that grants are stopped to those bogus Institutions and the teachers in private Institutions are paid properly.

The amount spent on social welfare is not properly utilised. Thousands and lakhs of rupees are being spent for this purpose. The Government is requested to see that there should be a proper check over this and money allotted for the purpose should be utilised for the betterment of the people. With these remarks I once again congratulate our Finance Minister and uphold the budget. Thank you.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ತಾವು ಈ ಒಂದು ಅಯವ್ಯಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ರಾಜಾಧಿರಾಜರ ಮನೆತನದಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ಮನೆತನದಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದು ಇವ್ಯಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಮಾಜವಾದದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆ ಒಂದು ಪಿದಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಜನತೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಯು ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಘೋಷಣೆ ಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಆ ಒಂದು ಘೋಷಣೆಯು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟರ್‌ಗಳಂತೆ ಅಂಟಿಸಿ ಶಂಖ ಊದಿದರೋ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯವೂ ನಮೂದು ಆಗದೇ ಇರುವುದು ಶೋಚ ನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಶಂಖ ಎಂಬ ಪದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿಯೇ! ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರ ಮುಕ್ತಾಳತನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀತಿಗೆಟ್ಟ ಪದಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಂಭೀರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅವರು ಅನೇಕ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಬಡತನವನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ತೊಲಗಿಸಿ ಬಡವರಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಕಿರೀಟ, ಬಡವರ ಕಾಲಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಚಪ್ಪಲಿ ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆ ಪಕ್ಷದವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಬೆಂಬಲದಿಂದರೇ ಈದಿನ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನು ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರಾದ ತಾವು ಏನೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದು ಬೋಡಮ್ಮನ ಬಜೆಟ್ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ರಾಜಮನೆತನದವರು ಅದಾಗ್ಯೂ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಮಾನ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಂದೆ ಜನತೆ ನೋಡಬಹುದು. ಇದು ಕೆರಿಗೆರಹಿತವಾದ ಬಜೆಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಇದು ಬರೀ ಕೇವಲ 4 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಜನರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಬಂದುದು ನೋಡಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಇವರು ಟೋಪಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಷಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ಸಮಾಜ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಹಿಂದೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 1971-72ಕ್ಕೆ 15.72 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು; ಆಗ ಆ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಿವೈಜ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಲನ ಡಿಫಿಸಿಟ್ಟು ಒಟ್ಟು 42·60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೈಪುಣ್ಯತೆ ತಮಗಿದೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದ 15.72 ಕೋಟಿಗೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಿವೈಜ್ಡ್ ಆದ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರತಕ್ಕ 40.62 ಕೋಟಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವುಳ್ಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಒಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂಥ ಧೈರ್ಯ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭರತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಜೆಟ್ಟಲ್ಲ. ಈ ಬಜೆಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಭರತ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಜೆಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಅಲ್ಲಸಲ್ಲದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳಂಥ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ಚಾಣಾಕ್ಷತೆ ಇನ್ನಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಕೇಳಬೇಕಾದುದು ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೂತಿನಂತೆ ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಒಂದು ವೈಯುಕ್ತಿಕ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಿರೋ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಬಡಜನತೆಗೆ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವಂತೆ ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಿರೋ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು. ಅವು ನಾವು ಮಾಡಿದವುಗಳಲ್ಲ. .

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ರಾಜಾಧಿರಾಜರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ರದ್ದಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಇಬ್ಬರು ರಾಜರುಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಅವರು ಅರಸುಗಳ ಮನತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು. ಇವರು ರಾಜ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅವರ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಈ ಮಾದರೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ರಾಜ ವಂಶದವರು ಹಾಗೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ತಂತ್ರ.

ಇನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ : ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಇಂದಿರಾ ಗಾಳಿ ಎಂತ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದೆ ಅದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಒಂದು ಇಂದಿರಾಗಾಳಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಎದ್ದಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ನಾವು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ 48 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಂಥ ಗಂಡಸರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಮಗೈರೆಯವರು (Partly Men) 'ಪಾರ್ಟ್ಲಿ', ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ದುರಂತವಾದ ಗಾಳಿ ಎದ್ದಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದನ್ಯರೂ ಕೂಡ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಮತ್ತು ರಾಮಮನೋಹರ್ ಮತ್ತು ಅನಂತಕೃಷ್ಣ ಇವರೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಹೆಸರುಘಟ್ಟದ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು.....

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಲಿ—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಲೀ ಯಾರೂ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಆ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಾನಾ ದಿವಸ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ ಇವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡಜನತೆಗೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವಂಥ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತವುಳ್ಳ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆ ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತು ಹೋಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅಂಥ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಳಿದ್ದ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಸಹ ಕತ್ತು ಹೋಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಅಡಿಗಲ್ಲೂ ಸಹ ಕತ್ತು ಹೋಗಿ ಈ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕದ್ದಾರೂ ಏನು ? ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಜನಕ್ಕೆ ಡುಚ್ಚತಕ್ಕ ಒಂದು ಸೂಜಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ಕಟ್ಟೆಗಳ ಕಾವಾಗಾರಿ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ವಯೋವೃದ್ಧರು. ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಂಥವರು. ಇಂಥ ಈ ಭೀಷ್ಮರುಗಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ದುರ್ಗತಿ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಸರಿ, ಇನ್ನು 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿ ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಆಗ ನಿಮಗೇನೇನೇ ನಾವು ಆ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆ ಶ್ರೀ ಎಚ್, ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ನನಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕಂಪ ಹಾಗೂ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ರಾಜಕೀಯ ಹೊರಾಟ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ವನ್ನು ನಡೆಸಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟರು ? ನಾನು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೀರೋ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ದಿವನ ಅವರ ರಕ್ತ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಸಪ್ಪೆಯಾಯಿತು ? ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಏಕೆ ? ನೀವು ಗಳಿಸಿದ ಪುರುಷಾರ್ಥವಾದರೂ ಏನು ? ನಿಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂಥ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸೋಣ ಎಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೂ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದು ಆದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜು ಏಕಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕರೆದು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ ಎಂದು ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳುವುದರ ಬದಲು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವೇ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದೇ ಅವರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಂದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅವರು ಆಗಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ? ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಾಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ, ಆ ನಿಮ್ಮ ನಾಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಥಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಏನಾಗಿದೆ !

Sri D. B. KALMANKAR.—I rise on a Point of Order. Whatever Mr. Vatal Nagaraj is speaking is not pertaining to the budget. It is something which is irrelevant, irresponsible and nothing to do with the Budget. Let him make comments on the Budget.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಮನ್‌ಕರ್ ಅವರು ಇತ್ತಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅತ್ತ ಕಡೆ ಸೇರಿ ನನಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನು ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು ? ಅವರಿಗಾದರೂ ಆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಏನಂಥ ಒಂದು ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದ ಸ್ಥಾನಸಿಕ್ಕಿದೆ ? ಅಂಥ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಬದುಕಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ? ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲದ್ದವರು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋದರು ? ಅಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು ? ಅವರ ಇಂದಿನ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟಿನಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೇನು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತೆ ? ಜನತೆಯನ್ನು ಏನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಯಾವ ಜನತೆಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲ, ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲ, ಎನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ನೆರವು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಬರೀ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ, ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ 22 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದೀರಿ. ಭವ್ಯವಾದ ಕನ್ನಡನಾಡು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟ್ದಿರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನವರೆಗೂ ಹೋದಿರಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 165ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆಯ ತಂತ್ರ ಏನು ? ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಗುಂಡಾಗಿರಿ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. 10 ಸಾವಿರ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಮನೆಗೂ ಹಂಚಿದರು, ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮಂತಹವರು ಏನು ಬದುಕಬೇಕು ? ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನು ? ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಗೆದ್ದು ಬರಬೇಕು ? ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಗೆದ್ದು ಬರಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಲುತ್ತಿರುವ ಬಡಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಬರುವ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಉಪ್ಪು ಖಾರ ಹಾಕಿ ನೆಕ್ಕಿ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಮಾಜದ ಭದ್ರತೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? "ಅಲ್ಲಿ ನಲ್ಲುವರು ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಲ್ಲುವರಯ್ಯಾ, ಅಲ್ಲಿ ನಲ್ಲದವರು ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಲ್ಲರಯ್ಯಾ" ಎಂದು ಬನವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ನಲ್ಲುವರು, ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ನಲ್ಲುವರು ಅವರೇ ನೀವು, ಬೇರೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ನಾಟಕ, ತುಮಕೂರು ಕಂಪನಿ ಮುಚ್ಚಿಹೋಯಿತು. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಂಪನಿ ತೆಗೆದರು. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿದವರು ಇವರೇ, ಶರೀರ ಒಂದೇ, ಇಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ದರ್ಬಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಯುವಕರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡದದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಾದ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಪ್ಯೂಕಿ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಫಾಳಪ್ಪ ಒಬ್ಬರು.

2-00 P. M.

Sri D. B. KALMANKAR. —Sir, I rise to a point of order. The Hon Member Sri Vatal Nagaraj is saying that the new members who have become Ministers do not know anything about the elders who are in the ministry. He is making certain allegations against them which are derogatory to the dignity of the House. So, my submission is that he may be directed not to make such allegations and to confine himself to the points pertaining to the budget.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೊಸಬರು ಅಲ್ಲ. ಅವರ ಭಾಷಣ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಇನ್ನು ಇಪ್ಪರರ್ಲೆ ಅವರ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾರ್ಚ್ 31, 1971 ರಂದು ಇದ್ದ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ 30.38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಹೊಣೆ 427.73 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಗ, 3 ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ 142 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 170 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲವಂತರನ್ನಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಒಬ್ಬರು ವ್ಯಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿಮಕ್ಕಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲ ತಾವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಂದಿದೆ, ಏನನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದೆ ? ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ; ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾತು ಇಲ್ಲದೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂದಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಾಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೊರ್ಪಡೆಯವರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದ ವೀರಪ್ಪನವರಾಗಲಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತಿರತಕ್ಕಂಥ ಬನವಲಂಗಪ್ಪನವರಾಗಲೀ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವಾಗ, ಆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ, ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಎದುರು ನಿಂತು ಕೇಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೆ ! ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಳಿಯಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುವ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಂದು ಹೊಸ ಸೋಗನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ರಕ್ತ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ, ತಲೆಗಳು ಉರುಳುವ ಕಾಲ ಬಂದೀತು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬೇಕಾದನ್ನು ನನ್ನ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಾಗ ನೀವು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳ ಗುಂಪು, ಭವ್ಯವಾದ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಎಂದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬದರೀ ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಬಡವರೇ ? ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಹಂಚಿದರು ? ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಲ ಕಲಸಗಾರರಿಗೆ ಹಂಚಿದರು ? ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಮರುಳು ಮಾಡಿ ಜನತೆ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಯನ್ನು ಮೋಸದ ಕೂಪದಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತಿರತಕ್ಕ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣನ್ ರವರು ಶರಾವತಿಯು ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಶರಾವತಿ ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯನವರ ಕರ್ಮಕಾಂಡ, ಕರ್ಮಕೂಪ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಬೇಕಾದರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ. ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣನ್ ರವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯನವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ದೀಪಿಗೆ ಹಿಡಿಯಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರವರು ಈ ಕತೆ ಕೂತಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂದರೆ ಶರಾವತಿ ಅಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಪ್ಪುವಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ನಿಜ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಜಯಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ಕೃಷ್ಣರವರು ಈಗ ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಪೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ಅವರನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಇತ್ತು? ನನಗೆ ಒಂದು ಅಪನಂಬಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸುರವರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಏನಾದರೂ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಇರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೇ? ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗುವವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಇತ್ತು? ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಅವರು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅತುರಾತುರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? ಇಲ್ಲಿರುವ 165 ಜನರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾರದು. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಅವಕಾಶಗಳು ಇದ್ದವು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಇತ್ತು? ಈ ಮಾತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾನು ನಂಬಿಲ್ಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿಷಯ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು 165 ಜನ ಹೇಗೆ ಗೆದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಇದೆ. ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಶಯ. ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಹೇಳುವ ಮಾತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಆಗಿಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜನ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಓಬಿದವರೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಖ್ಯಾತಿ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದ ಜ್ಯೋತಿ ಬಸು ಅವರು 33 ಸಾವಿರ ಓಟಿನಿಂದ ಸೋತರು. ಎನ್ನುವುದು ನಂಬುವಮಾತೇ. ಜನ ಸಮಾಜವಾದದ ಒಂದು ತತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆಯವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನನ್ನವಾದ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಒಂದು ವಾದ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಎರ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದ ಮೇರೆ ಎಣಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎರ್ಲಾ ಪ್ರದೆಶದ್ದೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಎಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 100 ಕ್ಕೆ 100 ಓಟು ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಯಾವ ಅನ್ವಯವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಯಾವ ಬಿರುಗಾಳಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ನುಂಟರ ಗಾಳಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಗಾಳಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಭವ್ಯ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ 48 ಜನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಧುರೀಣರು ಇಂದಿರಾಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಎದುರಿಸಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನ ಅವರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇ ನಿಜವಾದ ಗಂಡಸರು. ನಿಮ್ಮ ಜನರು ತಮಗೆ ಹೊಡೆದರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ನಮಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು 1½ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ 4½ ಗಂಟೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು (ಶಾಂತಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುತಕ್ಕಂಥ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Financial policies will have to be clearly related to social and economic goals which have received such a massive mandate from the people ಎಂದು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ It would be necessary to concentrate on schemes which directly benefit the weaker sections of society. The important thing is not only to spend, but to spend effectively and wisely. Effective implementation means more efficient and honest administration. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ to cut down waste, improve priorities and maximise development ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಅವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರೇ ಇರಲಿ, ದುರ್ಬಲರೇ ಇರಲಿ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲಾ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವಂಥ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ "ಬಡವ ಬಲ್ಲಿಗನೆಂಬ ಹೋರಾಟ" ಎನ್ನುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ "ಹಣ ಎಂದರೆ ಹೆಣವೂ" ಬಾಯಿ ತೆಗೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಹೊಸಬರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರೇ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ದಿವಂಗತ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಪಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯರ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಕೀಮ್ಸ್‌ಗೆ 15ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಈಗತಾನೇ ಹೇಳಿದರು ಬಡವ ಬಲ್ಲಿಗರೆನ್ನದೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ, ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಂತ್ರ, ತಂತ್ರ, ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಏನುತಾನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಇಂಥ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುವುದು ಸಂತೋಷಕಾರಕವಾದ ವಿಷಯ. ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗವಿದೆ. ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳ ವರ್ಗವೊಂದು. ಇನ್ನೊಂದು ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳ ವರ್ಗ. ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗ ಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ 39-40ರಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಂದು 16-18 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೇರಿದೆ. ಬಡವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಲಂ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ನಿರ್ಗತಿಕರು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವನಗುಡಿ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಐದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಊಟ, ವಸತಿ, ಮನೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು. ಆರೋಗ್ಯ. ಯಾವ ಸರಕಾರವೇ ಬರಲಿ ಈ 5 ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರುವುದು. ಸರಕಾರ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಕಾರ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯಿಡು)

ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಒಪ್ಪಿದೆ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಯಾವುದನ್ನು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಾವು ಘೋಷಿಸಿರುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನ್ಲಂ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವಸತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ನುಲಭವಾದುದಲ್ಲ, ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮನೆ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಕೀಂ ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಿದ್ದಾಗ ಕೂಡ ಜಾಗ್ರತೆ ತರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ನಚಿವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹಣ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಧನಸಂಪತ್ತುಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಇರುವ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಸ್ಕೀಂ ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿನುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 60 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗ ಬಹುದು, ಉಳಿದುದು ಲಂಚಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವಿಜರೆನ್ಸ್ ಸೆಲ್ ಎಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಫೈನಾನ್‌ಷಿಯರ್ ವಿಜರೆನ್ಸ್ ಸೆರ್ ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನತ್ಯದಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅನೇಕ ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ಕ ಆಂಡ್ ಫೌಂಡ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಆ ಕಾಲ ಹೋಯ್ತು. ಜನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲನ ಮಾಡುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಬೇಕು, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರಬೇಕು. ಜನರು ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಯವರ ಹಿಂದಿದ್ದಾರೆ, ಜನರು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ದಿವನದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಬೇಕು, ಗೌರವದಿಂದ ಬಾಳುವುದನ್ನು ಕಲಯಬೇಕು, ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವನ್ನು ನದ್ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿನುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Madam Speaker, Sir, at the outset, I congratulate the new Ministry headed by Sri Devaraja Urs in general and the new Finance Minister Sri Ghorapade in particular. Though I congratulated Sri Ghorapade as the Finance Minister, I strongly oppose the interim budget and the supplementary demands for grants labled by the hon'ble Minister for Finance before this august House. When my friends were sitting on this side as the opposition members, they were criticising the Veerendra Patil Ministry for not abolishing the land revenue. Sri Ghorapade who had spoken on budget against the abolition of land Revenue in this House, I request the Chief Minister Sri Devaraj Urs and his colleagues to forthwith abolish the land revenue. As regards the education, the primary education, the primary education has been made free and compulsory. But how many poor and downtrodden children are going to schools and what action has been taken by the Government against the erring parents of those children? The Marathi text books are not available in Belgaum market or in any market in Mysore State upto the examination of the students. You can just imagined the plight of the Marathi students in border area. I want to ask why they have started Marathi schools; better close them and start Kannada schools. If you are not in position to supply the Marathi text books, Another thing is, the

Marathi boys are not getting the jobs in Mysore State because they are Marathi. Not a single Marathi boy is a Sub Inspector or a Magistrate or a Judge of the Mysore High Court for the last 16 years. I therefore request the Mysore Government to solve the Mysore-Maharashtra boundary dispute which is pending for more than 16 years. We have fought the general elections on this issue four times successively. Inspite of the opposition by the Communist Candidate supported by Indira Congress which is a very powerfull party in India. We, Maharashtrians have defeated even the Jan Sangh sponsored candidate Swatantra, Muslim Leage, Independent and Congress Organision candidates. Jana Sangh, Swatantra and Muslim Leage parties lost there deposits also. I request, through you Madam, the Central Government and the Mysore Government to the solve this problem which is pending for more than 16 years. We have fought this election on the basis of language. I congratulate the Prime Minister because she has given a scope for Bangla Desh to come up as a free country. Bangla Desh has fought its election on the basis of language. The Prime Minister has given all support to this country. When they have fought the election on the basis of language and Bangali culture, I request Central Government that you must take this issue as a national issue and solve this Maharastra and Mysore border Dispute immediately which is pending for more than 16 years.

Regarding the Civil Hospital in Belgaum, there is only a big building, There are so many Doctors Nurses and Medical students. But there is no medicine at all. There is no drugs. There is no X-Ray plant. There is a deep X-Ray machine, but, no expert has been appointed. There is no cat-guts. There is no ambulance car. This is the situatiou in that Civil Hospital. I request you to give adequate quantity of medicine and all other facilities that are required to the Hospital.

Regarding Judiciary, Judiciary must be free and independent. But the Magistrates and Munisiffs are getting very meagre salary. If you want free and independent Judiciary, you must increase the salary of the Magistrates and Munisiffs. Judicial persons have no quarters in district places. I request the Mysore Government to provide them quarters.

Regarding voters list, though the Central Government had spent a lot over voters list, it is not a correct list. Such a wrong list has been followed in the General Election, The names of Marathi people are intentionly excluded. This is how the list is prepared. Now the Municipal election, Village Panchayat election and the Taluk Board election are going to take place. The voters list must be revised before these elections.

Regarding corruption, corruption is rampent in every walks of life. I think no country in the world has eradicated corruption completely. I request the Home Minister to take drastic action to

(SRI B. B. SAYANAK)

eradicate corruption. I further request the Government to solve the unemploymant problem of graduates so that the educated youths are employed. Otherwise there will be echaos and bloodshed in this state and India.

The Government have given permission to some private owners to run the buses on the routes nationalised. What is the result of it ? The Government buses are running empty so that MSRTC is running in a loss. I request the Government to stop the contract of the private owners' buses and give scope to the Government buses to earn huge profit.

The Finance Minister has stated that this budget contains no proposals for fresh taxation. This Ministry is a new Ministry and they want to please the voters and the public and that is why they have not taxed the general public. It is implied that the full budget will come in the month of June. The people will realised what sort of this Ministry is. There will be a heavy taxation on the public and I doubt that Mr. Ghorapade will not avoid the taxation on the public because he has to make up Rs. 30 crores which is in deficit. Effective implementation means more efficiency and honest administration. I very much doubt there is efficiency and honesty in administration in the State because there is corruption everywhere. The Ministers are policy makers and secretaries and executors of the policy. They are not executing the policies of the Government. You must also see that all the policies of the Government are implemented. With these words I conclude. Thank you.

†Smt. **WINNIFRED F. FERNANDES** (Coondapur).—Mr. Chairman Sir, at the outset I must congratulate the Finance Minister for giving us a tax free budget Firstly I speak on excise. Of-course every year you auction arrack, and toddy shops. These shops are being auctioned at Taluk level. By doing this, you are encouraging monopoly and individuals will have no opportunity to have their share. Therefore, I request the Government to see that these shops are auctioned on shop-wise basis so that individuals will have their share and also the Government will get more profit. The method that is being adopted now makes that rich richer and the common man will have no opportunity to have his share in the profits. I request the Government to instruct the concerned authorities to auction the shops on shop-wise basis.

I want to speak about the voters lists which were prepared during this Assembly Election. During the Parliamentary elections it was perfectly alright, but during Assembly elections, I can say that democracy was murdered. 30 per cent of the voters were deleted from the Voters' List. Red lines were drawn on each voter. Some of the Officials have played some mischeif. Some remuneration was given to

them for each deletion or correction—five paise or so that is what I came to understand; I do not know the correct figure. 30 percent of the voters were dropped. When the doors of the houses were locked they would say 'VASA ILLA'. Many instances came to my notice. Government should take drastic action against Govern nent officials who did this. An up-to-date list should be prepared. I request Government to take immediate action on this.

Thirdly, I want to say something about fisheries. I went through the grants for 71-72, no where is it mentioned about fisheries. So, may I think that Government want every citizen to be vegetarian ? Most of the people live on fishing.

Sri M. S. KRISHNAN.—Mr. Ghorpade does not want to fish in troubled waters.

Smt. WINIFRED FERNANDES.—I do not agree to that. So, I request the Government to see that a lumpsum grant is allotted for this fisheries Department, so that all the fishermen may get all the facilities required by them. Housing problem is great in these areas. Housing and rehabilitation schemes should be taken up for these fishermen. At least boats and nets should in future be given to the most deserving fishermen.

Then of course, we say that land should be distributed to the landless poor. I find in my place this is only in words and not in practice. Of course there were Committees for this in 1970. but within one year, they were abolished. Many thousands of applications are lying in the Revenue Department and I can say they are at a standstill ; no action has been taken. I requsst the Government to take drastic action on those responsible for this and to see that these applications are attended to and land is given to the deserving landless poor, immediately. This should be treated on a war footing, so that land may be distributed to these deserving poor They are like slaves in the eyes of the land owners. I cannot say they are tenants; they are slaves. If land is not given to them, slavery will continue.

Lastly, I want to say something about roads. There are many roads which are neglected. No pedestrians can walk on these roads. May I request the Chief Minister as also the Finance Minister to see that some repairs are taken up in respect of panchayat roads and some consolation is given to the public.

Then, one word about the food problem. Now of course, it is a bit satisfactory, but in the lean months, everything goes underground. So now itself I request the Government to take immediate action to see that some precautions are taken so that in the lean months food is supplied to the common man.

With these words, I thank the Chair for giving me an opportunity to express my views.

† Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—Madam Speaker, Please permit me to congratulate you on your election as Speaker of this august House. For the first time, you have permitted me to speak. I heard the Chief Ministers' speech felicitating you on your election. Having in view your wide experience for more than 15 years in this House and your experience of having travelled abroad in the United States, Asian and European countries including Japan, I can say that you have been properly placed as Speaker of this Assembly. Well madam, please permit me to say that having this experience in view, it would have been proper for our very progressive Chief Minister Mr. Devaraj Urs to have appointed you as a Cabinet Minister, if not as Deputy Chief Minister of the Government of Mysore. Your not having been appointed as a Minister has been compensated by your appointment as Speaker. Having in view the relationship of Mr. Devaraj Urs with our revered Prime Minister Mrs. Indira Gandhi all these years and he being the foremost leader of the Mysore State, he could have included a lady Member in his Cabinet. I do not know the reason for excluding you from the Cabinet. I feel that because you have become the Speaker, your attachment to the Congress has been detached. They can no more use your photograph or your poster for the election purposes as they have used the Prime Ministers posters during the General Election.

I will now confine myself to the budget. I will now say a few words about supplementary grants and if there is any time left over, I will talk about the interim budget also. These supplementary grants have been placed before us year after year all these 25 years by the Government, simply because there is provision under Article 205 of the Constitution for doing so. Mr. Ghorpade, who is an economic expert and who has studied in foreign countries, has not said anything about the exact reason why he is coming forward with these grants. He must avoid bringing forward supplementary demands. Either it is a defective budget or the estimates are not correct. The persons who have been preparing the budget all these 25 years, should have looked into this question and should have included this expenditure in the original budget instead of bringing supplementary demands every time. Sometimes, I feel it is a mockery when we see the explanations given for these supplementary demands. I may quote for instance Demand No. 29 on page 18 (c) Irrigation Commercial.Here it is said " The additional Grant is required for the expenditure on account of payment of arrears of Telephone Charges for three years.

Madam, you know that these telephone charges are payable every month or once in three months or six months. What is the meaning in not paying it for three years and coming before the House with a wonderful supplementary demand. Is this correct ? I do not know what our Hon'ble friend the Finance Minister has to say about it.

Another thing is relating to the expenditure of Rs. 38,000 which is stated to be required on account of encashment of leave by the Staff.

Was it not possible to foresee this item, Madam ? These items like salary, T.A. D.A.—they are routine affair.

Then there is an additional demand for Rs. 51,000 for T.B. Board. What is this T.B. Board Madam ? Does it mean Tunga Bhadra Board or Taluk Board ? For what purpose this demand is tabled here, I want to know. Why was this not included in the regular budget ?

At this stage lights went off owing to failure of electricity

When this Assembly is in session, this is the second or third time that this is happening Madam Speaker. Should we compliment the Chairman or the Chief Engineer of the Electricity Board ?

Sri S. BANGARAPPA.—Madam, when the Assembly is in session, I suggest that the Electricity Board authorities should be asked to keep a special eye on this matter. Otherwise, the business of the House will be interrupted like this.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—We are almost near the Tea Break. We can as well adjourn and meet at 3.30 P.M.

MADAM SPEAKER.—The House will now adjourn and meet at 3.30 P.M.

The house adjourned at fifty five minutes past two of the clock and re-assembled at Forty Minutes past Three of the Clock

[MADAM SPEAKER in the Chair]

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Under Demand No. 45 at page 39, the original amount is almost doubled in some cases and in some cases it is 22 times. As we are now in an age of planning, it is necessary that the project work must be completed and comprehensive at least for one year. For Chandrapalli project the original allotment was Rs. 15 lakhs and now there is an additional demand of Rs. 8,59,000, which is more than half. If we look at the Gundal Project, the additional demand is more than double; the original allotment was Rs. 10 lakhs and now the additional demand is Rs. 20 lakhs. Regarding Ghataprabha Project, formerly the amount was Rs. 12 lakhs and now they are asking Rs. 5 lakhs. These items come under the Chief Minister. I hope, in future, he will not allow the officials, the Chief Engineers or the Secretary in charge to bring such supplementary demands. For Tungabhadra High Level Canal I-Stage, originally they had provided Rs. 50,000 and now they ary asking Rs. 11 lakhs. Likewise, there are additional demands for other projects also. This shows that this Government, the present Finance Minister is simply following the past practice or the legacy left over by Sri Veerendra Patil or their great leader Sri S. Nijalingappa. Therefore, if the Government feels that they want to do some good, it is necessary to stop these supplementary demands.

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

Coming to Demand No. 9—State Legislature and Elections-the reason for the demand asked for is not very satisfactory. They say that the original Budget provision was found to be inadequate for settlement of pending bills. Can this be taken as a reason Madam ? What were they doing all this time ? Of course, the Constitution provides that they can bring in supplementary demands for an item which was not contemplated in the original budget. But, here, my friend the Hon' ble Finance Minister has brought in supplementary demands for all items. I therefore suggest that at least in future he should call for the explanation of the officers who have under-estimated or over-estimated the projects, and stop such supplementary demands.

You know how the Government was functioning after reorganisation of States. It was unfortunate that the rule of the majority became a communal majority and the majority community person was made the Chief Minister of Mysore for all these years. Now that trend has gone. From 1947 to to-day, Mysore State was ruled by two major communities. Today we are very happy there is a change of leadership and Sri D. Devaraj Urs has become the Chief Minister. I hope his term of office will be full for five years; nobody could topple him. On the opposition side, we are only 51 members. The Ruling Party may feel that the C.P.I. members will support them. They are sitting in the Opposition and they will be in the opposition. But, I do not know how the inner circle is working in their own party. I hope the present Chief Minister will continue to be in power.

[MR. CHAIRMAN (SRI G. RAMEGOWDA) in the Chair]

Comming to the formation of the Ministry, there are 22 Ministers today and there are some rumours that a few more will be added to the Cabinet. I do not know, Sir, whether our Chief Minister has seen the report of the Administrative Reforms Committee. Our friend Sri H.M. Channabasappa, who is now Minister for Public Works, has submitted a report to that Committee even on the Land Reforms. I do remember his three-day speech on Land Reforms; he spoke for 15 hours on Land Reforms.

MR. CHAIRMAN.—But it is not on the floor of this House ?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, had the privilege of hearing Sri Channabasappa for three long days speaking on Land Reforms.

Sri H. M. Channabasappa in his report says that the political parties should put up for election the best candidates available who would command respect by virtue of their ability, efficiency and equipment. The party which is in a position to form the ministry, should have best persons in the Ministry who are known for their integrity and character. Shri Devaraj Urs fulfills all those qualifications. Now

the Chief Minister has selected persons for the posts of Minist ers and State Ministers solely on the basis of qualification and merit, ability, experience and the administrative experience. The Ministry should be a compact one and must be limited to the actual needs of administration. According to the Administrative Reforms Committee report, there should be only two categories of Ministers viz., the Cabinet and the Deputy Ministers. The number of Ministers including the Deputies should not exceed six persons. Today we are having 22 Ministers and some more are expected to be taken in shortly. My only representation on this occasion is that there should be a lady member at the cabinet level in the present Cabinet. There are many ladies who are well qualified, One of them might be selected to the post of cabinet minister. On account of the influence of one lady, they have come to power.

I may tell you one interesting story. During my election campaign, I happened to meet one Anglo Indian lady and requested her for a vote in my favour. She said that 'well, there is a lady candidate in the election viz. the Prime Minister, Indira Gandhi, I will vote for her.' I told her that she is in Delhi and that I am contesting the election. I am very happy to inform you that I have escaped the tidal wave of Indira Gandhi and the wave of Sri Devaraj Urs.

Sir, this budget is more disappointing because nothing has been mentioned about the fulfilment of the points indicated in their election manifesto. They say that a special provision has been made by the Central Government for absorbing the educated unemployed in the field of technical jobs. The State Governments are charged with the responsibility of implementing those schemes. For the benefit of the House, I am furnishing certain figures about the employment in Mysore State.

There are 338 Doctors who are unemployed

20323 graduates	-do-
1328 post graduates	-do-
6394 Diploma holders	-do-

It is said that there are 1,20,000 matriculates who have registered their names in the Employment Exchanges but remain unemployed. The unskilled candidates are about 1,25,296. In all 2,73,678 people who have registered their names in the Employment Exchanges and are awaiting jobs.

The Finance Minister has not mentioned a single word about the Employment of these unemployed persons.

In Mysore State there are 106 units of the Central Government wherein 28,900 people are employed out of which 2,200 are women. In the State Sector, there are 251 employers and in these units about

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

50,321 are employed out of which only 6,700 are women. In the quasi Government employers, there are about 119 units in which 92,714 are employed out of which 6,156 are women. There are some local bodies who employ directly and such local bodies are 42 in number. In these local bodies about 1,118 are employed out of which 388 are women. There are private concerns where more than 25 workers are employed. Such concerns are 428 in number in which 65,810 people are employed out of which 6,882 are women. Concerns which employ less than 25 workers, their number is 489 in which 7,016 people are employed.

After making a comparative study of the employed and the unemployed, I have come to the conclusion that there are about 2,73,678 who are still unemployed.

4.00 P.M.

In the election manifesto, it is stated that the Congress will give particular attention to the socio and economic problems faced by Muslims, Christians and other religious linguistic minorities. There is not even a single word about them in the financial statement or in the speeches of the Finance Minister and of the Governor. This is nothing but the same old slogan and same old theory of the Congress. The people expect a change. But I do not think nothing fresh has happened. The same old thing is continued. If any change takes place, it should be complete. A mere change here and there is no use at all. This kind of change is no good. The interim Budget has not provided what the people want. Therefore it is disappointing. Thank you.

ಶ್ರೀ ಗುಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ (ಗುಬ್ಬಿ).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮಧ್ಯ ಕಾಲೀನ ಆಯವ್ಯಯ.ವನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯ ಏಶ್ವಾನದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಮೂರು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೀನದಲಿತರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನವೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ರಹಿತವಾದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಅನೇಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವುದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದಿರುವರು, ಘನತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಇಂದು ಸ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ 165 ಜನರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಸುಭದ್ರವಾದ ಸರಕಾರವಿದೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೂಡಿದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಕೂಡ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಯುವಕರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುವುವು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯ ಏಶ್ವಾನದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆ, ಆಲ್ಲ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು

ನನ್ನ ದಿವಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದಾದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ 50 ಮೈಲುಗಳ ದೂರದಲ್ಲೇ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೇರೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ರೈತರು ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವುವೇಳೆ ಮಳೆಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿದ್ದಾಗ ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೇ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಗತಿ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಈಗ ಸರಕಾರದ ಯಂತ್ರ, ಕೆಟ್ಟಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕಾರಣ ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ ಖಾತೆ ಬದರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಎಂಟು ದಿವಸ ತಿರುಗಿ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಹೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಕ್ರವೂ ಕೂಡ ದೇಶಮುಖ ಕುಹೆನಿಯ ಕೈಲವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಹೋದರೆ, ಯಾವ ಚಕ್ರವೂ ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅನೇಕ ತಿಮಿಂಗಲಗಳಿಗಾವ ನಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಮೀನುಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು, ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆಗ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಅಯುವ್ಯಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೊದಲನೆಯುದಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೊಸಬ. ಯಾವುದರಮೇರೆಯೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಯಾಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯುದಾಗಿ ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಗಳುವ ಕಾಲ ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಅಸ್ತಾನವಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದಾಗ ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಸೇವೆ ಮತ್ತು ಜನಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆವಾಗ ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಡೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಇದರೊಳಗೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಸಹಿತವಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆದ ಮೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿದುದೇ ಕೊರತೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದವರು ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ವರಮಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಡಳಿತವಿತ್ತು, ಅದುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಇದು ಬಹಳ ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಡಳಿತ ಬರಲು ಕಾರಣ ರಾದವರು ನಾವೇ. ಯಾವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದರೋ, ಆ ಹೊತ್ತೇ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷವಿದೆ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಏನೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಡಳಿತ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದರೋ ತಕ್ಷಣ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ. ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಲೋಪ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

31—3—71ರಂದು ಇದ್ದ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ 30·38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 40 ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೋಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥ ನೋಟ್ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

1972-73ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 57 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಅಬಕಾರಿಯಿಂದ 25.60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 11.10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಮನೋರಂಜನೆ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 24 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಇವು ನಗರದ ಜನಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಜನರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರ್ಬನ್ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ, ಮತ್ತು ಆ ಜನ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರ ಮೇರೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅರ್ಬನ್ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಹಣ ವಸೂರಾಗುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡದೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದಂಥ ತಪ್ಪು ಏನು? 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾ ಕಾರಣ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದು ಪಾಪವಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ದುರಾಡಳಿತವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಏನಾ ಕಾರಣ ವಶಾ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಪುನಃ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳು, ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಇದಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಈಗಲಾದರೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಜನರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನವಿಡಿ ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಖರ್ಚು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಜನಾರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ 18·77 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಯಾವ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ

ಕೂಡ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ; ಯಾವ ಔಷಧವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀನಿ. ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಡಯಬೆಟಿಕ್ ಪೇಷೆಂಟ್. ನಾನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಜೆಕ್ಷನ್ ಟ್ಯೂಬ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಡಯಬೆಟಿಕ್ ಪೇಷೆಂಟ್ ಬಡವನಾಗಿರುವವನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದರೆ ಇನ್‌ಜೆಕ್ಷನ್ ಟ್ಯೂಬ್ ಇಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಲತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕದ್ದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಎದುರಿಗಿರುವ ಮೆಡಿಕರ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಎಂದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ಹೊರಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಯಾವುದಾದರೂ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಕಾಮನ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಾತೇ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಆಮೇಲೆ ಈಗ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಇದರಲ್ಲಿ 22 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರೀ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕೋರುವುದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೇರಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗ ನೀವು 165 ಜನ ಇದ್ದೀರಿ ನಿಮಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ನಿಮಗೇನೋ ಸ್ಟ್ರೀಂ ರೋರ್ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಎಂದು ಇದೆ, ನಾನು ಬ್ರೂಟ್ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಈಗ ಇರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಿಂದಲೇ ಮೊದಲು ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ನಮಾರು 20 ಮಂದಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರೇ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. 216 ಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಎಂದರೆ 20 ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ನೀವು ಇರುವುದು 165 ಜನ ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಹದಿನಾರೂವರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಈಗಾಗಲೇ 20 ಮಂದಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ನಯಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನೀವೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಬಡ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ಬಡಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದರ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ರೋನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ 63.72 ಕೋಟಿಯಷ್ಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ದೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಒರಟಾಗಿ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟರು ಅವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಂತೆ ಒರಟಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ಅವರು ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನಾ ಕಾರಣ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು, ಈಗ ನಮ್ಮದೇ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. 63 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ, ಇವೆರ್ಲಾ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಚಾರ್ಜ್ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಕೇಂದ್ರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಕೇಂದ್ರದವರು ಮಾತ್ರಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು? ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೇ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮದೇ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ಸಹಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ; ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ, ಜೊತೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಉಪಯೋಗ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಅದರಲ್ಲೂ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಂತಹ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಈ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ

ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರವಾದ ನೀತಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಬಾಕಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ಯಾವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಬರದೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು 65ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದಲೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ತೋರಿಸಿ ಬಾಕಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ವರ್ಷಂದೆ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ವಸೂಲಿಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಕಂದಾಯ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ 5-10 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಜಾ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಯಾವ ಉಪಯೋಗ ಆಗಲಾರದು. ಆ ರೀತಿ ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಣಮಾಡಿ. ಕಂದಾಯ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬುಗಳು ಮೋಸ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಫಾರಿನ್‌ನಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಮೀನು ಇರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಅಗ್ರಿಕರ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಗಳೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಇನ್ನು ದರಖಾಸ್ತು ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವಾಗ ದರಖಾಸ್ತು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ 57 ರ ರಿಕಾರ್ಡು ಇನ್ನೂ ಮೈನಲು ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತ ಹಾಕುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ತಹಶೀಲುದಾರರುಗಳೇ ಅಡ್ಜೈನರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಶಿಫಾರಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದರಖಾಸ್ತು ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ತಹಶೀಲುದಾರರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಕಮಿಷನರು ಹಾಗೂ ಡಿ ಸಿ ಕಡೆಗೆ ಪೇಪರು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮನೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡುವುದು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಮಿಟಿಯ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್‌ನಂತೆ ಬೇಗ ತಹಶೀಲುದಾರರೇ ದರಖಾಸ್ತು ಜಮೀನು ವಿಲೇ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಾಹನಗಳ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕ್ಯಾರೇಜ್ ಇಲ್ಲವೇ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೊದಲು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ

ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕ್ಯಾರೇಜು ಎಂದು ಯಾರದೋ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ದಿನವೂ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ರೂಟು ಬಸ್ಸುಗಳಂತೆ ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನು ಯಾವ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಒರೀ ಮಾಮೂಲಿನಿಂದಲೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪಾರ್ಟಿ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಒರೀ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣಕಾಸು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕ್ಯಾರೇಜು ಇಲ್ಲವೇ ಟೂರಿನ್ನು ಎಂದು ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೂರಾರು ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಓಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.

4-30 P.M.

ಇನ್ನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಬಹುಶಃ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಜನಸಂಘದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಿಗೆ ಬೇಡವಾದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಧವಾ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಇಲ್ಲ. ನುಮ್ಮನೆ ಕೆಂಪು ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬದುಕಿರುವ ಮುನಿಸಿಪರ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಹೆಸರನ್ನು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಸಲದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಪಾಯವನ್ನೇ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಲವರ ಹೆಸರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ, ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಲೂಕಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು 5 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆನು ವ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ 15 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ಸಲ ವರ್ಗಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್, ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ 200 ಮಣ ಅಡಿಕೆ ಬರುವಂತಹ ತೋಟ ಇದೆ. ಇವರ ವರ್ಗದ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು 5 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆದಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನೆರಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರುವವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಗಮಾಡಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆದಳಿತ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಆರೋಗ್ಯ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಔಷಧದ ನರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಔಷಧವನ್ನು ನರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತುಂಗಭದ್ರ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ವ್ಯಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿತ್ತೊ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ)

ಅಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮಾಲತಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬದಲು ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲ ಇರುವ ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ 8 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಹಣವೂ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಗೇಣಿದಾರರು ಇಂದು ಅತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು. ಇವುಗಳಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಕೂಡ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಓಪನ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಯೇ ಅಲ್ಲಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗೇಣಿದಾರರು ದಡ್ಡರು ಮತ್ತು ಬಡವರು. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಅಡ್ಜೋಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡಗಿಸಿ ಅವರ ಫೀಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು 15 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆತ ಮತ್ತೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ನಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ, ಅದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರನ್ನು ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿ ಅಡ್ಜೋಕೇಟ್‌ರನ್ನು ಹಾಜರಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಅವರು ಗೇಣಿದಾರರು ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೇಣಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿದೆ, ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿ ಮಹಜರ್ ಮಾಡಿ, ಅಂತಹ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲು ತಕ್ಕಂಥ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಇನ್ನು 6 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸಾವುಕಾರರಿಗೋಸ್ಕರ ಹಳೆಯ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಬರೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣಿದಾರರು ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗೇಣಿದಾರರು ತಾನು ರಾಯರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ತನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆದರೆ ಆ ಕೇಸ್ ಅವನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅವನ ರಾಯರ್ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ, ನಿನ್ನ ಕೇಸ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ರೀತಿಯೆಲ್ಲಾ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಈ ಭೂ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ,ಅದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರನ್ನು ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಕಕ್ಕಿರಾಯ (ಬಂಟ್ವಾಳ).—ಸ್ಪೀಕರ್, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪ ದೋಷಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಈ ಸಭೆಯ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೊಸ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬರುವುದಿದೆ.

ಆಗ ನಾವು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸಂತೋಷ. ಜನರ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ದೆಹಲಿಯ ಗಾಳಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀಸಿತು, ಅದರ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದೆವೆಂದು ತಿಳಿಯುವವರೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಜನರ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆನ್ನುವವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲೂ ಬಹುಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಸಮತಾವಾದದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮತಾವಾದವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದು ಕಷ್ಟ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಇಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗ ಹೆಡ್ಡಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ ದಿಟ್ಟವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇವೊತ್ತು ಇರುವ ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೂ ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಈಗ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಲ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮತ್ತು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದೆರಡು ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೊರಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಆ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯದು ಎಂದರೆ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೂ ಕೂಡ ಸಾವಿರಾರು ಸಿವಿಲ್ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಉಳಿದಿವೆ.

ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹೊಲ ಮನೆ ಸಹ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಗೇಣಿದಾರರು ಹಿಂದಿನ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ದಾವಾಮಾಡಿ, ಡಿಕ್ರಿಯಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ದಾವಾಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳು ನಡೆಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇಂಥವುಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಅಂಥಾ ದಾವಾಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಶನ್ ಮಾಡಗೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ಈಗ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವಾಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಗೇಣಿ ಹೊರಬಾರದಂತಹ ಒಂದು ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ರೈತರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೂರಲ್‌ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್‌ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ತೀರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕಾಲನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ, ರೂರಲ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಿಂದ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಿಂದ ಹಣ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವಂತಹ ಜನ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಜವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು. ರೈತರು ಗೇಣಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವವರು 100 ಕ್ಕೆ 70 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಏನು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಗೇಣಿಗಾಗಿ, ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ, ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಗೇಣಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿದರೆ ಅದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 1970 ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ 1 ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಗೇಣಿದಾರ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಇರುವಂತಹ ಸಂಬಂಧ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಗೇಣಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದದ್ದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಏ. ಕಕ್ಕಯ್ಯರಾಯ)

ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ತಾರೀಖನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಗೇಣಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂತಹ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರೇ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕುಗಳು ಇವೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಳ ಒಳಗಡೆ ಅವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಗುರಾಮರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಬೇಸಾಯದ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಅರ್ಟಿಜಾನ್ಸ್, ಬಡಗಿಗಳು, ಕಮ್ಮಾರರು, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರು, ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಇವರುಗಳು ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಆ ಜನರನ್ನು ಯಾವಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಹೊರಗೆ ಹಾಕದೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರು ವಾಸವಾಗಿರುವ ಜಾಗದ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯಲು ಬೇಕಾದಂತಹ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ 42 ನೇ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಂದು 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೋಸ್ಕರ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳುಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಇಂಟಿಲಿಜೆನ್ಸ್ ಬ್ಯೂರೋ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಲಕ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಟಾಡಿ ಷಾಪುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ವೈಜ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ವೈಜ್ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಎಂಗಡಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಲಕ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಟಾಪಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಮನಾಪಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಮನಾಪಲಯವರಿಗೂ ಇಲಿಸಿಟ್ ಲಕ್ಕರ್ ತಯಾರಿಕರಿಗೂ ತಿಕ್ಕಾಟ ಕಾವೇರುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರಾಜಕತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮನಾಪಲ ಬೆಳೆಸುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರು ನಮ್ಮಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ, ಲಕ್ಕರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಏನಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಡರ್ಟ್‌ರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಕುಡಿದು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಅವ್ರರಿಂದ ಅಡರ್ಟ್‌ರೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದರು ಯೋಜನೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಬಂದರು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ರೈತರು, ಕೂಲಿಕೆಲಸಗಾರರು ಮುಂತಾದವರು ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಇದ್ದರು. ಅವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಬಂದರಿಗೋಸ್ಕರ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ಯಾರು ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದರೋ

ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯಾರು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರೋ ಅಂಥಾ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ್ಯೆಸೆ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಂದರಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡ ಜಮೀನಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅಥವಾ ಹಂಪೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಡಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಸಾಲದ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜಾಗದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಎವಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಎವಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುವ ತನಕ ಆ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಾನು ರೂಲ್ 170ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು–ಕೋಚೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಬ್ಬ ಮೇಧಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಒಂದು ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೇ ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಗೆಹರಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಈಗಿರ ತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಯ್ದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 476ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 76ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಇವೆ, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ವರಮಾನ ಏನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪುನಃ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿದರೆ, ಜನತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರುವ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ಷದ ಬಜೆಟನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕದೆ, ಬಡಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ಹಾಗೆ ಇದುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಜನತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ನಾಗರೀಕರನ್ನು ನಿರ್ವೀರ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದು ಭೂಕಂದಾಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್. ಅಥವಾ ಮನೋರಂಜನಾ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ತೆರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗದೆ ಹೋಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪುನಃ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಮೇಯವೇನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಳ್ಳ ರಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜನರು ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಪುನಃ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಡ್ಯೂಟಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ, ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಅದಷ್ಟು ಮಿತ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಪೆನ್ಶನ್‌ದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ನೌಕರರಿಗೆ ಡಿ.ಎ.ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪೆನ್ಶನ್‌ದಾರರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪೆನ್ಶನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಪೆನ್ಷನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಅನೇಕ ಜನರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಪೆನ್ಷನ್ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥವರಿಗೂ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಪೆನ್ಶನನ್ನು ಕಮ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಅಂದರೆ 10-20ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಅವರ ಪೆನ್ಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುವಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬೀರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-00 P. M.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಗೆ ನಾನು 15-20 ನಿಮಿಷಗಳು ತಡವಾಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ತಡವಾಗಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಚೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಯುತು. ಅದು ಮಂಗಳೂರು ಕೆಮಿಕರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಮಂಗಳೂರು ಕೆಮಿಕರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಏನೊಂದು 58ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದವೋ ಅದರಲ್ಲಿ 42ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. 1974ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಇಂಟರಿಂ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದುದಲ್ಲ ವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಇಂಟೆರಿಂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು

ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುವುದು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ "It is like asking a man to make an omelet without breaking eggs" ಎಂಬುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಧೈರ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ 350 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ಲಾನ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ತಾಕತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದು ಸಮಾಧಾನ ಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಆಫ್ಸೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ಲಾನ್ ಮೊತ್ತ, ಬಟ್ಟು ನಾನ್-ಪ್ಲಾನ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾದ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಮೇಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ 72—73ನೇ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಂಡಾಂತರ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು. 76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗೆ ಕಲವಾರು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಪೇ ರಿವಿಷನ್ 1969ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಮಿಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸುಮಾರು 31 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪೇ ರಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಮತ್ತು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕರೆಕ್ಟ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೇ ರಿವಿಷನ್ನಿಗೆ 31 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು 1969ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1972ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 59 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Does it exclude your budget provision made for medium and major irrigation ?

Sri M. Y. GHORPADE.—This is the amount spent so far on Cauvery project and pay revision commitment. This explains the bulk of these overdrafts. These are not covered by any grants from the Central Government. ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ದೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಆ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನಾನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಒಮ್ಮೆಯೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಡೆಟ್ ರೀಪೇಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ 6ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಇದು ಕೇವಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದಲ್ಲ, ಎರ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರೋನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ರೀಪೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಕಟ ಫಾದ ಸಂಬಂಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಆ ಒಂದು

(SRI M. Y. GHORPADE)

ಕೆಲಸಕಾರ್ಯದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಮನ್ನಾರ್ ಅವರು ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಂಥ ನಾಲ್ಕನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

> " As the burden of Central loans began to pile up and as the unproductive, *i.e.*, non-revenue earning nature of a large part of it, e.g., education, health, protective irrigation, etc., became clear, the States felt that any further continuance of this policy by the Government of India could only mean that the Centre would ultimately take care not only of the interest, but also of the repayment liability of the whole debt, a net return equal to these obligations. "-

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ರೀಪೆಡ್ಯೂಲಿಂಗ್ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆರನೇ ವಿತ್ತೀಯ ಆಯೋಗದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲವೆಂದು.

ಇನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಲೇಬೇಡಿ, ಬಹಳ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಹಾಕಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಬೀಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡದೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದುವೇಳೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದಂಥ ಭೂತಲಿಂಗಂ ಕಮಿಟಿ, ಮತ್ತು ವಾಂಡೂ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಕಮಿಟಿಗಳ ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪರ್ಸ್ ನೀವು ಹಿಂದೆ ಏನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಿರೋ ಅದರ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಲಾಭ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು ! ಈಗಾಗಲೇ 6ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಮುಂದೆ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು, ಅವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 5ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕಾದುದು ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ 6ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಮುಂದೆ ನಾವು ಹೋಗುವಾಗ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಬಹಳ ಭದ್ರವಾಗಿ, ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು 1972-73ಕ್ಕೆ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ 222 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಾದರೆ—ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಮಲಪ್ರಭ, ಆಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಸ್ಟೇಜ್ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡು; ಹೈವೇ ಕೆನಾಲ್, ಹೇಮಾವತಿ, ಕಪಿನಿ, ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದ ಕಡ, ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ 222 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ರಿಪ್ಲೈನಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿಗೆ 20.62 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಅವಕೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದುದ್ದು 24.2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯುಮಿಲೇಟಿವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ 29 ಕೋಟಿ. ಅಂತೂ ಈ ಎರ್ರಾ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೂ ಕ್ಯುಮಿಲೇಟಿವಾಗಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾದುದು 483 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಾಲಿಗೆ 222 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿಯತಕ್ಕ 261 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು? ಆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಳಿ ನದೀ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಳೀನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ 46 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿಯಕತ್ತ 32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೀಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದೇವೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡೇಬರಲಾಗಿದೆ. ಬರಲರತಕ್ಕ 1972-73ಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ 72 ಕೋಟಿ ಮತ್ತೆ, 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಆಗುವುವಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಈಗ ಮತ್ತೆ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಾವೇರಿ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಹೊಸಪೇಟೆ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಬರಲರುವ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 14 ಕೋಟಿ 79 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 101 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾದರೆ ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಇನ್ನು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಿದರು. 2—3 ಬಣ್ಣದ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಬಣ್ಣಕ್ಕೂ ಚುನಾವಣೆಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರು ಎರಡನೆಯ ನಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚಮತ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ, ಏನು ಅರ್ಥ ? ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವ ಘಟನೆಯಿಂದ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಚಮತ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ. ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಚಮತ್ಕಾರ, ಹಾವಾಡಿಗರ ಆಟ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

This matter was made known to the Returing Officer. Different coloured ballot papers were there. Why did it happen ? That is all I want to know.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಚಮತ್ಕಾರದ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ. ಕಾರಣ ಹುಡುಕುವುದು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಗೆದ್ದು ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸೋತುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಮೀಟಿಯೋರ್, ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗೋ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಅಪಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿತ್ತು. ಅದರೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಅಥವಾ ಮೀಟಿಯೋರ್ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಅಪಾಯ ಆಗುವುದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ, ಏನು ಕಾರಣ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಿಟ್‌ಯೋರ್ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಮೀಟಿಯೋರ್ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವತಂತ್ರ ನಕ್ಷತ್ರ ಸುಳ್ಳಿನ ಪ್ರತೀಕ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ನಕ್ಷತ್ರ ಸತ್ಯದ ಪ್ರತೀಕ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.— ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬದ್ಧು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೀನೆ. ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರಿಗೆ ಅದರ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ್, ವಿಚಿತ್ರ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀನೆ. ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಕೂಟಕ್ಕೂ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಸಲ್ಟ್‌ಗೂ ಸಂಬಂಧಿಯಿರಬಹುದು. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಬಣ್ಣಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಸಲ್ಟ್‌ಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇದೆ ? ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡುವ ಪೇಪರ್ ಷಾರ್ಟೇಜ್ ಇತ್ತೇ ಏನು !

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ ; ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕತೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕ್ ಇಲ್ಲ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಪಾಲ್ಸಿ, ಸಮಾಜವಾದದ ಪಾಲ್ಸಿ. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮದು ಕೇಂದ್ರದ ಸೆಟ್‌ಲೈಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆನ್ ಎ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಸರ್, ನಮ್ಮರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜಾನೆಯಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಾಜವಾದ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು 1972-73ಕ್ಕೆ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ 222 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಾದರೆ—ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಮಲಪ್ರಭ, ಆಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಸ್ಟೇಜ್ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡು, ಹೈವೇ ಕೆನಾಲ್, ಹೇಮಾವತಿ, ಕಪಿನಿ, ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬಿದ ಕಡ, ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ 222 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ರಿಪ್ಲೈನಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿಗೆ 20.62 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಅವಕೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದುದ್ದು 24.2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯುಮಿಲೇಟಿವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ 29 ಕೋಟಿ. ಅಂತೂ ಈ ಎರ್ರಾ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೂ ಕ್ಯುಮಿಲೇಟಿವಾಗಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾದುದು 483 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಾಲಿಗೆ 222 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿಯತಕ್ಕ 261 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು? ಆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಳಿ ನದೀ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಳೀನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ 46 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿಯಕತ್ಕ 32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೀಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದೇವೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡೇಬರಲಾಗಿದೆ. ಬರಲರತಕ್ಕ 1972-73ಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ರರ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ 72 ಕೋಟಿ ಮತ್ತೆ 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಆಗುವುವಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಈಗ ಮತ್ತೆ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಾವೇರಿ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೊಸಪೇಟೆ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಬರಲರುವ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಆಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 14 ಕೋಟಿ 79 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 101 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾದರೆ ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ)

ಇನ್ನು ನಾವು ೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾದ ಯೋಜನೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳತ್ತ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ; ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಎೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ. ಈ ದಿವಸ ಇವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿವೇಶನಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ವಾರ್ ಫುಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ನೇರವಾದ ಅನೇಕ ಸ್ಕೀಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಫ್ ಟೆನ್ಯೂರ್, ಎರಡನೇಯದು ಫೇರ್ ರೆಂಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು, ಮೂರನೆಯದು ರಿಜಂಪಷನ್ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಇವು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತೆ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳಿಗೂ ಪುರಸ್ಕಾರವುಂಟು.

ಇನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಬಾಕಿಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ...

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಏನು ತಾವು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ನಿಪುಣರ ಭಾಷಣ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷಗಳ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡೂ ಹೈಯೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ಇದರ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಸಕಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆರಿಯರ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಒಂದು ಮಾತಿದೆ. 45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಾಗದೆ ಬಾಕಿನಿಂತಿದೆ.

ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಈಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದೇ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೊಸದಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದು ಬೇರೆ ಬಿಟಂಗಳು ಆಗಿವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವಿದೆ. ಒಂದೇ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, 31-73 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೆಟ್, ಇದು ಅಡ್ವೆನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಖಾತೆ. ಹೋದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನ್ನು ಪಾಪಾನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಹಾಕಿದರು. ಕೊಡುವಾಗ 125ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರು, ಹೊಸದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ದಿಂದ ದುಡ್ಡು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ 100ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. 125ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗೋನ್ಸ್‌ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ 25ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. It is not a net out go. ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕ್ಯಾಷ್ ಔಟ್ ಗೋ. ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ನನ್ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದನೆಯದು, ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೋ-ಎಸ್ಟೇಪ ಸ್ಟೆಪ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂಬುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಇಷ್ಟೇ. It should be collected in. suitable instalments ಎಂದು. "Suitable Instalments" ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಮೇರೆ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಎರ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬರುವ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ನವರು ಗವರ್ನರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಾತಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಮಾಡಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕಾದದ್ದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—What prompted the Government to abolish these Committees. ?

Sri M. Y. GHORPADE.—I know as much as the hon. Member knows. I do not have any special knowledge about it. ಅಂತೂ ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಅಸೆಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಲಯಬಿಲಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲಯಬಲಟೀಸ್ ಹೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲಯಬಲಟೀಸ್ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮುಚ್ಚು ಮರೆಯಿಲ್ಲ.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—You are not speaking as Mr Ghorpade, You are speaking as Finance Minister of Government. You must present your assets and liabilities to every Member of this House. Let it be made known to the public.

Sri M. Y. GHORPADE.—I can speak at this stage on my behalf. My asset and liabilities statement has been given to the Chief Minister and I shall be happy to give a copy of it to the Hon. Member.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ—ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಯಾರುಯಾರುಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರದೂ ಬೇಕು ; ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆಯಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲರದೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಇನ್ನು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಿದರು. 2—3 ಬಣ್ಣದ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಬಣ್ಣಕ್ಕೂ ಚುನಾವಣೆಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರು ಎರಡನೆಯ ಸಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚಮತ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ, ಏನು ಅರ್ಥ? ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವ ಘಟನೆಯಿಂದ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಚಮತ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ.?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಚಮತ್ಕಾರ, ಹಾವಾಡಿಗರ ಆಟ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

This matter was made known to the Returing Officer. Different coloured ballot papers were there. Why did it happen? That is all I want to know.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಚಮತ್ಕಾರದ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ. ಕಾರಣ ಹುಡುಕುವುದು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಗೆದ್ದು ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸೋತುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಮೀಟೆಯೋರ್, ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗೋ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಅಪಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಆಥವಾ ಮೀಟಿಯಾರ್ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಅಪಾಯ ಆಗುವುದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ, ಏನು ಕಾರಣ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಿಟ್‌ಯೋರ್ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಮೀಟಿಯಾರ್ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವತಂತ್ರ ನಕ್ಷತ್ರ ಸುಳ್ಳಿನ ಪ್ರತೀಕ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ನಕ್ಷತ್ರ ಸತ್ಯದ ಪ್ರತೀಕ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬದ್ಧು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರಿಗೆ ಅದರ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ, ವಿಚಿತ್ರ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಕೂಟಕ್ಕೂ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಸಲ್ಟ್‌ಗೂ ಸಂಬಂಧಿಯಿರಬಹುದು. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಬಣ್ಣಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಸಲ್ಟ್‌ಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇದೆ? ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡುವ ಪೇಪರ್ ಷಾರ್ಟೇಜ್ ಇತ್ತೇ ಏನು!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ; ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕಡೆ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಇಲ್ಲ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಪಾಲ್ಸ್, ಸಮಾಜವಾದವ ಪಾಲ್ಸ್. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮದು ಕೇಂದ್ರದ ಸೆಟ್‌ಲೈಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅನ್ ಎ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಸರ್, ನಮ್ಮರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜಾನೆಯಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಮಾಜವಾದ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಬಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಜವಾದ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ನೇಹವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂಗ್ಲಾ ದೇಶ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದೇರೀತಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಅರೀತಿ ಐಡಿಯಾಲಜಿಕಲ್ ಸ್ನೇಹ ಇದ್ದರೆ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಆ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಮ್ಮದು ತೋಳ ಕುರಿಮರಿ ಸಮಾಜವಾದ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಶೈಲಿ ಬದಲು ಆಗಲಲ್ಲ. ಅದೂ ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ವಾರ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವ ವಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಿ, ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಾನು ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆನೋ ಅದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸಮಾಜವಾದ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಬೋಗಸ್. ಬರೀ ಅಧಿಕಾರ ವಾದ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅವರು ನಾನು ರಾಜರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಇಷ್ಟೆ. ಈಗ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರಾಜರೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಸೇರಿರಬಹುದು, ಅಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಾವು ರಾಜಮನೆತನದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈಮೊತ್ತು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಗಳು ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ಅಲ್ಲ, 4 ಸಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಬಹುಮತ ದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಲ್ಲ. ನೀವು ಬಂದ್ದದ್ದು ರಾಜಮನೆತನದಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ರಾಜಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri D. DEVARAJ URS.—It only means he has a good pedigree. Why are you worried about it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸಮಾಜವಾದ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಲ ಅಲ್ಲ. 4 ಸಲ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಡ ಜನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನನಗೆ ವೋಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಕಲ್ಲು ಎಸೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ ಅಲ್ಲ, 5—10 ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಆ ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಜಮಾನರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ ಯಾರು? ಯಾರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ನಮಗಿಂತ ಜನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಜನ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಮಿತಿಮೀರಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತನಾಡಿದರೋ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸೌಮ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀ ನಯನಕ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಬೆಳಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಿರಾರು ಜನರು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೀಪಲ್ ಪಾರ್ಟಿಸಿಪೇಷನ್ ಬೆಳೆಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಮಾಜವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೂ ಜಾತ್ಯಾತೀತಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬರೀ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಟಾಲರೆನ್ಸ್ ಇರಕೂಡದು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜನ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಉರ್ದು, ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಾಗ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಪಮಾನ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲೇ ಬಾರದು, ಕನ್ನಡ ಬಚಾವೋ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಟಾವೋ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇರಬೇಕು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇದ್ದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಧೈರ್ಯದಿಂದ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು—ಯಜಮಾನರು—ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಾವು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಪುಲ್‌ಡೌನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ನಾವು ಪುಲ್ ಡೌನ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅವರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಇದ್ದರು ಎಂದು. ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಬಿದ್ದು ಹೋದಮೇಲೆ ನಾವು ಏಕಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ನಾವು ಪುಲ್ ಡೌನ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಫಿಡವಿಟ್ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆದುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ತಾವು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಿರಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಾವು ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಆದನಂತರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ, ಯಾರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಾದ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅನುಭವದ ರಾಶಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಪಡೆಯುವುದು, ಆದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಅದನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 20ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾದೀತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದ ಕೆಲಸ.

ಲಂಚದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಇರುವ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಮೆಂಟ್ಯಾಲಿಟಿ ಇದೆ. ಅವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನೀವೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬೇಸಿಕ್ ಇಷ್ಯೂ ಏನಿದೆ ಅದು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಆಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಜನರ ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಖಂಡಿತ ಆಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗುವುದು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಕಂಕಣಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜವಾದ ನನಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅದರ ವಿಚಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾನೇನೂ ಕಲಿತಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಾಗುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಸತತವಾಗಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ವಾತಾವರಣ ಬದಲಾಗಿದೆ, ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿದ್ದ ವಾತಾವರಣ ಇಂದಿಲ್ಲ, ಈ ದಿವಸ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಇಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಓಟು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದೆ ಆ ಧೈರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ: ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಏಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಾನು ಕಾವೇರಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೆಲವು ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ. 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ ಕತೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬಾರದೆಂದಲ್ಲ. ಏಪ್ಪರ್‌ಕೃಷ್ಣ ಕೆಲಸ ಆಗಬಾರದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಗಿಲ್ಲ, 72—73ರಲ್ಲಿ ಅದರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 2.3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ದೊರೆತರೆ ಇನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಅದರೆ ಹಾ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು? ಇಂದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ನಪ್ಪಿಮೆಂಟರಿ ಬಜೆಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಸಭೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಮಿತಿ ಇಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಲಮಿತಿ ಇಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವೂ ಆಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏಳಂಬವಾಗಿ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದು ಇಷ್ಟು. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಏನು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು ಅವು ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಡಚಣೆಗಳಿದ್ದುವೋ ಅದನ್ನು ಈಗ ದೂರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಏನಾದರೂ ಅಡಚಣೆಗಳು ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ದೂರ ವಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವು.

ಎರಡನೆಯ ಮಾತು ಎಂದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಕೆಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಏನಿದೆ, ಎಂದರೆ ಪ್ರಮಾಪಧಿ ಭೂಮಿಯ ಪರಿಮಿತಿ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾನೂನು ಮುಂದುವರಿದರೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಈ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು, ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡೋಣ. ನನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಭೂಮಿಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಎಂದು ತಡವರಿಸಿ ಅಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಹುಡುಕಾಡುವುದರೊಳಗೆ, ಕಾನೂನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ತಿದ್ದುಪಾಟನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ. ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಸಂಶಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲ ತಂದಾಗ ಅಲ್ಲಯೇ ಆಗಲೀ, ಇಲ್ಲಯೇ ಆಗಲೀ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಆಶಯ.

ಮತ್ತೆ ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಅದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗೇಣಿದಾರರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯಾದರೂ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಗೇಣಿದಾರರ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತನಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ, ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ನನಗಿಂತ ಯಾರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. (ಕರತಾಡನ)

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—1965ರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಾಗಿದೆ. ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಹೊರದೂ ಡುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಅರಿಯರ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri D. DEVARAJ URS.—These are matters which require closer examination. I don't like to say off hand about it.

ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗಣ್ಣ ಅವರು ಬಹಳ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಡಳಿತ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಕಾರಣರಾಗಿ ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನೇ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ, ನನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಕೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಹಿತ್ತಲ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ, ದೇಶದ ಮುಂದೆ ನಿಂತು, ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು, ಜನತೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಅಥವಾ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೋರಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಆಗ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದವನು ನಾನು. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ರೀತಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಆಗಿದೆ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ, ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸಿಹಿಯ ರುಚಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಹಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೇಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾವಿಸಬಾರದು?

ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಡಳಿತ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅರಿಯರ್ಸ್ ಒಂದು ವರ್ಷದ್ದಲ್ಲ, ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ 30 ಕೋಟಿ ಇದ್ದದ್ದು 76 ಕೋಟಿ ಆಗಿರುವುದು ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ. ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು, ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಇರಬಾರದು, ನಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು? ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ, ರಿಮಿಷನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಾಕಿ ಇರುವುದನ್ನು ವಸೂಲಾಗದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಬಾಕಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಒಂದೇ ವರ್ಷದ್ದಲ್ಲ.

6-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅರಿಯರ್ಸ್ ಸೇರ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ತರೆ ಹೊಡೆದು ಬಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಡ ರೈತ ಆರು ಆಥವಾ ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರನ್ನು ಬಾಕಿ ಉಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ರೈತ. ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರೈತರು ನಮಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೈತರ ವಿಚಾರ ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರೈತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು.

Sri H. D. DEVE GOWDA.— No need for bringing any insinuation.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am not yielding.

ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೈತರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ಮಾಡಿಕ್ಕೊ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಅನೇಕರು ಬಾವಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಎಂದು ನಾನಾ ಬಾಬುಗಳಿಗಾಗಿ ರೈತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರೇ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಬಡವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾರಿ ಮನುಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಮುಖಂಡರು ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಏರ್ಪಾಡಿ ಸಲಾರರು ಎಂದು ಇಂತಹ ಜನ ಬಡ ರೈತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಇಂತಹ ಕಂದಾಯ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರೇ ಅಮಲ್ದಾರು, ಶೇಕದಾರ ಹಾಗೂ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಕಂದಾಯ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಬೇಗನೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೋ ಇನ್ನಾವುದನ್ನೋ ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟು ಹಣ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಸೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲಯಬಿಲಿಟೀಸ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿರುವುದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ಎಲ್ಲರೂ ಅವರವರ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲಯಬಿಲಿಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಎಲ್ಲ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾನೇ ಮೊದಲಿಗೆ ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಗಳ ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾಳೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇದು ನನ್ನಿಂದಲೇ ಮೊದಲು ಪುರು ಆಗಲಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಾವು ಹಾಗೂ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರ ಕಡೆಗೆ ತಂದು ಇಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಇವೊತ್ತೇ ಬರೆದು ಕೊಡಲು ತಯ್ಯಾರಿದ್ದೇನೆ,

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇಂತಹ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವೋ ಅಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇ ಮೊದರಾಗಿ ಇಂತಹ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧ. ನನ್ನದು ಈಗಲೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಈಗಲೇ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ —ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಈವತ್ತೇ ನಮ್ಮ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾನು ಮೊದರಾಗಿ ಕೊಡಲು ತಯ್ಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜವಾದದ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿದರು, ಜನತೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಕಾನೂನು ಮುಖ್ಯ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಚುನಾವಣೆಯಕಾಲದಲ್ಲೇ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಸಮಾಜವಾದದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ, ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂದು ರಾಜ್ಯದ ರಚನೆಯೂ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಬುನಾದಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೊಸ್ಕರವೇ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅದರಂತೆ ಇಂದು ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ನಾವು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಗೂ ನೀವು ಸೇರಿ ಒಂದು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೋಣ, ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ

ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ; ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER: The question is:

"That further sums not exceeding the amounts as shown in respect of Demands Nos. 3,7,8,10,18,20,29,30,31,33,34,39, 40,41,44,45,46,47,48,52 and 54 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st March 1972."

The motion was adopted.

MADAM SPEAKER: The question is:

"That the respective sums not exceeding the amounts shown in the list of Demand moved be granted to Government to defray the charges which will come in the course of payment during the period from 1st April 1972 to end of 31st July 1972 in resp ct of Demand Nos. 1 to 18,20 to 27,29,30,30B,31, 31A,32 to 48,50,50A, and 51 to 54.

The motion was adopted.

As directed by the speaker the motions for Demand for grants adopted by the House are reproduced below :—

Motions for Supplementary Demands For Grants For Expenditure During 1971-72, Adopted by the House.

DEMAND NO. 3—(10) STATE EXCISE DUTIES—ADMINISTRATION

1. That a further sum not exceeding Rs. 19,00,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1972 in respect of 'State Excise Duties-Administation'.

DEMAND NO. 7—(14) Stamps.

2. That a further sum not exceeding Rs. 4,45,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1972, in respect of 'Stamps'.

DEMAND NO. 8—(15) REGISTRATION

3. That a further sum not exceeding Rs. 33,700 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Registration'.

DEMAND NO. 9—(18) STATE LEGISLATURE AND ELECTIONS

4. That a further sum not exceeding Rs. 17,25,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1972, in respect of 'State Legislature and Elections'.

DEMAND NO. 10—(19) GENERAL ADMINISTRATION

5. That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'General Administration'.

DEMAND NO. 18—(29) MEDICAL, PUBLIC HEALTH AND FAMILY PLANNING

6. That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Medical, Public Health and Family Planning'.

DEMAND NO. 20—(31) AGRICULTURE, HORTICULTURE AND FISHERIES

7. That a further sum not exceeding Rs. 86,00,200 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Agriculture, Horticulture and Fisheries'.

DEMAND NO. 29—(43) IRRIGATION ETC (COMMERCIAL)

8. That a further sum not exceeding Rs. 1,20,24,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Irrigation Etc., (Commercial)'

DEMAND NO. 30—(44) IRRIGATION ETC (NON-COMMERCIAL)

9. That a further sum not exceeding Rs. 3,84,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of paymenet during the year ending 31st day of March, 1972, in respecct of 'Irrigation Etc., (Non-Commercial)'.

DEMAND NO. 31—(50) PUBLIC WORKS

10. That a further sum not exceeding Rs. 7,84,46,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Public Works'.

DEMAND NO. 33—(64) FAMINE RELIEF

11. That a further sum not exceeding Rs. 3,37,00,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Famine Relief'.

DEMAND NO. 34—(65) PENSIONS AND OTHER RETIREMENT BENEFITS

12. That a further sum not exceeding Rs. 1,29,89,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Pensions and other Retirement Benefits'.

DEMAND NO. 39—(71) MISCELLANEOUS

13. That a further sum not exceeding Rs. 24,75,400 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Miscellaneous'.

DEMAND NO. 40—(72) COMMUTATION OF PENSIONS

14. That a further sum not exceeding Rs. 27,30,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Commutation of Pensions'.

DEMAND NO. 41—(76) MISC. COMPENSATIONS AND ASSIGNMENTS

15. That a further sum not exceeding Rs. 16,86,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972 in respect of 'Miscellaneous Compensations and Assignments'.

DEMAND No. 44—(96) CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT

16. That a further sum not exceeding Rs. 4,00,80,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Capital Outlay on Industrial and Economic Development'.

DEMAND No. 45—(99) CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION ETC., (COMMERCIAL)

17. That a further sum not exceeding Rs. 14,43,21,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Capital Outlay on Irrigation, Etc., (Commercial)'.

DEMAND No. 46—(100) CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION ETC (NON-COMMERCIAL)

18. That a further sum not exceeding Rs. 36,52,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Capital Outlay on Irrigation, Etc., (Non-Commercial)'.

DEMAND No. 47—(101) CAPITAL OUTLAY ON ELECTRICITY SCHEMES

19. That a further sum not exceeding Rs. 21,25,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes'.

DEMAND No. 48 —CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS

20. That a further sum not exceeding Rs. 900 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Capital outlay on Public Works'.

DEMAND No. 52—(120) COMMUTED VALUE OF PENSIONS

21. That a further sum not exceeding Rs. 27,30,000 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Commuted Value of Pensions'.

DEMAND No. 54 (Q)—ADVANCES AND LOANS

22. That a further sum of exceeding Rs. 25,90,300 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1972, in respect of 'Advances and Loans'.

Motions for Demands for Grants for Expenditure for the Part of the Year 1972-73, adopted by the House

DEMAND No. 1—(4) TAXES ON INCOME OTHER THAN CORPORATION TAX

1. That a sum not exceeding Rs 3,66,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Taxes on Income other than Corporation Tax'.

DEMAND No. 2—(9) LAND REVENUE

2. That a sum not exceeding Rs. 1,73,33,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Land Revenue'.

DEMAND No. 3—(10) STATE EXCISE DUTIES

3. That a sum not exceeding Rs. 66,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'State Excise Duties'.

DEMAND No. 4—(11) TAXES ON VEHICLES

4. That a sum not exceeding Rs. 14,34,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973, in respect of Taxes on Vehicles'.

DEMAND NO. 5—(12) SALES TAX

5. That a sum not exceeding Rs. 49,16,000 be granted on account out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Sales Tax'.

DEMAND NO. 6—(13) OTHER TAXES AND DUTIES

6. That a sum not exceeding Rs. 7,17,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Other Taxes and Duties'.

DEMAND NO. 7—(14) STAMPS

7. That a sum not exceeding Rs. 9,33,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Stamps'.

DEMAND NO. 8—(15) REGISTRATION FEES

8. That a sum not exceeding Rs. 14,16,000 be granted on account out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Registration Fees'.

DEMAND NO. 9—(18) PARLIAMENT, STATE/UNION TERRITORY LEGISLATURE

9. That a sum not exceeding Rs. 22,12,000 be granted on account out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Parliament, State/Union Territory Legislature'.

DEMAND NO. 10—(19) GENERAL ADMINISTRATION

10. That a sum not exceeding Rs. 1,98,08,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'General Administration'.

DEMAND NO. 11—(21) ADMINISTRATION OF JUSTICE

11. That a sum not exceeding Rs. 72,35,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Administration of Justice'.

DEMAND NO. 12—(22) JAILS

12. That a sum not exceeding Rs. 33,84,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Jails'.

DEMAND NO. 13—(23) 'POLICE'

13. That a sum not exceeding Rs. 3,61,35,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Police'.

DEMAND NO. 14—(25) SUPPLIES AND DISPOSALS

14. That a sum not exceeding Rs. 1,18,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Supplies and Disposals'.

DEMAND NO. 15—(26) MISCELLANEOUS DEPARTMENTS

15. That a sum not exceeding Rs. 86,71,100 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Miscellaneous Departments'.

DEMAND NO. 16—(27) SCIENTIFIC DEPARTMENTS

16. That a sum not exceeding Rs. 19,65,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Scientific Departments'.

DEMAND NO. 17—(28) EDUCATION

17. That a sum not exceeding Rs. 20,12,61,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Education'.

(29) MEDICAL

DEMAND NO. 18—(30) PUBLIC HEALTH

(30A) FAMILY PLANNING

18. That a sum not exceeding Rs. 6,26,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Medical, Public Health and Family Planning'.

DEMAND NO. 20—(31) AGRICULTURE

19. That a sum not exceeding Rs. 4,96,25,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Agriculture'.

DEMAND NO. 21—(32) RURAL DEVELOPMENT

20. That a sum not exceeding Rs. 1,05,01,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the Charges which will come in Course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Rural Development'.

DEMAND NO. 22—(33) ANIMAL HUSBANDRY

21. That a sum not exceeding Rs. 94,30,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in Course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Animal Husbandry'.

DEMAND NO. 23—(34) CO-OPERATION

22. That a sum not exceeding Rs. 1,27,41,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Co-operation'.

DEMAND NO. 24—(35) INDUSTRIES

23. That a sum not exceeding Rs. 5,34,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Industries'.

DEMAND NO. 25—(37) C.D. PROJECTS, N.E.S. AND L.D. WORKS

24. That a sum not exceeding Rs. 1,93,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of "Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works'.

DEMAND NO. 26—(38) LABOUR AND EMPLOYMENT

25. That a sum not exceeding Rs. 54,13,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Labour and Employment'.

DEMAND NO. 27—(39) MISC. SOCIAL AND DEVELOPMENTAL ORGANISATIONS.

26. That a sum not exceeding Rs. 3,70,20,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of ' Miscellaneous, Social and Developmental Organisations'.

DEMAND NO. 29—(43) I.N.E.D. WORKS (COMMERCIAL)

27. That a sum not exceeding Rs. 5,68,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of ' Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial) '.

DEMAND No. 30—(44) I.N.E.D. WORKS (NON-COMMERCIAL)

28. That a sum not exceeding Rs. 1,50,60,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Non-Commercial)'.

DEMAND No. 30B—(48) CAPITAL OUTLAY ON I.N.E.D. WORKS

29. That a sum not exceeding Rs. 60,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Capital Outlay on Irrigation, Embankment and Drainage Works'.

DEMAND No. 31—(50) PUBLIC WORKS

30. That a sum not exceeding Rs. 15,46,03,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Public Works'.

DEMAND No. 31 A—(52) CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS

31. That a sum not exceeding Rs. 1,56,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Capital Outlay in Public Works'.

DEMAND No. 32—(53) PORTS AND PILOTAGE

32. That a sum not exceeding Rs. 6,07,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the Charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Ports and Pilotage'.

DEMAND No. 33—(64) FAMINE RELIEF

33. That a sum not exceeding Rs. 1,71,43,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Famine Relief'.

DEMAND NO. 34—(65) PENSIONS AND OTHER-RETIREMENT BENEFITS

34. That a sum not exceeding Rs. 2,33,60,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Pensions and other Retirement Benefits.

DEMAND NO. 35—(66) TERRITORIAL AND POLITICAL PENSIONS

35. That a sum not exceeding Rs. 47,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Territorial and Political Pensions'.

DEMAND NO. 36—(67) PRIVY PURSES AND ALLOWANCES OF INDIAN RULERS

36. That a sum not exceeding Rs. 5,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Privy Purses and Allowances of Indian Rulers'.

DEMAND NO. 37—(68) STATIONERY AND PRINTING

37. That a sum not exceeding Rs. 61,07,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State, to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Stationery and Printing'.

DEMAND NO. 38—(70) FORESTS

38. That a sum not exceeding Rs. 2,90,47,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Forest'.

DEMAND NO. 39—(71) MISCELLANEOUS

39. That a sum not exceeding Rs. 4,73,20,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of Miscellaneous'.

DEMAND NO. 40—(72) COMMUTATION OF PENSIONS

40. That a sum not exceeding Rs. 18,75,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of ' Commutation of Pensions'.

DEMAND NO. 41–(76) OTHER MISC. COMPENSATIONS AND ASSIGNMENTS

41. That a sum not exceeding Rs. 67,00,000 be granted on accout, out of the consolidated fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of Other Miscellaneous Compensations and Assignments.

DEMAND NO. 42—(92) PAYMENT OF COMPENSATION TO LANDHOLDERS ON THE ABOLITION OF ZAMINDARI SYSTEM

42. That a sum not exceeding Rs. 36,00,000 be granted on accoount, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Payment of Compensation to Landholders on the Abolition of Zamindari System.'

DEMAND NO. 43—(94) CAPITAL OUTLAY ON IMPROVEMENT OF PUBLIC HEALTH

43. That a sum not exceeding Rs. 33,00,000 be granted on account out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital Outlay on Improvement of Public Health'

DEMAND NO. 44—(96) CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT.

44. That a sum not exceeding Rs. 3,96,00,000 be granted on account, out of the Consolidated fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of Capital Outlay on Industial and Economic Development.'

DEMAND NO. 45—(99) CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS (COMMERCIAL)

45. That a sum not exceeding Rs. 11,70,13,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in Course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial).'

DEMAND NO. 46—(100) CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS (NON-COMMERCIAL)

46. That a sum not exceeding Rs.32,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the chages which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Dainage Works (Non-Commercial).'

DEMAND NO. (47)—101 CAPITAL OUTLAY ON ELECTRICITY SCHEMES

47. That a sum not exceeding Rs. 14,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charge swhich will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes'

DEMAND NO. 48 —(103) CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS

48. That a sum not exceeding Rs.1,41,07,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the chages which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital Outlay on Public Works.'

DEMAND NO. 50—(110) CAPITAL OUTLAY ON PORTS

49. That a sum not exceeding Rs.12.00,000 be granted on account out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital outlay on Ports.'

DEMAND NO. 45—(99) CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS (COMMERCIAL)

45. That a sum not exceeding Rs. 11,70,13,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in Course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of ' Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial).'

DEMAND NO. 46—(100) CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS (NON-COMMERCIAL)

46. That a sum not exceeding Rs.32,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the chages which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Dainage Works (Non-Commercial).'

DEMAND NO. (47)—101 CAPITAL OUTLAY ON ELECTRICITY SCHEMES

47. That a sum not exceeding Rs. 14,00,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charge swhich will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes'

DEMAND NO. 48 —(103) CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS

48. That a sum not exceeding Rs.1,41,07,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the chages which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital Outlay on Public Works.'

DEMAND NO. 50—(110) CAPITAL OUTLAY ON PORTS

49. That a sum not exceeding Rs.12.00,000 be granted on account out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital outlay on Ports.'

DEMAND NO. 50A—(114) CAPITAL OUTLAY ON ROADS AND WATER TRANSPORT SCHEMES

50. That a sum not exceeding Rs. 1.67,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital Outlay on Roads and Water Transport Schemes.

DEMAND NO. 51—(119) CAPITAL OUTLAY ON FORESTS

51. That a sum not exceeding Rs. 7,50,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in Course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Capital Outlay on Forests'.

DEMAND NO. 52—(120) PAYMENT OF COMMUTED VALUE OF PENSIONS

52. That a sum not exceeding Rs. 18,06,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Payment of Commuted Value of Pensions'.

DEMAND NO. 53—(124) CAPITAL OUTLAY ON SCHEMES OF GOVERNMENT TRADING

53. That a sum not exceeding Rs. 6,36,19,000 be granted on account out of the Consolidaied Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1973 in respect of 'Capital Outlay on Schemes of Government Trading'.

DEMAND NO. 54—(Q) LOANS AND ADVANCES BY STATE/UNION TERRITORY GOVERNMENTS

54. That a sum not exceeding Rs. 4,98,30,000 be granted on account, out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973 in respect of 'Loans and Advances by State/Union Territory Governments'.

Business Advisory Committee—Nomination of Members

(Announcement)

MADAM SPEAKER.—Under Sub-rule (1) of Rule 224 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Legislative Assembly, I have constituted the Business Advisory Committee with the following Members :—

Sriyuths :

D. Devaraj Urs (Chief Minister)
D. K. Naikar (Minister for Law and Parliamentary affairs)
N. Huchamasty Gowda (Minister for Revenue)
H. D. Deve Gowda
T. R. Shamanna
S. Bangarappa
M. S. Krishnan
K. H. Ranganath
B. P. Kadam
Smt. Vijaya Desai

The House will now rise and meet again tomorrow at 9 a.m.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Wednesday the 29th March 1972.

WD 17195—GPB—550—15-5-72

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 29th March 1972

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Nine of the Clock.

MADAM SPEAKER (SMT. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

re: **Acute Scarcity of Drinking Water Supply in Chitradurga Town.**

Sri C. R. MOHAMED SAIFUDDIN (Chitradurga).—Madam, I call the attention of the Hon. Minister for Municipal Administration and Housing to a matter of urgent public importance regarding the acute scarcity of drinking water supply in Chitradurga Town.

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar gold fields).—I submit to the Chair that the water problem not only pertains to Chitradurga but there is scarcity of water throughout the State. I therefere submit that other hon. members may also be given opportunities to put questions on this subject.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ನಗರಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ವಸತಿಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಂಶ ಸತ್ಯಾಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಟೌನಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 45 ಸಾವಿರ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಈಗ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀರು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರ ಶಂಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸರ್‌ಫೇಸ್ ವಾಟರ್ ಸೋರ್ಸಸ್ ಮೂಲಕ ಈ 4.70 ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ದಿನವೂ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ.....

Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—When a call attention notice is given we expect the Hon. Minister to make a statement. But he is making a speech.

Sri H. D. DEVE GOWDA (Holenarsipur).—Madam, the Legislature Secretariat must secure a copy of the statement that is going to be made by the Hon. Minister.

MADAM SPEAKER.—Copy of the statement has already been secured.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—The Hon. Minister must read out the statement first and when clarifications are asked for he may reply to them.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮೊದಲು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಓದಿ. ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆವುಗಳಿಗೆ ಆಗ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—The present population of Chitradurga Town is 45, 000. The existing water supply to the Town is from bore wells and also from a surface source viz., Thimmannanayakanakere. The supply through the bore wells is about 3.00 lakh gallons per day and that through the tank is 0.50 lakh gallons per day. The total supply thus is about 3.50 lakh gallons per day.

Looking to the shortage of water, an emergency water supply scheme was sanctioned and has been completed on 6th March 1972 Four bore wells have been sunk under this emergency water supply scheme. Pumpsets have been fitted for these bore wells and are working satisfactorily These bore wells give additional water of 1.2 lakh gallons per day. The total quantity of water that is being now supplied amounts to 4.70 lakhs gallons per day. After commissioning the emergency water supply scheme, the per capita rate of supply has been increased from 8.00 gallons to 10.50 gallons.

Chitradurga Municipality has four tractors, out of which three tractors are being used for supply of drinking water to places where the citizens have not taken house connections and there is no shortage of machinery for water supply. The position as regards spare parts for machinery is also satisfactory. The position of water supply at present is satisfactory.

With a view to have a permanent solution to the problem of water supply to the Chitradurga Town, Government have sanctioned comprehensive water supply scheme to the Town at an estimated cost of Rs. 98.8 lakhs, with Vedavati River near Hiriyur as source. An amount of Rs. 90.00 lakhs has already been spent on the scheme and the scheme is expected to be completed by June 1972.

The water supply to the Town will improve after completion of the comprehensive water supply scheme.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಮಹಮ್ಮದ್ ಸೈಫುದ್ದೀನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಟೌನಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 61 ಸಾವಿರ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಟೌನಿಗೆ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಕೊಡ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಾಂಪ್ರೆಹೇನ್ಸಿವ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮು ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿದೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪೂರೈಸುತ್ತೀರಿ, ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ

ಈಗ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಟೌನಿನ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪೆಷನರಿ ಕೂಡ ಸಪ್ಲೈ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಕೊಡ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು 3—4 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಟೌನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಾಂಪ್ರೆಹೆನ್ಸಿವ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮ್ಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರೆಹೆನ್ಸಿವ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಈ ಯೋಜನೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The hon. member says that the population of Chitradurga town is 61,000, whereas the Hon'ble Minister says that it is 45,000. May I know which is correct and according to which source the Minister says that it is 45,000 ? Is it according to recent census ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಟೌನಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 45 ಸಾವಿರ ಇದೆ.

Constitution of Special Committee

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—On behalf of the Chief Minister, I beg to move :

> "That a Committee be constituted consisting of five members (three from the Assembly to be nominated by the Speaker and two from the Council) to look into the comforts and conveniences of the members pending constitution of the House Committee under the Rules".

MADAM SPEAKER.—Motion moved. I will put the motion to the Vote of the House. The question is :

> "That a Committee be constituted consisting of five members (three from the Assembly to be nominated by the Speaker and two from the Council) to look into the comforts and conveniences of the members pending constitution of the House Committee under the Rules."

The motion was adopted.

Appropriation Bills, 1972—Introduction

MADAM SPEKER.—The Governor has recommended the introduction of the two Appropriation Bills before the House. The Hon'ble Finance Minister may introduce the Bills.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—I beg to introduce the following Bills:—

(i) The Mysore Appropriation Bill, 1972,

(ii) The Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1972.

MADAM SPEAKER.—These Bills are introduced.

Sri T. R. SHAMANNA.—Many of the members are new. So, it will be helpful if the Hon'ble Finance Minister gives some clarifications regarding these bills, so that the new members might know the implications.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—There are no implications; we have fully discussed. The rules demand that it should be moved in the form of an Appropriation Bill. There is no new element involved; it is purely procedural.

Mysore Appropriation Bill, 1972—Motion to consider

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—I beg to move:

"That the Mysore Appropriation Bill, 1972, be taken into consideration."

MADAM SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Appropriation Bill, 1972, be taken into consideration".

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಈಗ ನಥೆಯುಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಎರಡು ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಗಳ್ಗೇನಿವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡ ತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ 18 ಜನ ನೌಕರರನ್ನು ಮಾಚಿ 31 ರಲ್ಲಿ ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ 18 ಜನ ನೌಕರರನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಏನು ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್. ಈಗ ಅವರನ್ನು ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸರ್ವೀಸ್ ಬ್ರೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಂಟಿನ್ಯುಟಿ ಆಫ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನೇನೋ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಈಗ ತಾವೇನೋ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾವು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಯ ಕ್ಷೇಮಾಭ್ಯುದಯವನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಮಾಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 106 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಮತ್ತು ತಕಾವಿ ಲೋನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಯಾವುದನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನನಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ 3-4 ತಿಂಗಳಿಂದ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಎತ್ತು ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲವನ್ನೇನೂ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ (ಬಳ್ಳೊಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದು ಹಿಂಗಾರು ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳೂ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೂಟಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಗಾಯಿಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಂದ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯುವರನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆಯೂ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ವಿನಿದೆ, ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದು ಜಟಿಲವಾದ ವಿಷಯ. ರಾಜ್ಯಗಳ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕತೆ ತಿಕ್ಕಾಟಗಳು ಇವೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೇರೆನೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ನಮಗೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಇರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ತತ್ವ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಷಯ. ಇನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಮನ್ನಾರ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಷ್ಟಲ್ಲೆ ರುವಂತಹ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಲು ಈ ಮನೆಯ ಒಂದು ಕನ್ ಸರ್ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಆದು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಇತರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯ ಕನ್‌ಸರ್ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಎರ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಂದು ಪಾಲಸಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಈಗ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನ್‌ಸರ್ಟೇಶನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವೇನೂ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನನ್ನ ವಿರೋಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

MADAM SPEAKER.—I will put the Bill to the vote of the House. The question is :

"That the Mysore Appropriation Bill, 1972 be taken into consideration.

The motion was adopted.

CLAUSES

MADAM SPEAKER.—I will put the clauses and schedule of the Bill. The question is :

"That clauses 2, 3 and Schedule do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 and Schedule were added to the Bill.

MADAM SPEAKER.—The question is :

" That clause 1, the long title and the enacting formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the long title and the enacting formula were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—I beg to move

"That the Mysore Appropriation Bill, 1972, be passed."

MADAM SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Appropriation Bill, 1972, be passed"-

The motion was adopted and the Bill was passed.

Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill 1972-Motion to consider

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance),—I beg to move

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1972 be taken into consideration."

MADAM SPEAKER.—Motion moved : I will put the motion to the vote of the Home . The question is :

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1972 be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSES

MADAM SPEAKER.—I will put the clauses and Schedule to the vote of the House. The question is :

"That clauses 2 and 3 and Schedule do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 and Schedule were added to the Bill.

MADAM SPEAKER.—The question is :

" That clause 1, the long title and the enacting formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the long title and the enacting formula were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—I beg to move,

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1972, be passed."